

Svensk utgåva

Lagstiftning

femtionionde årgången

19 oktober 2016

Innehållsförteckning

II *Icke-lagstiftningsakter*

INTERNATIONELLA AVTAL

- ★ **Rådets beslut (EU) 2016/1841 av den 5 oktober 2016 om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring** 1
- Parisavtalet 4

FÖRORDNINGAR

- ★ **Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1842 av den 14 oktober 2016 om ändring av förordning (EG) nr 1235/2008 vad gäller det elektroniska kontrollintyget för importerade ekologiska produkter och vissa andra inslag, och av förordning (EG) nr 889/2008 vad gäller kraven för konserverade eller bearbetade ekologiska produkter och överföring av information ⁽¹⁾** 19
- ★ **Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1843 av den 18 oktober 2016 om övergångsbestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 vad gäller ackreditering av officiella laboratorier som genomför officiell trikin-kontroll ⁽¹⁾** 38
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1844 av den 18 oktober 2016 om fastställande av schablonimportvärden för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker 40
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1845 av den 18 oktober 2016 om fastställande av den tilldelningskoefficient som ska tillämpas på ansökningar om stöd för minskning av mjölkproduktionen enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1612 42

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

BESLUT

- ★ **Kommissionens beslut (EU) 2016/1846 av den 4 juli 2016 om åtgärd SA.41187 (2015/C) (f.d. 2015/NN) som Ungern genomfört vad gäller hälsobidrag från företag inom tobaksindustrin [delgivet med nr C(2016) 4049] ⁽¹⁾** 43
- ★ **Kommissionens beslut (EU) 2016/1847 av den 4 juli 2016 om det statliga stöd SA.41612 – 2015/C (f. d. SA.33584 (2013/C) (f. d. 2011/NN)) som Nederländerna genomfört till förmån för den professionella fotbollsklubben MVV i Maastricht [delgivet med nr C(2016) 4053] ⁽¹⁾** 53
- ★ **Kommissionens beslut (EU) 2016/1848 av den 4 juli 2016 om den åtgärd SA.40018 (2015/C) (f.d. 2015/NN) som Ungern har genomfört genom 2014 års ändring av inspektionsavgiften i den ungerska livsmedelskedjan [delgivet med nr C(2016) 4056] ⁽¹⁾** 63
- ★ **Kommissionens beslut (EU) 2016/1849 av den 4 juli 2016 om den åtgärd SA.41613 – 2015/C (f.d. SA.33584 [2013/C] [f.d. 2011/NN]) som Nederländerna har genomfört till förmån för den professionella fotbollsklubben PSV i Eindhoven [delgivet med nr C(2016) 4093] ⁽¹⁾** 75

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

II

(Icke-lagstiftningsakter)

INTERNATIONELLA AVTAL

RÅDETS BESLUT (EU) 2016/1841

av den 5 oktober 2016

om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.6 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Vid den tjugoförsta konferensen med parterna i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring (UNFCCC, nedan kallad *klimatkonventionen*) som ägde rum i Paris mellan den 30 november och den 12 december 2015 antogs ett avtal om att globalt stärka insatserna mot klimatförändringarna.
- (2) Den 22 april 2016 undertecknades Parisavtalet i enlighet med rådets beslut (EU) 2016/590 ⁽²⁾.
- (3) Parisavtalet träder i kraft den trettonde dagen efter den dag då minst 55 av klimatkonventionens parter som sammanlagt står för minst cirka 55 % av de totala utsläppen av växthusgaser har deponerat sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument. Unionen och dess medlemsstater är parter i klimatkonventionen. I sina slutsatser av den 18 mars 2016 betonade Europeiska rådet vikten av att unionen och dess medlemsstater ingår Parisavtalet så snart som möjligt och i tid så att de är parter i avtalet från och med dess ikraftträdande.
- (4) Parisavtalet ersätter det tillvägagångssätt som tillämpas enligt Kyotoprotokollet från 1997.
- (5) Parisavtalet innehåller bland annat ett långsiktigt mål som ligger i linje med målet att med god marginal hålla den globala temperaturökningen väl under 2 °C över förindustriell nivå och att göra ansträngningar för att begränsa den till 1,5 °C över förindustriell nivå. För att uppnå detta mål kommer parterna att utarbeta, meddela och upprätthålla successiva nationellt fastställda bidrag.
- (6) Från och med 2023 måste Parisavtalets parter göra en global översyn vart femte år baserad på de senaste vetenskapliga rönen och det dittills uppnådda genomförandet. Inventeringen omfattar en bedömning av framstegen och en översyn av utsläppsminskningar, anpassning och stöd, och varje parts successiva bidrag ska vara en förbättring i förhållande till partens nuvarande bidrag och återspegla dess högsta ambition.

⁽¹⁾ Godkännande av den 4 oktober 2016 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Rådets beslut (EU) 2016/590 av den 11 april 2016 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (EUT L 103, 19.4.2016, s. 1).

- (7) Ett bindande mål om att minska växthusgasutsläppen från hela EU-ekonomin med minst 40 % senast 2030 jämfört med 1990 godkändes i Europeiska rådets slutsatser av den 23 och 24 oktober 2014 om ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030. Den 6 mars 2015 antog rådet detta bidrag från unionen och medlemsstaterna som deras planerade nationellt fastställda bidrag, och överlämnade det till sekretariatet för klimatkonventionen.
- (8) I meddelandet som åtföljer förslaget om att unionen ska underteckna Parisavtalet framhöll kommissionen att en global övergång till ren energi kräver att investerare ändrar sina beteenden och att det skapas incitament utmed hela det politiska spektrumet. Det är en central prioritering för unionen att inrätta en motståndskraftig energiunion för att kunna erbjuda medborgarna säkra, hållbara, konkurrenskraftiga och överkomliga energipriser. För att nå detta mål krävs fortsatta ambitiösa klimatåtgärder och framsteg i fråga om andra aspekter av energiunionen.
- (9) Rådet bekräftade i sina slutsatser av den 18 september 2015 att unionen och dess medlemsstater avser att agera gemensamt inom ramen för Parisavtalet och välkomnade Norges och Islands avsikt att delta i denna gemensamma åtgärd.
- (10) Unionens och medlemsstaternas gemensamma åtgärd kommer att överenskommas i vederbörlig ordning och omfatta den utsläppsnivå som tilldelats unionen och medlemsstaterna.
- (11) Enligt artikel 4.16 i Parisavtalet ska sekretariatet inom den relevanta tidsperioden underrättas om överenskommelsen om den gemensamma åtgärden, och även vilken utsläppsnivå som varje part tilldelats.
- (12) Parisavtalet överensstämmer med Europeiska unionens miljöpolitiska mål som anges i artikel 191 i fördraget, det vill säga att bevara, skydda och förbättra miljön, att skydda människors hälsa, och att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem, särskilt för att bekämpa klimatförändringen.
- (13) Parisavtalet och behörighetsförklaringen bör godkännas på unionens vägnar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Parisavtalet, som antogs den 12 december 2015 inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring, godkänns härmed på unionens vägnar.

Texten till Parisavtalet åtföljer detta beslut.

Behörighetsförklaringen som åtföljer detta beslut godkänns också på unionens vägnar.

Artikel 2

Rådets ordförande ska utse den eller de personer som ska ha rätt att på unionens vägnar deponera ratifikationsinstrumentet hos Förenta nationernas generalsekreterare, i enlighet med artikel 20.1 i Parisavtalet, tillsammans med behörighetsförklaringen.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna ska sträva efter att vidta nödvändiga åtgärder för att deponera sina ratifikationsinstrument samtidigt med unionen eller snarast möjligt efter detta datum.
2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om sina beslut om ratificering av Parisavtalet eller, beroende på omständigheterna, om det troliga datum då de nödvändiga förfarandena har slutförts.

Artikel 4

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har antagits.

Utfärdat i Bryssel den 5 oktober 2016.

På rådets vägnar
M. LAJČÁK
Ordförande

ÖVERSÄTTNING
PARISAVTALET

PARTERNA I DETTA AVTAL,

SOM är parter i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring, nedan kallad *konventionen*,

SOM IAKTTAR Durbanplattformen för förstärkta insatser inrättad genom beslut 1/CP.17 av partskonferensen för konventionen vid dess sjuttonde möte,

SOM SÖKER uppnå målet för konventionen och som vägleds av dess principer, såsom principen om rättvisa och gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden,

SOM INSER behovet av effektiva och gradvis tilltagande insatser för att motverka det överhängande hotet från klimatförändringen utifrån den bästa tillgängliga vetenskapliga kunskapen,

SOM OCKSÅ inser de särskilda behoven och speciella förhållandena hos de parter som är utvecklingsländer, i synnerhet de som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändringen på det sätt som anges i konventionen,

SOM FULLT UT BEAKTAR de minst utvecklade ländernas särskilda behov och speciella omständigheter vad avser finansiering och tekniköverföring,

SOM INSER att parterna utöver klimatförändringen också kan drabbas av konsekvenserna av de åtgärder som vidtagits för att motarbeta den,

SOM BETONAR det inneboende samband som åtgärder mot klimatförändringen, samt deras konsekvenser, har till rättvis tillgång till en hållbar utveckling och fattigdomsutrotning,

SOM INSER den grundläggande prioriteten att trygga livsmedelsförsörjningen och avskaffa hunger, och den särskilda utsattheten hos systemen för livsmedelsproduktion för skadliga effekter av klimatförändringen,

SOM BEAKTAR att en rättvis övergång av arbetskraften och skapande av anständigt arbete och arbetsplatser av hög kvalitet i enlighet med nationellt fastställda prioriterade utvecklingsmål är absolut nödvändigt,

SOM ÄR MEDVETNA om att klimatförändringen är en gemensam angelägenhet för hela mänskligheten, och som anser att parterna när de vidtar åtgärder för att motverka klimatförändringen bör respektera, främja och beakta sina respektive skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter, rätten till hälsa, urfolkens rättigheter, lokala samhällen, migranter, barn, personer med funktionsnedsättning och personer i utsatta situationer och rätten till utveckling samt jämställdheten mellan kvinnor och män, stärkandet av kvinnors ställning och jämställdheten mellan generationerna,

SOM INSER vikten av att bevara och förbättra, i förekommande fall, sänkor och reservoarer för de växthusgaser som avses i konventionen,

SOM NOTERAR vikten av säkerställt skydd av ekosystemens orubbade tillstånd, inklusive oceanerna, och skydd av den biologiska mångfalden, vilka i vissa kulturer erkänns såsom Moder Jord, och som noterar att begreppet "klimaträttvisa" är betydelsefullt för vissa när åtgärder vidtas för att motverka klimatförändringen,

SOM BEKRÄFTAR vikten av utbildning, yrkesutbildning, allmänhetens medvetenhet, deltagande och tillgång till information samt samarbete på alla nivåer i de frågor som omfattas av detta avtal,

SOM INSER vikten av att alla nivåer av den offentliga makten och olika aktörer deltar för att motverka klimatförändringen i enlighet med parternas respektive nationella lagstiftning,

SOM OCKSÅ anser att hållbara livsstilar och hållbara konsumtions och produktionsmönster, i fråga om vilka de utvecklade länder som är parter i avtalet tar ledningen, spelar en viktig roll i bemötandet av klimatförändringen,

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

Artikel 1

Vid tillämpningen av detta avtal ska definitionerna i artikel 1 i konventionen gälla. Därutöver avses med

- a) *konventionen*: Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring, antagen i New York den 9 maj 1992.
- b) *partskonferensen*: konventionsparternas konferens.
- c) *part*: en part i detta avtal.

Artikel 2

1. Detta avtal syftar till att genom ett förstärkt genomförande av konventionen, inbegripet dess mål, stärka de globala åtgärderna mot hotet från klimatförändringen i samband med en hållbar utveckling och insatser för att utrota fattigdom, bl.a. genom att

- a) hålla ökningen i den globala medeltemperaturen långt under 2 °C över förindustriell nivå samt göra ansträngningar för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C över förindustriell nivå, då man är medveten om att detta väsentligen skulle minska riskerna med och konsekvenserna av klimatförändringen,
 - b) öka anpassningsförmågan till skadliga effekter av klimatförändringen och främja den klimatmässiga motståndskraften och utvecklingen mot låga växthusgasutsläpp på ett sätt som inte hotar livsmedelsproduktionen, och
 - c) göra finansiella flöden förenliga med en väg mot låga växthusgasutsläpp och en klimatmässigt motståndskraftig utveckling.
2. Detta avtal genomförs så att det återspeglar rättvisa och principen om gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden.

Artikel 3

Såsom nationellt fastställda bidrag till de globala åtgärderna mot klimatförändringen ska alla parter vidta och meddela ambitiösa insatser enligt artiklarna 4, 7, 9, 10, 11 och 13 i syfte att uppnå den i artikel 2 angivna målsättningen för detta avtal. Parternas samlade insatser kommer att visa framsteg över tid, samtidigt som behovet av att stödja de parter som är utvecklingsländer erkänns för ett effektivt genomförande av detta avtal.

Artikel 4

1. För att uppnå det långsiktiga temperaturmålet som fastställs i artikel 2 strävar parterna efter att nå kulmen för de globala utsläppen av växthusgaser så snart som möjligt, medvetna om att detta kommer att ta längre tid för de parter som är utvecklingsländer, och därefter genomföra snabba minskningar i enlighet med den bästa tillgängliga vetenskapen för att uppnå en balans mellan antropogena utsläpp av växthusgaser från källor och upptag av växthusgaser i sänkor under andra hälften av detta sekel, på grundval av principen om rättvisa och inom ramen för en hållbar utveckling och ansträngningar för att utrota fattigdom.

2. Varje part ska utarbeta, meddela och upprätthålla successiva nationellt fastställda bidrag som den avser uppnå. Parterna ska eftersträva nationella utsläpps begränsningsåtgärder i syfte att uppnå målet med dessa bidrag.

3. Varje parts successiva nationellt fastställda bidrag kommer att visa en förbättring i förhållande till partens då aktuella nationellt fastställda bidrag och återspeglar dess högsta möjliga ambition, samtidigt som det återspeglar dess gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden.

4. De utvecklade länder som är parter i avtalet bör fortsätta att ta ledningen genom att förbinda sig till absoluta utsläppsminskning mål som gäller hela ekonomin. De parter som är utvecklingsländer bör fortsätta att förstärka sina begränsningsansträngningar och de uppmanas att med tiden övergå till utsläppsminskning eller utsläppsbegränsning mål som gäller hela ekonomin i ljuset av olika nationella förhållanden.
5. Stöd ska ges till parter som är utvecklingsländer för genomförande av denna artikel i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11, då man är medveten om att förbättrat stöd för parter som är utvecklingsländer möjliggör en högre ambition i deras åtgärder.
6. De minst utvecklade länderna och små östater under utveckling får utarbeta och lägga fram strategier, planer och åtgärder för utveckling mot låga växthusgasutsläpp som återspeglar deras särskilda förhållanden.
7. Positiva bieffekter i fråga om utsläppsbegränsningar som uppstår till följd av parternas anpassningsåtgärder och/eller planer för diversifiering av ekonomin kan bidra till utsläppsbegränsningsresultat enligt denna artikel.
8. När nationellt fastställda bidrag meddelas ska parterna tillhandahålla den information som är nödvändig för tydlighetens, transparensens och förståelsens skull i enlighet med beslut 1/CP.21 och andra relevanta beslut som fattas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
9. Varje part ska vart femte år meddela ett nationellt fastställt bidrag i enlighet med beslut 1/CP.21 och andra relevanta beslut som fattas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal, samt med hänsyn till resultaten från den globala översyn som avses i artikel 14.
10. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska behandla de gemensamma tidsramarna för nationellt fastställda bidrag vid sitt första möte.
11. En part får när som helst justera sitt befintliga nationellt fastställda bidrag i syfte att höja dess ambitionsnivå i enlighet med de riktlinjer som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
12. De nationellt fastställda bidrag som meddelats av parterna ska införas i ett offentligt register som förvaltas av sekretariatet.
13. Parterna ska bokföra sina nationellt fastställda bidrag. Vid bokföringen av antropogena utsläpp och upptag som motsvarar deras nationellt fastställda bidrag ska parterna främja miljöintegritet, transparens, tillförlitlighet, fullständighet, jämförbarhet och konsekvens samt säkerställa att dubbelräkning undviks, i enlighet med de riktlinjer som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
14. Inom ramen för sina nationellt fastställda bidrag bör parterna när de erkänner och genomför utsläppsbegränsningsåtgärder med avseende på antropogena utsläpp och upptag beakta, om det är lämpligt, befintliga metoder och vägledning enligt konventionen i ljuset av bestämmelserna i punkt 13 i denna artikel.
15. Vid genomförandet av detta avtal ska avtalsparterna ta hänsyn till behoven hos de parter vars ekonomier påverkas mest av motåtgärdernas konsekvenser, i synnerhet parter som är utvecklingsländer.
16. Parter, inbegripet organisationer för regional ekonomisk integration och deras medlemsstater, som har träffat en överenskommelse om att handla gemensamt enligt punkt 2 i denna artikel ska när de meddelar sina nationellt fastställda bidrag till sekretariatet inom den relevanta tidsperioden anmäla bestämmelserna i överenskommelsen, inbegripet den utsläppsnivå som tilldelats varje part. Sekretariatet ska i sin tur informera parterna och de konventionslutande staterna om bestämmelserna i överenskommelsen.
17. Varje part i en sådan överenskommelse ska bära ansvaret för sin utsläppsnivå enligt den överenskommelse som avses i punkt 16 ovan i enlighet med punkterna 13 och 14 i denna artikel samt artiklarna 13 och 15.

18. I de fall parter handlar gemensamt inom ramen för en organisation för regional ekonomisk integration som är part i detta avtal och i samförstånd med denna organisation, ska varje medlemsstat i organisationen enskilt och tillsammans med organisationen ansvara för sin utsläppsnivå enligt den överenskommelse som anmälts enligt punkt 16 ovan i enlighet med punkterna 13 och 14 i denna artikel samt artiklarna 13 och 15.

19. Alla parter bör sträva efter att utarbeta och meddela långsiktiga strategier för utveckling mot låga växthusgasutsläpp, uppmärksamma på att artikel 2 beaktar deras gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga i ljuset av olika nationella förhållanden.

Artikel 5

1. Parterna bör vidta åtgärder för att, i förekommande fall, bevara och förbättra sådana sänkor och reservoarer för växthusgaser som avses i artikel 4.1 d i konventionen, inbegripet skogar.

2. Parterna uppmuntras att vidta åtgärder för att genomföra och stödja, bl.a. genom resultatbaserade betalningar, det befintliga ramverk som fastställts i relevanta riktlinjer och beslut enligt konventionen för: politiska ansatser och positiva incitament för aktiviteter som rör minskning av utsläpp från avskogning och utarmning av skogar och vikten av bevarande av skogar, hållbart skogsbruk och förbättring av skogens koldioxidinlagring i utvecklingsländer samt alternativa politiska ansatser, såsom de för kombinerade utsläppsbegränsnings och anpassningsåtgärder för integrerat och hållbart skogsbruk, samtidigt som man bekräftar vikten av att främja nyttor som inte rör koldioxid i anknytning till sådana ansatser när så är lämpligt.

Artikel 6

1. Avtalsparterna är medvetna om att vissa parter väljer att idka frivilligt samarbete vid genomförandet av sina nationellt fastställda bidrag för att möjliggöra en högre ambitionsnivå i sina utsläppsbegränsnings- och anpassningsåtgärder och för att främja en hållbar utveckling och miljöintegritet.

2. Parter ska, när de på frivillig basis inlåter sig i samarbete som involverar användning av internationellt överförbara utsläppsbegränsningsresultat mot nationellt fastställda bidrag, främja hållbar utveckling och säkerställa miljöintegritet och transparens, också inom förvaltning, och ska tillämpa robusta bokföringsmetoder för att bl.a. säkerställa att dubbelräkning undviks i enlighet med de riktlinjer som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

3. Användningen av internationellt överförbara utsläppsbegränsningsresultat för att uppnå nationellt fastställda bidrag enligt detta avtal ska vara frivilligt och auktoriserat av deltagande parter.

4. För att bidra till begränsningen av växthusgasutsläpp och stödja en hållbar utveckling inrättas härmed en mekanism som sorterar under och får vägledning av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal och som parterna kan använda på frivillig basis. Den ska stå under överinseende av ett organ som utses av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal och ska syfta till att

- a) bidra till begränsning av växthusgasutsläpp samtidigt som en hållbar utveckling främjas,
- b) skapa incitament för och underlätta deltagande i insatser för att begränsa växthusgasutsläpp för offentliga och privata aktörer som auktoriserats av en part,
- c) bidra till en minskning av utsläppsnivåerna hos värdparten, som gynnas av begränsningsaktiviteter som leder till utsläppsminskningar som även kan användas av en annan part för att uppfylla dess nationellt fastställda bidrag, och
- d) ge en övergripande begränsning av globala utsläpp.

5. De utsläppsminskningar som är ett resultat av den mekanism som avses i punkt 4 i denna artikel ska inte användas för att påvisa resultat för värdpartens nationellt fastställda bidrag om de används av en annan part för att påvisa resultat för dess nationellt fastställda bidrag.
6. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska säkerställa att en del av förtjänsten från aktiviteter inom ramen för den mekanism som avses i punkt 4 i denna artikel används för att täcka förvaltningskostnader samt för att bistå parter som är utvecklingsländer och särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändring att bära anpassningskostnaderna.
7. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska vid sitt första möte anta regler, former och förfaranden för den mekanism som avses i punkt 4 i denna artikel.
8. Parterna inser vikten av att integrerade, övergripande, balanserade och icke-marknadsbaserade angreppssätt finns tillgängliga för parterna som hjälp vid genomförandet av deras nationellt fastställda bidrag i ett sammanhang av hållbar utveckling och fattigdomsutrotning, på ett samordnat och effektivt sätt, inbegripet genom bl.a. utsläppsbegränsningar, anpassning, finansiering, tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad, när det är lämpligt. Dessa angreppssätt ska syfta till att
 - a) främja utsläppsbegränsnings och anpassningsambitionen,
 - b) stärka den offentliga och privata sektorns deltagande i genomförandet av nationellt fastställda bidrag, och
 - c) förbättra möjligheterna till samordning mellan olika instrument och relevanta institutionella arrangemang.
9. Härmed fastställs ett ramverk för icke-marknadsbaserade angreppssätt för hållbar utveckling för att främja de icke-marknadsbaserade angreppssätt som beskrivs i punkt 8 i denna artikel.

Artikel 7

1. Parterna fastställer härmed det globala anpassningsmålet att förbättra anpassningsförmågan, förstärka återhämtningsförmågan och minska sårbarheten för klimatförändringen i syfte att bidra till hållbar utveckling och säkerställa lämpliga anpassningsåtgärder inom ramen för det temperaturmål som anges i artikel 2.
2. Parterna är medvetna om att anpassning utgör en global utmaning som alla står inför och som har lokala, subnationella, nationella, regionala och internationella dimensioner och att anpassning utgör ett viktigt inslag i och bidrar till långsiktiga globala åtgärder mot klimatförändringar för att skydda människor, försörjningsmöjligheter och ekosystem, med beaktande av de brådskande och omedelbara behoven hos de parter som är utvecklingsländer och som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändringen.
3. Anpassningsinsatser som gjorts av parter som är utvecklingsländer ska erkännas i enlighet med de former som ska antas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal vid dess första möte.
4. Parterna är medvetna om att det nuvarande anpassningsbehovet är betydande och att mer omfattande utsläppsbegränsningar kan minska behovet av ytterligare anpassningsåtgärder och att större anpassningsbehov kan medföra större anpassningskostnader.
5. Parterna är medvetna om att anpassningsåtgärder bör bygga på ett angreppssätt som drivs av länderna, är genussensitivt, bygger på deltagande och är transparent i alla delar, som beaktar utsatta grupper, samhällen och ekosystem, och som bör grunda sig på och vägledas av den bästa tillgängliga vetenskapen och, när så är lämpligt, traditionell kunskap, kunskap hos urfolk och lokala kunskapsystem, i syfte att vid behov integrera anpassning i relevanta socioekonomiska och miljörelaterade åtgärder och politik.
6. Parterna inser vikten av stöd till och internationellt samarbete kring anpassningsinsatser och vikten av att beakta behoven hos parter som är utvecklingsländer, i synnerhet hos dem som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändringen.

7. Parterna bör stärka sitt samarbete för att förbättra anpassningsåtgärderna, med beaktande av Cancunramverket för anpassning, bl.a. med avseende på

- a) att utbyta information, god praxis, erfarenheter och lärdomar, när så är lämpligt också i den mån dessa gäller vetenskap, planering, politik och genomförande som gäller anpassningsåtgärder,
- b) att förstärka institutionella arrangemang, inbegripet de arrangemang enligt konventionen som tjänar detta avtal, för att stödja sammanställning av relevant information och kunskap och tillhandahållande av tekniskt stöd och vägledning till parter,
- c) att förstärka vetenskaplig kunskap om klimat, inbegripet forskning, systematisk klimatövervakning och system för tidig varning, på ett sätt som upplyser klimattjänster och stöder beslutsfattande,
- d) att bistå parter som är utvecklingsländer med att identifiera effektiva anpassningsförfaranden, anpassningsbehov, prioritetsområden, stöd som getts och erhållits för anpassningsåtgärder och anpassningsinsatser, samt utmaningar och luckor, på ett sätt som är förenligt med och uppmuntrar till god praxis, och
- e) att förbättra anpassningsåtgärdernas effektivitet och varaktighet.

8. Förenta nationernas underorgan och fackorgan uppmuntras till att stödja parternas ansträngningar att genomföra de åtgärder som avses i punkt 7 i denna artikel, med beaktande av bestämmelserna i punkt 5.

9. Varje part ska, när så är lämpligt, inleda förfaranden för anpassningsplanering och genomföra anpassningsåtgärder, bl.a. utveckling eller förbättring av relevanta planer, politik och/eller bidrag, vilka kan omfatta

- a) genomförande av åtgärder, åtaganden och/eller insatser som gäller anpassning,
- b) utformande och genomförande av nationella anpassningsplaner,
- c) bedömning av konsekvenser av och utsatthet för klimatförändringen i syfte att utforma nationellt fastställda prioriterade åtgärder, med hänsyn till utsatta folk, platser och ekosystem,
- d) övervakning, utvärdering och lärdomar av anpassningsrelaterade planer, politik, program och åtgärder, och
- e) förstärkning av återhämtningsförmågan hos socioekonomiska och ekologiska system, bl.a. genom diversifiering av ekonomin och hållbar förvaltning av naturresurser.

10. Varje part bör, när så är lämpligt, lämna in och regelbundet uppdatera en anpassningsrapport som kan innehålla partens prioriteringar, behov i anslutning till genomförande och stöd samt planer och åtgärder, utan att skapa någon ytterligare börda för parter som är utvecklingsländer.

11. En anpassningsrapport enligt punkt 10 i denna artikel ska, när så är lämpligt, lämnas in och uppdateras regelbundet som en del av eller tillsammans med andra meddelanden eller dokument, såsom den nationella anpassningsplanen, det nationellt fastställda bidraget enligt artikel 4.2 och/eller nationalrapporten.

12. De anpassningsrapporter som avses i punkt 10 i denna artikel ska införas i ett offentligt register som ska förvaltas av sekretariatet.

13. Kontinuerligt och förstärkt internationellt stöd ska ges till parter som är utvecklingsländer för genomförandet av punkterna 7, 9, 10 och 11 i denna artikel, i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 9, 10 och 11.

14. Den globala översyn som avses i artikel 14 ska bl.a.

- a) erkänna anpassningsinsatser hos parter som är utvecklingsländer,
- b) förstärka genomförandet av anpassningsåtgärder med beaktande av den anpassningsrapport som avses i punkt 10 i denna artikel,

- c) granska tillräckligheten och effektiviteten av anpassning och det stöd som ges för anpassning, och
- d) granska de övergripande framsteg som gjorts i fråga om uppnåendet av det globala anpassningsmål som anges i punkt 1 i denna artikel.

Artikel 8

1. Parterna är medvetna om vikten av att förhindra, minimera och hantera förluster och skador som hänför sig till skadliga effekter av klimatförändringen, inbegripet extrema väderhändelser och långsamt framskridande fenomen, och den hållbara utvecklingens betydelse för att minska risken för förluster och skador.
2. Internationella Warszawamekanismen för förluster eller skador från konsekvenserna av klimatförändringen ska sortera under och styras av partskonferensen, i dess funktion som partsmöte för detta avtal och kan förbättras och förstärkas på det sätt som fastställs av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
3. Parterna bör förstärka förståelse, åtgärder och stöd avseende förlust och skada som hänför sig till skadliga effekter av klimatförändring, bl.a. genom Internationella Warszawamekanismen, när så är lämpligt, på basis av samarbete och stödåtgärder.
4. I enlighet med detta kan samarbete och stödåtgärder för att förstärka förståelse, åtgärder och stöd genomföras på följande områden:
 - a) system för tidig varning,
 - b) krishanteringsberedskap,
 - c) långsamt framskridande fenomen,
 - d) händelser som kan innebära oåterkallelig och bestående förlust och skada,
 - e) övergripande riskbedömning och riskhantering,
 - f) riskförsäkringsarrangemang, klimatriskspridning och andra försäkringslösningar,
 - g) icke-ekonomiska förluster, och
 - h) klimatmässig motståndskraft hos samhällen, försörjningsmöjligheter och ekosystem.
5. Internationella Warszawamekanismen ska samverka med befintliga organ och expertgrupper som sorterar under detta avtal, samt med relevanta organisationer och expertorgan utanför avtalet.

Artikel 9

1. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska tillhandahålla finansiella resurser för att bistå parter som är utvecklingsländer både i fråga om utsläpps begränsningar och anpassning som en fortsättning på deras befintliga förpliktelser enligt konventionen.
2. Andra parter uppmuntras att tillhandahålla eller att fortsätta tillhandahålla sådant stöd på frivillig basis.
3. Som en del av en global insats bör de utvecklade länder som är parter i avtalet fortsätta att ta ledningen för att mobilisera klimatfinansiering från flera olika slags källor, instrument och kanaler, och ska då beakta de offentliga medlens viktiga roll, genom en rad olika åtgärder såsom bl.a. stöd till landsstyrda strategier och genom att ta hänsyn till behoven och prioriteringarna hos de parter som är utvecklingsländer. Sådant mobilisering av klimatfinansiering bör visa framsteg i förhållande till tidigare insatser.
4. Tillhandahållandet av utökade finansiella resurser bör syfta till att uppnå en balans mellan anpassning och utsläpps begränsningar, med beaktande av de landsstyrda strategier samt prioriteringar och behov hos parter som är utvecklingsländer, i synnerhet de som är särskilt utsatta för klimatförändringens skadliga effekter och som har betydande kapacitetsbegränsningar, såsom t.ex. de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling, och med beaktande av behovet av offentliga och bidragsbaserade resurser för anpassning.

5. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska vartannat år meddela riktgivande kvantitativa och kvalitativa uppgifter som hänför sig till punkt 1 och 3 i denna artikel, i tillämpliga fall, bl.a., tillgängliga uppgifter om planerade nivåer av offentliga finansiella medel som ska tillhandahållas parter som är utvecklingsländer. Andra parter som tillhandahåller resurser uppmuntras att vartannat år meddela sådan information på frivillig basis.
6. Den globala översyn som avses i artikel 14 ska ta hänsyn till den relevanta information som de utvecklade länder som är parter i avtalet och/eller avtalsorganen tillhandahåller om insatser som hänför sig till klimatfinansiering.
7. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska vartannat år tillhandahålla transparenta och sammanhängande uppgifter om stöd som gets parter som är utvecklingsländer och som mobiliserats genom offentliga interventioner i enlighet med de former, förfaranden och riktlinjer som partskonferensen, i dess funktion som partsmöte för detta avtal, antar vid dess första möte, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 13.13. Andra parter uppmuntras att göra detta.
8. Konventionens finansieringsmekanism, inbegripet dess operativa enheter, ska tjäna som finansieringsmekanism för detta avtal.
9. De institutioner som bistår vid genomförande av detta avtal, inbegripet de operativa enheterna i konventionens finansieringsmekanism, ska sträva efter att säkerställa en effektiv tillgång till finansiella resurser genom att tillämpa förenklade förfaranden för godkännande och förbättrat beredskapsstöd för parter som är utvecklingsländer, i synnerhet för de minst utvecklande länderna och för små östater under utveckling, inom ramen för deras nationella klimatstrategier och klimatplaner.

Artikel 10

1. Parterna delar en långsiktig vision om vikten av att fullt ut genomföra teknikutveckling och tekniköverföring för att förbättra motståndskraften mot klimatförändringar och för att minska växthusgasutsläppen.
2. Parterna som beaktar teknikens betydelse för genomförandet av begränsnings och anpassningsåtgärder enligt detta avtal och som erkänner befintliga ansträngningar i fråga om införande och spridning av teknik, ska förstärka sitt samarbete i fråga om teknikutveckling och tekniköverföring.
3. Den teknismekanism som inrättats enligt konventionen ska bidra till genomförandet av detta avtal.
4. Härmed inrättas ett ramverk för teknik för att tillhandahålla övergripande vägledning för teknismekanismens arbete med att främja och stödja förbättrade åtgärder avseende teknikutveckling och tekniköverföring i syfte att stödja genomförandet av detta avtal, som ett led i att uppnå den långsiktiga vision som avses i punkt 1 i denna artikel.
5. Det är av avgörande betydelse för effektiva, långsiktiga globala åtgärder mot klimatförändringar och för främjande av ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling att innovationer påskyndas, uppmuntras och möjliggörs. Dessa insatser ska, när så är lämpligt, stödjas bl.a. genom teknismekanismen och finansiella medel från konventionens finansieringsmekanism för att åstadkomma samarbetsinriktade angreppssätt till forskning och utveckling och för att underlätta tillgång till teknik för parter som är utvecklingsländer, i synnerhet i ett tidigt skede av den tekniska livscykeln.
6. Stöd, inbegripet finansiellt stöd, ska tillhandahållas parter som är utvecklingsländer för genomförandet av denna artikel, bl.a. för att stärka samarbete avseende utveckling och överföring av teknik under olika stadier av den tekniska livscykeln i syfte att uppnå en balans mellan stöd till utsläppsbegränsningar och anpassning. Den globala översyn som avses i artikel 14 ska beakta tillgänglig information om insatser som hänför sig till stöd för utveckling och överföring av teknik som ges till parter som är utvecklingsländer.

Artikel 11

1. Kapacitetsuppbyggnad enligt detta avtal bör stärka kapaciteten och förmågan hos parter som är utvecklingsländer, i synnerhet länder med minst kapacitet, såsom de minst utvecklade länderna, och länder som är särskilt utsatta för klimatförändringens skadliga effekter, såsom små östater under utveckling, att vidta effektiva klimatåtgärder, såsom bl.a.

att genomföra anpassnings och begränsningsåtgärder, och bör underlätta utveckling, spridning och införande av teknik, tillgång till klimatfinansiering, relevanta aspekter av utbildning, yrkesutbildning, allmänhetens medvetenhet, och transparent, rättidig och korrekt förmedling av uppgifter.

2. Kapacitetsuppbyggnad bör drivas av länderna, utgå ifrån och bemöta parternas nationella behov och främja parternas, i synnerhet parter som är utvecklingsländer, egenansvar på nationell, subnationell och lokal nivå. Kapacitetsuppbyggnad bör utgå ifrån erhållna erfarenheter, inbegripet erfarenheter från aktiviteter för kapacitetsuppbyggnad enligt konventionen, och utgöra en effektiv, återkommande process som är participatorisk, sektorsövergripande och genussensitiv.

3. Alla parter bör samarbeta för att förbättra kapaciteten att genomföra detta avtal bland parter som är utvecklingsländer. De utvecklade länder som är parter i avtalet bör förbättra stödet till åtgärder för kapacitetsuppbyggnad i utvecklingsländer som är parter i avtalet.

4. Alla parter som stärker kapaciteten att genomföra detta avtal bland utvecklingsländer som är parter i detta avtal, bl.a. genom regionala, bilaterala och multilaterala angreppssätt, ska regelbundet informera om dessa insatser eller åtgärder för kapacitetsuppbyggnad. Parter som är utvecklingsländer bör regelbundet informera om framsteg som gjorts i fråga om genomförandet av planer, politik, insatser eller åtgärder för kapacitetsuppbyggnad i syfte att genomföra detta avtal.

5. Aktiviteter för kapacitetsuppbyggnad ska stärkas genom lämpliga institutionella arrangemang för att stödja genomförandet av detta avtal, bl.a. genom de lämpliga institutionella arrangemang som inrättats genom konventionen och som ska bidra till genomförandet av detta avtal. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska vid sitt första möte behandla och fatta beslut om de första institutionella arrangemangen för kapacitetsuppbyggnad.

Artikel 12

Parterna ska samarbeta när de vidtar åtgärder, när så är lämpligt, för att förbättra utbildning, allmänhetens medvetenhet, deltagande och tillgång till information i frågor som gäller klimatförändringarna och inser vikten av dessa insatser när det gäller att stärka åtgärder enligt detta avtal.

Artikel 13

1. I syfte att skapa ömsesidigt förtroende och främja ett effektivt genomförande inrättas härmed ett stärkt transparensramverk för åtgärder och stöd som genom inbyggd flexibilitet tar hänsyn till parternas olika kapacitet och bygger på kollektiva erfarenheter.

2. Transparensramverket ska erbjuda de parter som är utvecklingsländer, och som mot bakgrund av sin förmåga har behov därav, flexibilitet vid genomförandet av bestämmelserna i denna artikel. De former, förfaranden och riktlinjer som anges i punkt 13 i denna artikel ska återspegla denna flexibilitet.

3. Transparensramverket ska bygga på och förbättra transparensarrangemangen enligt konventionen, där de särskilda förhållandena i de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling erkänns, och genomförs på ett stödjande, icke-inkräktande, icke-bestraffande sätt med respekt för nationell suveränitet, och undvika att ålägga parterna orimliga bördor.

4. Transparensarrangemangen enligt konventionen, såsom nationalrapporter, tvåårsrapporter, uppdaterade tvåårsrapporter, internationella utvärderingar och granskningar samt internationella konsultationer och analyser ska ingå i de erfarenheter som tas till vara vid utveckling av former, förfaranden och riktlinjer enligt punkt 13 i denna artikel.

5. Syftet med ramverket för transparens gällande åtgärder är att ge en klar bild av klimatåtgärderna i ljuset av målet för konventionen enligt dess artikel 2, genom att klarlägga och följa upp parternas framsteg när det gäller att uppnå sina individuella nationellt fastställda bidrag enligt artikel 4 och deras anpassningsåtgärder enligt artikel 7, bl.a. god praxis, prioriteringar, behov och luckor, som underlag för den globala översynen enligt artikel 14.

6. Syftet med ramverket för transparens av stöd är att ge en klar uppfattning om stöd som tillhandahållits och tagits emot av relevanta enskilda parter inom ramen för åtgärder mot klimatförändringen enligt artiklarna 4, 7, 9, 10 och 11, och att så långt som möjligt ge en full översikt över det sammanlagda finansiella stöd som tillhandahållits, som underlag för den globala översynen enligt artikel 14.
7. Varje part ska regelbundet tillhandahålla följande uppgifter:
- a) en nationell inventeringsrapport om antropogena utsläpp från källor och upptag i sänkor av växthusgaser, vilken upprättats genom användning av metodik enligt god praxis som godkänts av den mellanstatliga panelen om klimatförändring (IPCC) och som partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal har enats om, och
 - b) uppgifter som är nödvändiga för att följa upp de framsteg som varje part gör i fråga om genomförandet och uppnåendet av dess nationellt fastställda bidrag enligt artikel 4.
8. Varje part bör också tillhandahålla uppgifter som rör konsekvenser av och anpassning till klimatförändringen enligt artikel 7, när så är lämpligt.
9. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska och andra parter som tillhandahåller stöd bör tillhandahålla uppgifter om finansiellt stöd och stöd till tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad som getts till de parter som är utvecklingsländer i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11.
10. Parter som är utvecklingsländer bör tillhandahålla uppgifter om finansiellt stöd och stöd till tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad som behövs och som erhållits i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11.
11. De uppgifter som varje part lämnar enligt punkterna 7 och 9 i denna artikel ska granskas tekniskt av experter i enlighet med beslut 1/CP.21. För de parter som är utvecklingsländer och som mot bakgrund av sin förmåga ska granskningsprocessen inbegripa hjälp att identifiera kapacitetsuppbyggnadsbehov. Varje part ska också delta i en faciliterande multilateral granskning av framsteg med avseende på insatser enligt artikel 9 och genomförande respektive uppnående av dess nationellt fastställda bidrag.
12. Den granskning genomförd av en teknisk expertgrupp enligt denna punkt ska bestå av en granskning av det stöd som parten har tillhandahållit, när det är relevant, och av genomförandet och uppnåendet av dess nationellt fastställda bidrag. Granskningen ska också identifiera områden där parten behöver förbättra sin verksamhet och omfatta en granskning av hur uppgifterna stämmer överens med de former, förfaranden och riktlinjer som avses i punkt 13 i denna artikel, med beaktande av den flexibilitet som getts parten enligt punkt 2 i denna artikel. Granskningen ska fästa särskild uppmärksamhet vid respektive nationella förmåga och förhållanden hos parter som är utvecklingsländer.
13. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska vid sitt första möte, genom att bygga på erfarenheterna från transparensrelaterade arrangemang enligt konventionen och genom att utveckla bestämmelserna i denna artikel, anta gemensamma former, förfaranden och riktlinjer, när så är lämpligt, för transparens avseende åtgärder och stöd.
14. Utvecklingsländer ska ges stöd för att genomföra denna artikel.
15. Stöd ska också ges på kontinuerlig basis för uppbyggnad av kapacitet som hänför sig till transparens hos parter som är utvecklingsländer.

Artikel 14

1. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska regelbundet utvärdera genomförandet av detta avtal för att bedöma de kollektiva framstegen i fråga om uppnåendet av syftet för detta avtal och dess långsiktiga mål (s.k. "global översyn"). Partskonferensen ska utföra utvärderingen på ett omfattande sätt och erbjuda sitt stöd med beaktande av utsläppsbegränsningar, anpassning och medlen för genomförande och stöd i ljuset av rättvisa och den bästa tillgängliga vetenskapen.

2. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska utföra sin första globala översyn år 2023 och vart femte år därefter om inte något annat beslutas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
3. Parterna ska beakta resultaten från den globala översynen när de uppdaterar och förstärker, på ett nationellt fastställt sätt, sina åtgärder och sitt stöd i enlighet med de relevanta bestämmelserna i detta avtal samt när de förstärker det internationella samarbetet i fråga om klimatåtgärder.

Artikel 15

1. Härmed inrättas en mekanism för att underlätta genomförandet och främja efterlevnaden av bestämmelserna i detta avtal.
2. Den mekanism som avses i punkt 1 i denna artikel ska bestå av en expertkommitté som ska vara stödjande och verksam på ett transparent, icke-kontradiktoriskt och icke-bestrafande sätt. Kommittén ska fästa särskild uppmärksamhet vid parternas respektive nationella förmåga och förhållanden.
3. Kommittén ska verka enligt de former och förfaranden som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal vid dess första möte och årligen rapportera till partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

Artikel 16

1. Partskonferensen, konventionens högsta organ, ska fungera som partsmöte för detta avtal.
2. Parter i konventionen som inte är parter i detta avtal får delta som observatörer i möten för partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal. När partskonferensen fungerar som partsmöte för detta avtal, ska beslut enligt detta avtal fattas endast av dem som är parter i detta avtal.
3. När partskonferensen fungerar som partsmöte för detta avtal ska en ledamot av partskonferensens presidium som representerar en part i konventionen, men som vid tidpunkten i fråga inte är part i detta avtal, ersättas av en annan ledamot som ska väljas av och bland parterna i detta avtal.
4. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska fortlöpande följa genomförandet av detta avtal och, inom gränserna för sin behörighet, fatta de beslut som är nödvändiga för att främja dess faktiska genomförande. Den ska utföra de uppgifter som den tilldelas i detta avtal och göra följande:
 - a) Upprätta sådana underorgan som bedöms vara nödvändiga för tillämpningen av detta avtal, och
 - b) utöva sådana övriga funktioner som kan behövas för att tillämpa detta avtal.
5. Partskonferensens arbetsordning och den ordning för finansiella frågor som tillämpas med stöd av konventionen ska i tillämpliga delar gälla detta avtal, såvida inte något annat enhälligt beslutats av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
6. Det första mötet med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska sammankallas av sekretariatet i samband med det första möte med partskonferensen som ska hållas efter den dag då detta avtal trätt i kraft. De följande ordinarie mötena med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska genomföras i samband med partskonferensens ordinarie möte, såvida inte något annat beslutats av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.
7. Extramöten med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska hållas vid sådana andra tidpunkter som bedöms vara nödvändigt av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal eller efter skriftlig framställning av någon av parterna, förutsatt att framställningen inom sex månader efter det att den av sekretariatet har tillställts alla parter stöds av minst en tredjedel av dem.

8. Förenta nationerna, dess fackorgan, Internationella atomenergiorganet (IAEA) och varje medlemsstat eller observatör i dessa organ som inte är part i konventionen får representeras som observatörer vid möten med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal. Varje organ eller fackorgan, såväl nationellt som internationellt, statligt eller icke-statligt, som är behörigt i frågor som omfattas av detta avtal och som till sekretariatet har framfört att det önskar vara representerat som observatör vid ett möte med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal kan tillåtas delta, såvida inte minst en tredjedel av de närvarande parterna reser invändningar. Observatörernas tillträde och deltagande ska följa den arbetsordning som avses i punkt 5 i denna artikel.

Artikel 17

1. Det sekretariat som upprättats i enlighet med artikel 8 i konventionen ska tjäna som sekretariat för detta avtal.
2. Artikel 8.2 i konventionen som innehåller bestämmelser om sekretariatets funktioner och artikel 8.3 i konventionen beträffande arrangemang för sekretariatets arbetsformer ska i tillämpliga delar gälla detta avtal. Sekretariatet ska dessutom utöva de funktioner som det anförtros genom detta avtal och av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

Artikel 18

1. Underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning och underorganet för genomförande, vilka upprättats genom artiklarna 9 och 10 i konventionen, ska tjäna som underorgan för vetenskaplig och teknologisk rådgivning respektive underorgan för genomförande av detta avtal. Bestämmelserna om dessa båda organs verksamhet enligt konventionen ska i tillämpliga delar gälla detta avtal. Möten med underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning och underorganet för genomförande av detta avtal ska hållas i samband med mötena i underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning respektive underorganet för genomförande av konventionen.
2. Konventionsparter, som inte är parter i avtalet, får delta som observatörer i underorganens möten. När underorganen tjänar som underorgan till detta avtal, ska beslut enligt detta avtal fattas endast av dem som är parter i detta avtal.
3. När de underorgan som upprättats genom artiklarna 9 och 10 i konventionen utför sina funktioner i frågor som avser detta avtal ska en medlem av dessa underorgans presidium som representerar en part i konventionen, men som vid tidpunkten i fråga inte är part i detta avtal, ersättas av en annan medlem som ska väljas av och bland parterna i detta avtal.

Artikel 19

1. Underorgan eller andra institutionella arrangemang som upprättats genom eller under konventionen, andra än dem som anges i detta avtal, ska tjäna detta avtal genom ett beslut av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska fastställa funktionerna för dessa underorgan eller arrangemang.
2. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal får tillhandahålla ytterligare vägledning till sådana underlydande organ och institutionella arrangemang.

Artikel 20

1. Detta avtal ska stå öppet för undertecknande av stater och organisationer för regional ekonomisk integration som är parter i konventionen och ratificeras, godtas eller godkänns av dem. Det ska stå öppet för undertecknande vid Förenta nationernas högkvarter i New York från och med den 22 april 2016 till och med den 21 april 2017. Därefter ska avtalet stå öppet för anslutning från och med den dag som följer efter den dag då det inte längre står öppet för undertecknande. Ratifikations, godtagande, godkännande eller anslutningsinstrument ska deponeras hos depositarien.

2. En organisation för regional ekonomisk integration som blir part i avtalet utan att någon av dess medlemsstater är part ska vara bunden av alla förpliktelser i detta avtal. Om en eller flera av medlemsstaterna i en organisation för regional ekonomisk integration är part i avtalet, ska denna organisation och dess medlemsstater komma överens om vars och ens ansvar för att uppfylla förpliktelserna i avtalet. I sådana fall ska organisationen och medlemsstaterna inte ha rätt att samtidigt utöva sina rättigheter enligt avtalet.

3. Organisationer för regional ekonomisk integration ska i sina ratifikations, godtagande, godkännande eller anslutningsinstrument ange omfattningen av sin behörighet i de frågor som omfattas av detta avtal. Dessa organisationer ska också meddela depositarien, som i sin tur ska meddela parterna, varje förändring av betydelse i omfattningen av deras behörighet.

Artikel 21

1. Detta avtal träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då minst 55 konventionsparter som tillsammans uppskattningsvis svarar för åtminstone 55 procent av de totala globala utsläppen av växthusgaser har deponerat sina ratifikations-, godtagande, godkännande eller anslutningsinstrument.

2. Endast för det begränsade syfte som anges i punkt 1 i denna artikel avses med "totala globala utsläppen av växthusgaser" de mest aktualiserade mängder som uppgetts den dag detta avtal antas av konventionsparterna eller före detta datum.

3. För en stat eller en organisation för regional ekonomisk integration som ratificerar, godtar eller godkänner detta avtal eller ansluter sig till det sedan de villkor för ikraftträdande som anges i punkt 1 i denna artikel har uppfyllts ska avtalet träda i kraft den trettionde dagen efter dagen för deponering av en sådan stats eller organisations ratifikations, godtagande, godkännande eller anslutningsinstrument.

4. Ett instrument som deponerats av en organisation för regional ekonomisk integration får med avseende på artikel punkt 1 i denna artikel inte räknas utöver de instrument som deponerats av dess medlemsstater.

Artikel 22

Bestämmelserna i artikel 15 i konventionen om antagande av ändringar av konventionen ska i tillämpliga delar gälla för detta avtal.

Artikel 23

1. Bestämmelserna i artikel 16 i konventionen om antagande och ändring av bilagor till konventionen ska i tillämpliga delar gälla för detta avtal.

2. Bilagor till detta avtal ska ingå som en del av det och om inte något annat uttryckligen anges, ska en hänvisning till avtalet samtidigt utgöra en hänvisning till varje bilaga till det. Sådana bilagor ska begränsas till förteckningar, formulär och annat deskriptivt material av vetenskaplig, teknisk, procedurrell eller administrativ karaktär.

Artikel 24

Bestämmelserna om tvistlösning i artikel 14 i konventionen ska i tillämpliga delar gälla för detta avtal.

Artikel 25

1. Varje part ska ha en röst med förbehåll för vad som bestäms i punkt 2 i denna artikel.

2. Organisationer för regional ekonomisk integration ska, i frågor inom sin behörighet, utöva sin rösträtt med samma antal röster som det antal av dess medlemsstater som är parter i detta avtal. Sådana organisationer ska inte utöva sin rösträtt, om någon av dess medlemsstater utövar sin rätt att rösta och tvärtom.

Artikel 26

Förenta nationernas generalsekreterare ska vara depositarie för detta avtal.

Artikel 27

Inga reservationer får göras till detta avtal.

Artikel 28

1. En part får när som helst efter tre år från den dag då detta avtal trädde i kraft för parten, frånträda avtalet genom en skriftlig underrättelse till depositarien.
2. Ett sådant frånträdande träder i kraft efter ett år räknat från den dag då depositarien mottog meddelandet om frånträdandet eller vid den senare tidpunkt som kan anges i meddelandet.
3. En part som frånträder konventionen ska också anses ha frånträtt detta avtal.

Artikel 29

Originalen till detta avtal, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter har lika giltighet, ska deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

UPPRÄTTAT i Paris den 12 december 2015.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

Unionens förklaring i enlighet med Artikel 20.3 i Parisavtalet

Följande stater är för närvarande medlemmar av Europeiska unionen: Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Kroatien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Konungariket Sverige samt Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Europeiska unionen förklarar att den i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 191 och 192.1, är behörig att ingå internationella avtal och fullgöra de skyldigheter som följer av avtalen när detta bidrar till att följande mål uppnås:

- Att bevara, skydda och förbättra miljön.
- Att skydda människors hälsa.
- Att utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt.
- Att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem, särskilt för att bekämpa klimatförändringen.

Europeiska unionen förklarar att åtagandena i de planerade nationellt fastställda bidrag som lämnades den 6 mars 2015 kommer att uppfyllas genom gemensamma åtgärder som unionen och dess medlemsstater vidtar inom sina respektive behörighetsområden.

Europeiska unionen kommer även i fortsättningen att lämna regelbunden information om varje förändring av betydelse i omfattningen av dess behörighet, i enlighet med artikel 20.3 i avtalet.

FÖRORDNINGAR

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1842

av den 14 oktober 2016

om ändring av förordning (EG) nr 1235/2008 vad gäller det elektroniska kontrollintyget för importerade ekologiska produkter och vissa andra inslag, och av förordning (EG) nr 889/2008 vad gäller kraven för konserverade eller bearbetade ekologiska produkter och överföring av information

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 ⁽¹⁾, särskilt artikel 38 a, d och e, och

av följande skäl:

- (1) I kommissionens förordning (EG) nr 1235/2008 ⁽²⁾ fastställs tillämpningsföreskrifter för import av ekologiska produkter från tredjeländer.
- (2) En period då kontrollorgan och kontrollmyndigheter kan lämna in sina ansökningar om erkännande med avseende på överensstämmelse i enlighet med artikel 32 i förordning (EG) nr 834/2007 föreskrivs i förordning (EG) nr 1235/2008. Då bedömningen av genomförandet av bestämmelserna om import av godkända produkter fortfarande pågår och utvecklingen av relaterade riktlinjer, förlagor och frågeformulär samt nödvändiga system för elektronisk överföring inte har avslutats, bör tidsfristen för kontrollorganens och kontrollmyndigheternas ansökningar förlängas.
- (3) Erfarenheten har visat att de metoder som används i medlemsstaterna för verifieringen av sändningar av ekologiska produkter innan de övergår till fri omsättning i unionen skiljer sig åt. För att säkerställa enhetliga och effektiva kontroller bör det förtydligas vilka typer av kontroller som krävs för verifieringen av sändningarna, mot bakgrund av den riskbedömning som ska utföras i enlighet med artikel 27.3 i förordning (EG) nr 834/2007. Det är också lämpligt att omformulera definitionen av de myndigheter som ansvarar för verifieringen av sändningarna och påteckningen av kontrollintygen i syfte att klargöra att dessa myndigheter är en behörig myndighet som ansvarar för att anordna officiella kontroller på området för ekologisk produktion och som utses i enlighet med artikel 27.1 i förordning (EG) nr 834/2007.
- (4) Det har också konstaterats att kontrollorganens och kontrollmyndigheternas praxis skiljer sig åt när det gäller klassificeringen av produkter som importeras inom ramen för de produktkategorier som avses i bilagorna III och IV till förordning (EG) nr 1235/2008. För att få till stånd en mer enhetlig klassificering inom ramen för dessa produktkategorier bör därför vissa definitioner fastställas i syfte att skapa klarhet och rättslig förutsebarhet för aktörerna, och för att säkerställa att kontrollorganen tillämpar reglerna på ett enhetligt sätt och underlätta de behöriga myndigheternas tillsyn.
- (5) För produktkategorier med en hänvisning till obearbetade eller bearbetade, bör dessa termer ha samma innebörd som i definitionerna av bearbetade och obearbetade produkter i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 ⁽³⁾ med sikte på förenkling och ökad samstämmighet med hygienreglerna. Det bör dock anges att märknings- och förpackningsprocesserna inte är relevanta för klassificeringen av produkten som obearbetad eller bearbetad.
- (6) De två importordningar som fastställs i artikel 33.2 och 33.3 i förordning (EG) nr 834/2007 utesluter i princip varandra. Om ett tredjeländ har erkänts som likvärdigt i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EG) nr 834/2007

⁽¹⁾ EUT L 189, 20.7.2007, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 1235/2008 av den 8 december 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 vad gäller ordningen för import av ekologiska produkter från tredjeländer (EUT L 334, 12.12.2008, s. 25).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1).

finns det ingen anledning att erkänna en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan för det landet i enlighet med artikel 33.3. Följaktligen föreskrivs i artikel 10.2 b i förordning (EG) nr 1235/2008 att en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan endast kan erkännas i enlighet med artikel 33.3 i förordning (EG) nr 834/2007 för ett land som inte har erkänts i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EG) nr 834/2007. För att undvika handelshinder för import av ekologiska produkter bör det dock vara möjligt för kontrollorgan eller kontrollmyndigheter att erkännas för ett redan erkänt tredjeland, om erkännande av det tredjelandet inte omfattar den produkt som ska importeras. Det befintliga undantaget i artikel 10.3 i förordning (EG) nr 1235/2008 bör därför omformuleras så att det tar hänsyn till den praxis som tillämpas, genom att hänvisa till produkter snarare än till produktkategorier.

- (7) På grundval av förordning (EG) nr 834/2007 får produkter som importeras från ett tredjeland släppas ut på marknaden i unionen som ekologiska produkter om de, i synnerhet, omfattas av ett kontrollintyg som utfärdats av de behöriga myndigheterna, kontrollmyndigheterna eller kontrollorganen i ett erkänt tredjeland eller av en erkänd kontrollmyndighet eller ett erkänt kontrollorgan.
- (8) I enlighet med åtgärd 12 i handlingsplanen för den ekologiska produktionens framtid i Europeiska unionen ⁽¹⁾ har kommissionen utvecklat ett system för elektronisk certifiering av import av ekologiska produkter som en integrerad del i det elektroniska Traces-systemet (Trade Control and Expert System) som fastställs i kommissionens beslut 2003/24/EG ⁽²⁾.
- (9) Vissa bestämmelser i förordning (EG) nr 1235/2008 måste ändras i syfte att införa det elektroniska certifierings-systemet och säkerställa att det fungerar väl. Därför bör reglerna för när och hur den ansvariga medlemsstatens behöriga myndigheter får låta produkter övergå till fri omsättning och för arbetsgången vad gäller utfärdandet och påteckningen av kontrollintyget, inbegripet verifieringen av länken mellan kontrollintyget och tulldeklarationen, förtydligas. I detta sammanhang bör även arbetsgången vad gäller utfärdande och påtecknande av kontrollintyget inom ramen för särskilda tullförfaranden klargöras. För att det elektroniska systemet ska fungera korrekt, är det lämpligt att hänvisa till e-postadresser med erkända kontrollorgan och kontrollmyndigheter.
- (10) I syfte att säkerställa integriteten för ekologiska produkter som importeras till unionen är det nödvändigt att klargöra att det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet som utfärdar kontrollintyget, som allmän regel, är det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet som certifierar det företag som producerat eller bearbetat produkten. Om den aktör som utför den sista beredningsåtgärden enligt definitionen i artikel 2 i i förordning (EG) nr 834/2007 är en annan än den ursprungliga producenten eller det ursprungliga bearbetningsföretaget, bör kontrollintyget utfärdas av det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet som har kontrollerat den sista åtgärden. Det är dessutom nödvändigt att klargöra att de kontrollorgan eller kontrollmyndigheter som förtecknas i bilaga III till förordning (EG) nr 1235/2008 endast får utfärda kontrollintyg enligt villkoren för deras erkännande, medan de som förtecknas i bilaga IV till den förordningen endast får utfärda kontrollintyg för de produkter och ursprung för vilka de står förtecknade.
- (11) Erfarenheten har visat på skiftande praxis när det gäller de kontroller som ska utföras av det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet som utfärdar kontrollintyg. Det är därför nödvändigt att specificera vilka kontroller som ska utföras innan intyget utfärdas. Kontrollorgan eller kontrollmyndigheter bör endast utfärda kontrollintyget efter fullständiga dokumentkontroller och, vid behov grundat på deras riskbedömning, fysiska kontroller av de berörda produkterna. För bearbetade jordbruksprodukter, bör de kontrollorgan och kontrollmyndigheter som förtecknas i bilaga III till förordning (EG) nr 1235/2008 kontrollera att alla ingredienserna har undergått ett kontrollsystem i enlighet med villkoren för erkännande i det berörda tredjelandet, medan de kontrollorgan och kontrollmyndigheter som förtecknas i bilaga IV till den förordningen bör kontrollera att ingredienserna har kontrollerats och certifierats av kontrollorgan eller kontrollmyndigheter som erkänts i enlighet med unionslagstiftningen eller producerats i EU. Det är också nödvändigt att specificera de kontroller som ska utföras av de kontrollorgan och kontrollmyndigheter som förtecknas i bilaga IV till förordning (EG) nr 1235/2008 som certifierar aktörer i de sista etapperna i produktionskedjan, t.ex. sådana som endast utför märkning eller förpackning. I sådana fall bör det verifieras att produkterna i fråga har kontrollerats och certifierats av kontrollorgan och kontrollmyndigheter som förtecknas i den bilagan och som erkänts för respektive land och produktkategori.
- (12) De myndigheter som är ansvariga för att bevilja och uppdatera tillträdesrätten till Traces-systemet för den elektroniska certifieringen av inspektionerna bör identifieras. Dessutom bör det fastställas regler som säkerställer att Traces över tid garanterar informationens och tillhörande metadataas äkthet, integritet och läsbarhet under hela den föreskrivna bevarandeperioden.

⁽¹⁾ COM(2014) 179 final.

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2003/24/EG av den 30 december 2002 om att utveckla ett integrerat veterinärdatasystem (EUT L 8, 14.1.2003, s. 44).

- (13) Det bör också införas bestämmelser om ett faktiskt och effektivt informationsutbyte mellan medlemsstaternas myndigheter för fall där man upptäcker oriktigheter, i synnerhet när produkter är märkta som ekologiska men inte åtföljs av ett kontrollintyg.
- (14) Eftersom det sista importtillstånd som utfärdats av medlemsstaterna löpte ut den 30 juni 2015 bör alla hänvisningar till importtillstånd strykas i förordning (EG) nr 1235/2008.
- (15) Aktörerna och medlemsstaterna bör få tid att anpassa sina förfaranden till det elektroniska inspektionsintyg som tillhandahålls genom Traces. Det är därför nödvändigt att föreskriva en övergångsperiod under vilken utfärdande och påtecknande av kontrollintyget i pappersform fortfarande är möjligt.
- (16) För att säkerställa väl fungerande elektroniska kontrollintyg, och särskilt för att klargöra att produkter under omställning är undantagna från erkännande som beviljas tredjeländer, för att harmonisera formuleringarna rörande produkters ursprung från erkända tredjeländer och för att ändra produktkategori C till att även omfatta alger, inbegripet mikroalger, är det lämpligt att ändra vissa delar av bilagorna III och IV till förordning (EG) nr 1235/2008 utan att ändra tillämpningsområdet för det erkännande som tidigare beviljats tredjeländer eller kontrollorgan och kontrollmyndigheter.
- (17) Enligt den information som lämnats av Förenta staterna, är behandling med antibiotika av äpplen och päron för att kontrollera päronpest (*Erwinia amylovora*) inte tillåtet i det landet sedan oktober 2014. Det är därför motiverat att ta bort den berörda begränsningen vad gäller produktkategorierna A och D från bilaga III till förordning (EG) nr 1235/2008.
- (18) Mot bakgrund av erfarenheterna från tillämpningen av systemet för likvärdighet är det nödvändigt att anpassa förlagan för kontrollintyget och utdraget ur kontrollintyget, som anges i bilagorna V och VI till förordning (EG) nr 1235/2008, i syfte att tillhandahålla information om det företag som producerat eller bearbetat produkten, samt om det relevanta ursprungslandet, om detta inte är samma som exportlandet.
- (19) I kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 ⁽¹⁾ fastställs tillämpningsföreskrifter för produktion, märkning och kontroll av ekologiska produkter.
- (20) Eftersom den nya definitionen av "bearbetade" och "obearbetade" som införs i förordning (EG) nr 1235/2008 innebär att vissa av de förfaranden som ingår i definitionen av beredning i artikel 2 i i förordning (EG) nr 834/2007 inte kan anses medföra bearbetning, blir reglerna i artikel 26 i förordning (EG) nr 889/2008 för produktion av bearbetat livsmedel och foder oklara. Därför bör reglerna om de förebyggande åtgärder som ska vidtas för att undvika risken för kontamination av otillåtna ämnen och substanser eller sammanblandning eller förväxling med icke-ekologiska produkter omformuleras, så att det klargörs att de, när så är lämpligt, är tillämpliga på aktörer som bedriver konserveringsverksamhet. I detta hänseende är det också lämpligt att införa definitionerna av uttrycken "konservering" och "bearbetning".
- (21) Överföring av information om importerade varupartier i enlighet med förordning (EG) nr 889/2008 bör också ske via Traces.
- (22) Ett väl fungerande elektroniskt certifieringssystem kräver att den information som ska anmälas av medlemsstaterna till kommissionen om de behöriga myndigheterna och kontrollorganen eller kontrollmyndigheterna innehåller e-postadresser och webbplatser. Det är lämpligt att fastställa ett nytt sista datum för meddelande av dessa uppgifter.
- (23) Förordningarna (EG) nr 1235/2008 och (EG) nr 889/2008 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (24) För att säkerställa en smidig övergång till det nya elektroniska certifieringssystemet bör denna förordning tillämpas sex månader från och med dagen för offentliggörandet. Ändringen av produktkategori C till att även omfatta alger, inbegripet mikroalger, bör dock tillämpas från och med tillämpningsdagen för den relevanta bestämmelsen i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/673 ⁽²⁾ om ändring av förordning (EG) nr 889/2008 för att tillåta användning av mikroalger som livsmedel.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll (EUT L 250, 18.9.2008, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/673 av den 29 april 2016 om ändring av förordning (EG) nr 889/2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll (EUT L 116, 30.4.2016, s. 8).

- (25) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från kommittén för ekologisk produktion.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av förordning (EG) nr 1235/2008

Förordning (EG) nr 1235/2008 ska ändras enligt följande:

1. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 5 och 6 ska ersättas med följande:

- ”5. *verifiering av sändning*: den verifiering som utförs av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet, inom ramen för de offentliga kontroller som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 (*), av att kraven i förordning (EG) nr 834/2007, förordning (EG) nr 889/2008 och i den här förordningen är uppfyllda, genom systematiska dokumentkontroller, slumpmässiga identitetskontroller och, vid behov grundat på denna myndighets riskbedömning, fysiska kontroller, innan sändningen släpps för fri omsättning i unionen i enlighet med artikel 13 i denna förordning.
6. *ansvarig medlemsstats behöriga myndighet*: den tullmyndighet, den myndighet för livsmedelssäkerhet eller de andra myndigheter utsedda av medlemsstaterna i enlighet med artikel 27.1 i förordning (EG) nr 834/2007 som ansvarar för verifieringen av sändningarna och påteckningen av kontrollintygen.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EUT L 165, 30.4.2004, s. 1).”

b) Följande punkter ska läggas till som punkterna 8–11:

- ”8. *vattenbruksprodukter*: vattenbruksprodukter enligt definitionen i punkt 34 i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 (*).
9. *obearbetade*: obearbetade i den mening som avses i definitionen av obearbetade produkter i artikel 2.1 n i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 (**), oavsett förpacknings- eller märkningsprocess.
10. *bearbetade*: bearbetade i den mening som avses i definitionen av bearbetade produkter i artikel 2.1 o i förordning (EG) nr 852/2004, oavsett förpacknings- eller märkningsprocess.
11. *införselställe*: platsen för övergång till fri omsättning.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG (EUT L 354, 28.12.2013, s. 22).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1).”

2. I artikel 4 ska punkt 1 ersättas med följande:

- ”1. Kommissionen ska pröva huruvida ett kontrollorgan eller en kontrollmyndighet ska erkännas och föras in i den förteckning som föreskrivs i artikel 3 efter det att den har mottagit en sådan ansökan från företrädaren för det berörda kontrollorganet eller den berörda kontrollmyndigheten på grundval av den förlaga för ansökningar som kommissionen tillhandahållit i enlighet med artikel 17.2. Endast fullständiga ansökningar som har tagits emot före den 31 oktober 2017 ska beaktas vid upprättandet av den första förteckningen.”

3. I artikel 7.2 ska leden e och f ersättas med följande:

- ”e) namn, adress, e-postadress, webbadress och kodnummer för den eller de kontrollmyndigheter och det eller de kontrollorgan som erkänts av den behöriga myndighet som avses i led d för att utföra kontroller,
- f) namn, adress, e-postadress, webbadress och kodnummer för den eller de kontrollmyndigheter och det eller de kontrollorgan som i tredjelandet ansvarar för att utfärda intyg för import till unionen.”

4. I artikel 9.1 ska led a ersättas med följande:

- ”a) Om det efter det att ett tredjeland har förts in i förteckningen görs några ändringar i de gällande bestämmelserna i tredjelandet eller av deras genomförande, eller framför allt i kontrollsystemet, ska tredjelandet underrätta kommissionen om detta utan dröjsmål. Eventuella ändringar av den information som avses i leden d, e och f i artikel 7.2 ska utan dröjsmål anmälas till kommissionen via det datasystem som avses i artikel 94.1 i förordning (EG) nr 889/2008.”

5. I artikel 10 ska punkt 3 ersättas med följande:

- ”3. Genom undantag från punkt 2 b får produkter som har sitt ursprung i ett erkänt tredjeland som förtecknas i enlighet med artikel 7 men som inte omfattas av det erkännande som beviljats det tredjelandet föras in i den förteckning som föreskrivs i den här artikeln.”

6. Artikel 13 ska ersättas med följande:

”Artikel 13

Kontrollintyg

1. Övergången till fri omsättning inom unionen för en sådan sändning med produkter som avses i artikel 1.2 i förordning (EG) nr 834/2007 och som har importerats i enlighet med artikel 33 i den förordningen ska ske på följande villkor:

- a) Ett kontrollintyg i original ska lämnas in till medlemsstatens behöriga myndighet.
- b) Sändningen ska verifieras och kontrollintyget påtecknas av den ansvariga myndighetens behöriga myndighet.
- c) Kontrollintygets serienummer ska anges i tulldeklarationen för övergång till fri omsättning enligt vad som avses i artikel 158.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 (*).

Verifieringen av sändningen och påteckningen av kontrollintyget ska utföras av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet i den medlemsstat där sändningen övergår till fri omsättning i Europeiska unionen.

Medlemsstaterna ska utse införselställen på sina respektive territorier och informera kommissionen om de utsedda införselställena.

2. Kontrollintyget ska utfärdas av relevant kontrollmyndighet eller kontrollorgan, påtecknas av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet och fyllas i av första mottagaren på grundval av förlagan och anmärkningarna i bilaga V och med användning av det elektroniska Traces-systemet (Trade Control and Expert System) som inrättats genom kommissionens beslut 2003/24/EG (**).

Originalen till kontrollintyget ska vara en tryckt och för hand undertecknad kopia av det ifyllda elektroniska intyget i Traces eller, alternativt, ett kontrollintyg som undertecknats i Traces med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i artikel 3.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 (***) eller med en elektronisk signatur som ger likvärdiga garantier med avseende på de funktioner som tillskrivs en signatur vid tillämpning av de regler och villkor som anges i kommissionens bestämmelser om elektroniska och digitala handlingar, som anges i bilagan till kommissionens beslut 2004/563/EG, Euratom (****).

När originalet till kontrollintyget är en tryckt och för hand undertecknad kopia av det elektroniska intyget i Traces ska kontrollmyndigheterna, kontrollorganen, den ansvariga medlemsstatens behöriga myndigheter och den första mottagaren, vid varje stadium av utfärdande, påtecknande och mottagande av kontrollintyget, verifiera att denna kopia motsvaras av de uppgifter som anges i Traces.

3. För att godkännas för påtecknande ska kontrollintyget ha utfärdats av kontrollmyndigheten eller kontrollorganet för producenten av eller bearbetningsföretaget för den aktuella produkten eller, om den aktör som utfört den sista beredningsåtgärden är en annan än producenten eller bearbetningsföretaget, av kontrollmyndigheten eller kontrollorganet för den aktör som utför den sista beredningsåtgärden enligt definitionen i artikel 2 i i förordning (EG) nr 834/2007.

Den kontrollmyndigheten eller det kontrollorganet ska vara

a) en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som förtecknas i bilaga III till denna förordning för de berörda produkterna och för det tredjeland där produkterna har sitt ursprung, eller, i förekommande fall, där den sista beredningsåtgärden har utförts, eller

b) en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som förtecknas i bilaga IV till denna förordning för de berörda produkterna och för det tredjeland där produkterna har sitt ursprung eller där den sista beredningsåtgärden har utförts.

4. Den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som utfärdar kontrollintyget ska endast utfärda kontrollintyget och underteckna deklARATIONEN i fält 18 i intyget efter att ha utfört en dokumentkontroll på grundval av alla relevanta inspektionsdokument, inbegripet i synnerhet produktionsplanen för den berörda produkten, transportdokumentet och handelsdokumentet och, vid behov grundat på den egna riskbedömningen, efter att ha genomfört en fysisk kontroll av sändningen.

För bearbetade produkter gäller dock att om den kontrollmyndighet eller det organ som utfärdar kontrollintyget är en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som förtecknas i bilaga III, ska den kontrollmyndigheten eller det kontrollorganet endast utfärda kontrollintyget och underteckna deklARATIONEN i fält 18 i intyget efter att ha verifierat att alla ekologiska ingredienser i produkten har kontrollerats och certifierats av en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som erkänts av berört tredjeland som förtecknas i bilaga IV, eller om den utfärdande myndigheten eller det utfärdande kontrollorganet är en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som förtecknas i bilaga IV, ska den eller det endast utfärda intyget och underteckna deklARATIONEN i fält 18 i intyget efter att ha verifierat att alla ekologiska ingredienser i sådana produkter har kontrollerats och certifierats av en kontrollmyndighet eller ett kontrollorgan som förtecknas i bilaga III eller IV eller har producerats och certifieras i unionen i enlighet med förordning (EG) nr 834/2007.

Om den aktör som utför den sista beredningsåtgärden är en annan än produktens producent eller bearbetningsföretag, ska den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som utfärdar kontrollintyget och som förtecknas i bilaga IV endast utfärda kontrollintyget och underteckna deklARATIONEN i fält 18 i intyget efter att ha kontrollerat alla relevanta inspektionsdokument, inbegripet transportdokument och handelsdokument, efter att ha kontrollerat att produktionen eller bearbetningen av den berörda produkten har kontrollerats och certifierats av ett kontrollorgan eller en kontrollmyndighet som har erkänts för de berörda produkterna och det berörda landet i enlighet med artikel 33.3 i förordning (EG) nr 834/2007 och efter att, vid behov grundat på den egna riskbedömningen, ha genomfört en fysisk kontroll av sändningen.

På begäran av kommissionen eller av den behöriga myndigheten i en medlemsstat ska den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som utfärdar kontrollintyget i enlighet med andra och tredje stycket utan dröjsmål tillgängliggöra förteckningen över alla aktörer inom den ekologiska produktionskedjan och över de kontrollmyndigheter eller kontrollorgan under vars kontroll dessa aktörer har placerat sin verksamhet.

5. Kontrollintyget ska utgöras av ett enda originaldokument.

Den första mottagaren eller, i förekommande fall, importören får dock ta en kopia av kontrollintyget för att kunna informera kontrollmyndigheten eller kontrollorganet i enlighet med artikel 83 i förordning (EG) nr 889/2008. Varje sådan kopia ska vara märkt med "KOPIA" i form av tryckt text eller stämpelavtryck.

6. Vid verifiering av en sändning ska den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet påteckna originalet till kontrollintyget i fält 20 och återlämna det till den person som utfärdade intyget.

7. Den första mottagaren ska vid mottagandet av sändningen fylla i fält 21 i kontrollintyget för att intyga att sändningen har tagits emot i enlighet med artikel 34 i förordning (EG) nr 889/2008.

Den första mottagaren ska därefter skicka originalet till kontrollintyget till den importör som anges i fält 11 i kontrollintyget för tillämpningen av artikel 33.1 andra stycket i förordning (EG) nr 834/2007.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

(**) Kommissionens beslut 2003/24/EG av den 30 december 2002 om att utveckla ett integrerat veterinärdatasystem (EGT L 8, 14.1.2003, s. 44).

(***) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

(****) Kommissionens beslut 2004/563/EG, Euratom av den 7 juli 2004 om ändring av dess arbetsordning (EUT L 251, 27.7.2004, s. 9).”

7. Följande artiklar ska införas som artikel 13a–13d:

”Artikel 13a

Force majeure och exceptionella omständigheter

1. Vid force majeure eller exceptionella omständigheter som hindrar det elektroniska systemet från att fungera, och särskilt vid funktionsfel i systemet eller om anslutningen inte är varaktig, får kontrollintyg och utdrag ur kontrollintyg utfärdas och påtecknas i enlighet med artikel 13.3–13.7 utan användning av Traces i enlighet med punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel, och på grundval av de förslagor och anmärkningar som anges i bilaga V eller VI. De behöriga myndigheterna, kontrollmyndigheterna, kontrollorganen och aktörerna ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och föra in alla nödvändiga uppgifter i Traces inom tio kalenderdagar efter återupprättandet av systemet.

2. När kontrollintyget utfärdas utan användning av Traces ska det avfattas på ett av unionens officiella språk och ska, med undantag för stämplor och underskrifter, fyllas i antingen helt och hållet med versaler eller helt och hållet med maskinskrift.

Kontrollintyget ska avfattas på det officiella språket eller på ett av de officiella språken i klareringsmedlemsstaten. Om det är nödvändigt kan den ansvariga medlemsstatens behöriga myndigheter begära att kontrollintyget översätts till det officiella språket eller till ett av de officiella språken i den medlemsstaten.

Obestyrkta ändringar eller raderingar gör att certifikatet blir ogiltigt.

3. Den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som utfärdar kontrollintyget ska förse varje kontrollintyg med ett serienummer samt registrera alla utfärdade kontrollintyg i kronologisk ordning och ge all efterföljande skriftväxling det serienummer som anges av Traces.

4. Om kontrollintyget har utfärdats och påtecknats utan användning av Traces, ska artikel 15.1 andra och tredje stycket och artikel 15.5 inte tillämpas.

Artikel 13b

Importör

Importören ska ange kontrollintygets serienummer i tulldeklarationen för övergång till fri omsättning enligt vad som avses i artikel 158.1 i förordning (EU) nr 952/2013.

Artikel 13c

Tillträdesrättigheter

Kommissionen ska ansvara för att bevilja och uppdatera tillträdesrättigheterna till Traces för behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 2 n i förordning (EG) nr 834/2007, för behöriga myndigheter i tredjeländer som har erkänts i enlighet med artikel 33.2 i den förordningen och för kontrollmyndigheter och kontrollorgan som förtecknas i bilaga III eller IV till den här förordningen. Innan den beviljar tillträdesrättigheter till Traces ska kommissionen kontrollera identiteten hos de behöriga myndigheter, kontrollmyndigheter och kontrollorgan som berörs.

De behöriga myndigheter som definieras i artikel 2 n i förordning (EG) nr 834/2007 ska ansvara för att bevilja och uppdatera tillträdesrättigheterna till Traces för aktörerna, kontrollmyndigheterna och kontrollorganen i unionen. Innan den beviljar tillträdesrättigheter till Traces ska kommissionen kontrollera identiteten hos de aktörer, kontrollmyndigheter och kontrollorgan som berörs. Medlemsstaterna ska utse en central myndighet med ansvar för att samordna samarbetet och kontakterna med kommissionen på detta område.

De behöriga myndigheterna ska underrätta kommissionen om de tillträdesrättigheter som de beviljats. Kommissionen ska aktivera tillträdesrättigheterna i Traces.

Artikel 13d

Integritet och läsbarhet

Traces ska skydda integriteten hos de uppgifter som registreras i enlighet med denna förordning.

Systemet ska särskilt garantera följande:

- a) Det ska göra det möjligt att entydigt identifiera varje användare och ska innefatta effektiva åtgärder för kontroll av tillträdesrättigheter, i syfte att ge skydd mot olagligt, skadligt eller obehörigt tillträde till eller en olaglig, skadlig eller obehörig radering, ändring eller förflyttning av uppgifter, filer och metadata.
- b) Det ska vara utrustat med system för fysiskt skydd mot intrång och miljöolyckor samt med ett programvarubaserat skydd mot it-attacker.
- c) Det ska skydda lagrade data i en miljö som är säker både vad gäller fysisk säkerhet och programvarusäkerhet.
- d) Det ska på olika sätt förhindra otillåtna ändringar och innehålla integritetsmekanismer som gör det möjligt att kontrollera om uppgifterna har ändrats med tiden.
- e) Det ska innehålla en verifieringskedja för varje väsentlig etapp i förfarandet.
- f) Det ska innehålla tillförlitliga förfaranden för formatkonvertering och förflyttning av data, så att uppgifterna är läsbara och tillgängliga under hela den föreskrivna lagringsperioden.
- g) Det ska innefatta en tillräckligt detaljerad och aktuell funktionsdokumentation och teknisk dokumentation avseende användningen av systemet och dess egenskaper, och denna dokumentation ska alltid vara tillgänglig för de organisationsenheter som ansvarar för de funktionella och tekniska specifikationerna.”

8. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. När en sändning som kommer från ett tredjeland har hänförts till tullagerförfarandet eller förfarandet för aktiv förädling som föreskrivs i förordning (EU) nr 952/2013, och med förbehåll för en eller flera beredningar enligt andra stycket, ska den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet utföra verifieringen av sändningen enligt vad som avses i artikel 13.1 första stycket led b i denna förordning innan den första beredningen utförs. Referensnumret för den tulldeklaration genom vilken varorna har deklarerats för tullagerförfarandet eller förfarandet för aktiv förädling ska anges i fält 19 på certifikatet.

Beredningen ska begränsas till

- a) förpackning eller ompackning, eller
- b) märkning med uppgift om ekologisk produktionsmetod.

Efter beredningen ska sändningen, innan den övergår till fri omsättning, omfattas av de åtgärder som avses i artikel 13.1 i denna förordning.

Därefter ska originalet till kontrollintyget i förekommande fall skickas tillbaka till den importör som anges i fält 11 i kontrollintyget för tillämpningen av artikel 33.1 andra stycket i förordning (EG) nr 834/2007.”

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Andra stycket ska ersättas med följande:

”För vart och ett av de delpartier som blir resultatet av uppdelningen ska importören som anges i fält 11 i kontrollintyget via Traces lämna in ett utdrag ur kontrollintyget till den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet, i enlighet med förlagan och anmärkningarna i bilaga VI. Efter verifiering av varupartiet, ska den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet påteckna utdraget ur kontrollintyget i fält 13 för övergången till fri omsättning. Verifieringen av partiet och påteckningen av utdraget ur kontrollintyget ska utföras av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet i den medlemsstat där partiet övergår till fri omsättning i Europeiska unionen.”

ii) Fjärde stycket ska utgå.

9. Artikel 15 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande läggas till som andra och tredje stycket:

”När den verifiering som utförs av en ansvarig medlemsstat behöriga myndighet innebär upptäckt av en överträdelse eller en oriktighet som leder till avslag vad gäller påteckning av intyget och övergång till fri omsättning av produkter, ska den myndigheten utan dröjsmål anmäla denna överträdelse eller oriktighet till kommissionen och de övriga medlemsstaterna via Traces.

Medlemsstaterna ska säkerställa faktisk och effektiv samordning mellan de behöriga myndigheter som genomför officiella kontroller i syfte att utan dröjsmål utbyta information om upptäckt av sändningar av produkter enligt artikel 1.2 i förordning (EG) nr 834/2007 som är försedda med termer som hänvisar till ekologisk produktionsmetod men som inte deklarerats som avsedda att importeras i enlighet med förordning (EG) nr 834/2007. Den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om dessa konstateranden via Traces.”

b) Följande punkt ska läggas till som punkt 5:

”5. Importören, den första mottagaren eller deras kontrollmyndighet eller kontrollorgan ska sända informationen om överträdelser eller oriktigheter vad gäller importerade produkter till de behöriga myndigheterna i de berörda medlemsstaterna genom det datasystem som avses i artikel 94.1 i förordning (EG) nr 889/2008 via Traces.”

10. I artikel 17 ska punkt 3 ersättas med följande:

”3. Det datasystem som avses i punkt 1 ska göra det möjligt att vid behov samla in de ansökningar och begäranden, dokument och uppgifter som avses i den här förordningen.”

11. I artikel 18 ska andra stycket ersättas med följande:

”Den första förteckningen över erkända länder ska omfatta Argentina, Australien, Costa Rica, Indien, Israel (*), Nya Zeeland och Schweiz. Den ska inte innehålla de kodnummer som anges i artikel 7.2 f i den här förordningen. Dessa kodnummer ska läggas till före den 1 juli 2010 genom en uppdatering av förteckningen enligt artikel 17.2.

(*). Härmed avses Staten Israel, med undantag för de territorier som står under israelisk förvaltning sedan juni 1967, nämligen Golanhöjderna, Gazaremsan, östra Jerusalem och övriga Västbanken.”

12. Artikel 19 ska utgå.

13. Följande artikel ska införas som artikel 19a:

”Artikel 19a

Övergångsbestämmelser om användning av kontrollintyg som inte utfärdats i Traces

Till och med den 19 oktober 2017 får kontrollintyg som avses i artikel 13.1 a och de utdrag ur kontrollintyg som avses i artikel 14.2 utfärdas och påtecknas i enlighet med artikel 13.3–13.7 utan användning av Traces i enlighet med artikel 13a.1, 13a.2 och 13a.3, och på grundval av de förlagor och anmärkningar som anges i bilaga V eller VI.”

14. Bilaga III ska ändras i enlighet med bilaga I till den här förordningen.
15. I bilaga IV ska i förteckningen över produktkategorier "C: Vattenbruksprodukter och alger" ersättas med "C: Obearbetade vattenbruksprodukter och alger".
16. Bilaga V ska ersättas med texten i bilaga II till den här förordningen.
17. Bilaga VI ska ersättas med texten i bilaga III till den här förordningen.

Artikel 2

Ändring av förordning (EG) nr 889/2008

Förordning (EG) nr 889/2008 ska ändras enligt följande:

1. I artikel 2 ska följande leden t och u läggas till:

t) *konservering*: en åtgärd, annan än odling och skörd, som utförs på produkter, men som inte kan anses vara bearbetning enligt definitionen i led u, och som inbegriper alla åtgärder som avses i led n i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 (*) och inte omfattar förpackning eller märkning av produkten.

u) *bearbetning*: en åtgärd som avses i led m i artikel 2.1 i förordning (EG) nr 852/2004 och som inbegriper användningen av de ämnen som avses i artikel 19.2 b i förordning (EG) nr 834/2007. Förpackning eller märkning ska inte anses vara bearbetning.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1)."

2. Rubriken till avdelning II ska ersättas med följande:

"AVDELNING II

REGLER FÖR PRODUKTION, KONSERVERING, BEARBETNING, FÖRPACKNING, TRANSPORT OCH LAGRING AV EKOLOGISKA PRODUKTER".

3. I avdelning II ska rubriken till kapitel 3 ersättas med följande:

"KAPITEL 3

Konserverade och bearbetade produkter".

4. Artikel 26 ska ersättas med följande:

"Artikel 26

Regler för konservering av produkter och för produktion av bearbetat livsmedel och foder

1. Aktörer som konserverar produkter eller producerar bearbetat livsmedel eller foder ska upprätta och uppdatera lämpliga förfaranden som grundas på en systematisk identifiering av kritiska bearbetningssteg.

Tillämpningen av dessa förfaranden ska säkerställa att de konserverade eller bearbetade produkterna vid varje tidpunkt uppfyller reglerna för ekologisk produktion.

2. Aktörer ska iaktta och genomföra de förfaranden som avses i punkt 1. De ska särskilt

a) vidta förebyggande åtgärder för att undvika risken för kontamination av otillåtna ämnen och substanser,

- b) utföra lämpliga rengöringsåtgärder, övervaka hur pass effektiva de är och dokumentera dessa åtgärder,
 - c) se till att icke-ekologiska produkter inte släpps ut på marknaden med en uppgift som hänvisar till ekologisk produktionsmetod.
3. När även icke-ekologiska produkter bereds eller lagras i den berörda beredningsenheten ska aktören
- a) utföra behandlingen utan avbrott till dess att hela partiet har behandlats, åtskild i tid eller rum från liknande behandling av icke-ekologiska produkter,
 - b) lagra ekologiska produkter, före och efter behandlingen, åtskilda i tid eller rum från icke-ekologiska produkter,
 - c) informera kontrollmyndigheten eller kontrollorganet om de behandlingar som avses i a och b och hålla ett uppdaterat register över all behandling och alla bearbetade mängder tillgängligt,
 - d) vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att varupartier kan identifieras och för att undvika sammanblandning eller förväxling med icke-ekologiska produkter,
 - e) genomföra behandling av ekologiska produkter först efter lämplig rengöring av produktionsutrustningen.
4. Tillsatser, processhjälpmedel och andra ämnen och ingredienser som används för bearbetning av livsmedel eller foder och varje processmetod som tillämpas, som exempelvis rökning, ska iaktta principer för god tillverkningsed.”
5. I artikel 84 ska följande läggas till som tredje stycke:

”Importören ska överföra den information som avses i första och andra styckena via det elektroniska Traces-systemet (Trade Control and Expert System) som inrättades genom kommissionens beslut 2003/24/EG (*).

(*) Kommissionens beslut 2003/24/EG av den 30 december 2002 om att utveckla ett integrerat veterinärdatasystem (EUT L 8, 14.1.2003, s. 44).”

6. Artikel 94.1 ska ändras på följande sätt:

- a) Leden a och b ska ersättas med följande:

”a) Senast den 30 juni 2017, den information som avses i artikel 35 a i förordning (EG) nr 834/2007, inklusive e-postadress och webbadress, och därefter vid eventuella ändringar av informationen.

b) Senast den 30 juni 2017, den information som avses i artikel 35 b i förordning (EG) nr 834/2007, inklusive adress, e-postadress och webbadress, och därefter vid eventuella ändringar av informationen.”

- b) Följande led ska läggas till som led e:

”e) Senast den 30 juni 2017, namn, adress, e-postadress och webbadress till den ansvariga medlemsstatens behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 2.6 i förordning (EG) nr 1235/2008, och därefter vid eventuella ändringar av dessa uppgifter.”

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 19 april 2017. Artikel 1.2 ska dock tillämpas från och med dagen för ikraftträdandet av denna förordning och artikel 1.15 ska tillämpas från och med den 7 maj 2017.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 14 oktober 2016.

På kommissionens vägnar

Jean-Claude JUNCKER

Ordförande

BILAGA I

Bilaga III till förordning (EG) nr 1235/2008 ska ändras på följande sätt:

1. Efter rubriken "FÖRTECKNING ÖVER TREDJELÄNDER OCH RELEVANTA SPECIFIKATIONER ENLIGT ARTIKEL 7" ska följande läggas till:

"Anmärkningar: Enligt artikel 17.1 f i förordning (EG) nr 834/2007 ska djur och animalieprodukter som producerats under omställningsperioden inte saluföras med användning av de uppgifter som avses i artiklarna 23 och 24 i den förordningen i samband med märkning och marknadsföring av produkter. Sådana produkter är därför också undantagna från erkännande vad gäller produktkategorierna B och D för samtliga tredjeländer som förtecknas i denna bilaga."

2. I texten avseende Argentina, Australien, Costa Rica, Indien, Israel, Japan, Schweiz, Tunisien, Nya Zeeland, ska fotnoten "(1) Alger ingår ej." utgå.

3. Texten avseende Argentina ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 1 ska begränsningarna för produktkategorierna B och D utgå.

- b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. **Ursprung:** Produkter av kategori A, B och F som har odlats i Argentina och produkter av kategori D som har bearbetats i Argentina med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Argentina."

4. I texten avseende Australien ska punkt 2 ersättas med följande:

"2. **Ursprung:** Produkter av kategori A och F som har odlats i Australien och produkter av kategori D som har bearbetats i Australien med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Australien."

5. Texten avseende Costa Rica ska ändras på följande sätt:

- a) begränsningen "Endast bearbetade vegetabiliska produkter" ska ersättas med "Endast bearbetade växtprodukter".

- b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. **Ursprung:** Produkter av kategori A och F som har odlats i Costa Rica och produkter av kategori D som har bearbetats i Costa Rica med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Costa Rica."

6. I texten avseende Israel ska punkt 2 ersättas med följande:

"2. **Ursprung:** Produkter av kategori A och F som har odlats i Israel och produkter av kategori D som har bearbetats i Israel med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Israel eller som har importerats till Israel

— från unionen, eller

— ett tredjeländ som omfattas av ett system som erkänns som likvärdigt i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EG) nr 834/2007."

7. I texten avseende Japan ska punkt 2 ersättas med följande:

"2. **Ursprung:** Produkter av kategori A och F som har odlats i Japan och produkter av kategori D som har bearbetats i Japan med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Japan eller som har importerats till Japan

— från unionen, eller

— från ett tredjeländ för vilket Japan har erkänt att produkterna har producerats och kontrollerats i det tredjeländet enligt bestämmelser som är likvärdiga med dem som fastställs i den japanska lagstiftningen."

8. Texten avseende Schweiz ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska begränsningen för produktkategori B utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. **Ursprung:** Produkter av kategori A och F som har odlats i Schweiz och produkter av kategori D och E som har bearbetats i Schweiz med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Schweiz eller som har importerats till Schweiz

— från unionen, eller

— från ett tredjeland för vilket Schweiz har erkänt att produkterna har producerats och kontrollerats i det tredjelandet enligt bestämmelser som är likvärdiga med dem som fastställs i den schweiziska lagstiftningen.”

9. I texten avseende Tunisien ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. **Ursprung:** Produkter av kategori A och F som har odlats i Tunisien och produkter av kategori D som har bearbetats i Tunisien med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Tunisien.”

10. I texten avseende Förenta staterna ska, i punkt 1, begränsningarna för produktkategorierna A och D utgå.

11. Texten avseende Nya Zeeland ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska begränsningarna för produktkategorierna B och D utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. **Ursprung:** Produkter av kategori A, B och F som har odlats i Nya Zeeland och produkter av kategori D som har bearbetats i Nya Zeeland med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Nya Zeeland eller som har importerats till Nya Zeeland

— från unionen, eller

— ett tredjeland som omfattas av ett system som erkänns som likvärdigt i enlighet med artikel 33.2 i förordning (EG) nr 834/2007, eller

— ett tredjeland vars produktions- och inspektionsregler har erkänts som likvärdiga med reglerna i MAF Official Organic Assurance Programme, på grundval av garantier och information som lämnats av det landets behöriga myndighet i enlighet med MAF:s bestämmelser, och under förutsättning att man importerar endast sådana ekologiskt producerade ingredienser som är avsedda att ingå med högst 5 % i jordbruksprodukter av kategori D som bereds i Nya Zeeland.”

12. I texten avseende Republiken Korea ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. **Ursprung:** Produkter av kategori D som bearbetats i Republiken Korea med ekologiskt odlade ingredienser som har odlats i Republiken Korea eller som har importerats till Republiken Korea

— från unionen, eller

— från ett tredjeland för vilket Republiken Korea har erkänt att de berörda produkterna har producerats och kontrollerats i det landet enligt bestämmelser som är likvärdiga med dem som fastställs i Republiken Koreas lagstiftning.”

—

BILAGA II

"BILAGA V

**KONTROLLINTYG
FÖR IMPORT AV EKOLOGISKT FRAMSTÄLLDA PRODUKTER TILL EUROPEISKA UNIONEN**

1. Organ eller myndighet som utfärdar intyget (namn, adress och kod)	2. Rådets förordning (EG) nr 834/2007 — Artikel 33.2 ☐ eller — Artikel 33.3 ☐					
3. Kontrollintygets serienummer	4. Exportör (namn och adress)					
5. Företag (etc.) som har producerat eller bearbetat produkten (namn och adress)	6. Kontrollorgan eller kontrollmyndighet (namn, adress och kod)					
7. Ursprungsland	8. Exportland					
9. Klareringsland/Införelställe	10. Destinationsland					
11. Importör (namn, adress och Eori-nummer)	12. Första mottagare i unionen (namn och adress)					
13. Beskrivning av produkter <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: left;">KN-nummer</td> <td style="text-align: left;">Handelsbenämning</td> <td style="text-align: left;">Antal förpackningar</td> <td style="text-align: left;">Partinummer</td> <td style="text-align: left;">Nettovikt</td> </tr> </table>		KN-nummer	Handelsbenämning	Antal förpackningar	Partinummer	Nettovikt
KN-nummer	Handelsbenämning	Antal förpackningar	Partinummer	Nettovikt		
14. Containernummer	15. Förseglingsnummer	16. Total bruttovikt				
17. Transportmedel före stället för införelse till unionen Transportsätt Identifiering Internationella transportdokument						

18. Intygande av den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som utfärdat det intyg som avses i fält 1.

Härmed intygas att detta intyg har utfärdats på grundval av den kontroll som krävs enligt artikel 13.4 i förordning (EG) nr 1235/2008 och att de produkter som anges ovan har framställts enligt bestämmelser om ekologisk produktion och kontroll av ekologiska produktionsmetoder som anses vara likvärdiga i enlighet med förordning (EG) nr 834/2007.

Datum

Den officiella företrädarens namn och underskrift

Den utfärdande myndighetens/det utfärdande organets stämpel

19. Tullagerförfarande

Aktiv förädling

Aktörens namn och adress:

Kontrollorgan eller kontrollmyndighet (namn, adress och kod):

Referensnummer för tulldeklarationen för tullagerförfarandet eller förfarandet för aktiv förädling:

20. Verifiering av sändningen och påteckning av den ansvariga myndighetens behöriga myndighet.

Myndighet och medlemsstat:

Datum:

Den officiella företrädarens namn och underskrift

Stämpel

21. Intygande av den första mottagaren

Härmed intygas att produkterna har tagits emot i enlighet med artikel 34 i förordning (EG) nr 889/2008.

Företagets namn:

Datum:

Den officiella företrädarens namn och underskrift

Anmärkningar

- Fält 1: Namn, adress och kod för kontrollorgan eller kontrollmyndighet i tredjelandet enligt artikel 13.3 i förordning (EG) nr 1235/2008. Detta organ ska också fylla i fälten 4–18.
- Fält 2: I detta fält anges vilka bestämmelser i förordning (EG) nr 834/2007 som är relevanta för utfärdandet och användningen av detta intyg. Ange relevanta bestämmelser.
- Fält 3: Serienumret för intyget tilldelas automatiskt av det elektroniska Traces-systemet (Trade Control and Expert System) som avses i artikel 13.2 i förordning (EG) nr 1235/2008, utom när artikel 13a.3 är tillämplig.
- Fält 4: Namn och adress till den aktör som exporterar varor från det land som anges i fält 8. Exportören är den aktör som utför den sista åtgärden för beredning enligt definitionen i artikel 2 i i förordning (EG) nr 834/2007 för de produkter som anges i fält 13 och som förseglar produkterna i lämpliga förpackningar eller behållare, i enlighet med artikel 34 i förordning (EG) nr 889/2008.
- Fält 5: Aktör(er) som har producerat eller bearbetat produkten i det tredjeland som anges i fält 7.
- Fält 6: Kontrollorgan eller kontrollmyndighet(er) som övervakar att produktionen eller bearbetningen av produkterna är förenlig med reglerna för ekologisk produktion i det land som anges i fält 7.
- Fält 7: Ursprungsland är det land eller de länder där produkten har producerats/odlats eller bearbetats.
- Fält 8: Exportland är det land där produkten har genomgått den sista åtgärden för beredning enligt definitionen i artikel 2 i i förordning (EG) nr 834/2007 och förseglats i lämpliga förpackningar eller behållare.
- Fält 9: Klareringsland är det land där sändningen övergår till fri omsättning i Europeiska unionen. Införselställe är platsen för övergång till fri omsättning och identifieras enligt FN:s koder för handels- och transportplatser (UN/LOCODE, fem bokstäver).
- Fält 10: Destinationsland är det land i Europeiska unionen där den förste mottagaren finns.
- Fält 11: Importörens namn, adress och registrerings- och identitetsnummer för ekonomiska aktörer (Eori-nummer), enligt artikel 9 i förordning (EU) nr 952/2013. Importör är den fysiska eller juridiska person inom Europeiska unionen som, antingen på egen hand eller genom en företrädare, för in sändningen för fri omsättning i Europeiska unionen.
- Fält 12: Namn och adress för den första mottagaren av sändningen i Europeiska unionen. Den första mottagaren är den fysiska eller juridiska person som sändningen levereras till och där den kommer att hanteras för vidare beredning och/eller saluföring. Den förste mottagaren ska också fylla i fält 24.
- Fält 13: Beskrivning av produkter som omfattar nummer i Kombinerade nomenklaturen (KN-nummer) för de berörda produkterna (åttasiffrig nivå när detta är möjligt), handelsbenämning, antal förpackningar (antal lådor, kartonger, säckar, behållare etc.), partinummer och nettovikt.
- Fält 14: Frivilligt
- Fält 15: Frivilligt
- Fält 16: Total bruttovikt uttryckt i lämplig enhet (kg nettovikt, liter etc.).
- Fält 17: Transportmedel som anländer till införselstället.
Transport sätt: flygplan, fartyg, järnvägstranport, vägtransport, övrig transport.
Identifikation av transportmedlet: för flygplan: flygningens nummer, för fartyg: fartygets namn, för järnvägstranport: tågets identitetsnummer och numret på järnvägsvagnen, för vägtransport: numret på registreringsskylten tillsammans med numret på registreringsskylten för det eventuella släpet.
När det gäller färjetransport, uppge fartyg och vägfordon med identifikation av vägfordonet och den levererande färjan.
- Fält 18: Intygande av den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som utfärdar kontrollintyget. Underskriftens och stämpelns färg måste vara i en annan färg än trycket.
- Fält 19: Fylls i av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet eller av importören.
- Fält 20: Fylls i av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet, i förekommande fall före beredning eller uppdelning enligt artikel 14 i förordning (EG) nr 1235/2008 och vid verifieringen av sändningen i enlighet med artikel 13.1.
- Fält 21: Fylls i av den förste mottagaren då denne har tagit emot varorna och gjort de kontroller som anges i artikel 34 i förordning (EG) nr 889/2008.”
-

BILAGA III

"BILAGA VI

**UTDRAG nr ... UR KONTROLLINTYG
FÖR IMPORT AV EKOLOGISKA PRODUKTER TILL EUROPEISKA UNIONEN**

1. Kontrollorgan eller kontrollmyndighet som utfärdat det ursprungliga kontrollintyget (namn, adress och kod)	2. Rådets förordning (EG) nr 834/2007: — Artikel 33.2 ☐ eller — Artikel 33.3 ☐			
3. Det ursprungliga kontrollintygets serienummer	4. Aktör som delat upp den ursprungliga sändningen i partier (namn och adress)			
5. Kontrollorgan eller kontrollmyndighet (namn, adress och kod)	6. Importör (namn, adress och Eori-nummer)			
7. Ursprungsland	8. Exportland			
9. Klareringsland / Införselställe	10. Destinationsland			
11. Mottagare av ett parti som erhållits efter uppdelning av sändningen (namn och adress)				
12. Beskrivning av produkter <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">KN-nummer</td> <td style="width: 30%;">Antal förpackningar</td> <td style="width: 40%;">Nettovikt för partiet och nettovikt för den ursprungliga sändningen</td> </tr> </table>		KN-nummer	Antal förpackningar	Nettovikt för partiet och nettovikt för den ursprungliga sändningen
KN-nummer	Antal förpackningar	Nettovikt för partiet och nettovikt för den ursprungliga sändningen		
13. Intygande av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet som påtecknat utdraget ur kontrollintyget. Uppgifterna i detta utdrag gäller innehållet i det parti som beskrivs ovan och som erhållits genom att man delat upp en sändning som omfattas av ett ursprungligt kontrollintyg med det serienummer som anges i fält 3. Myndighet och medlemsstat: Datum: <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Den officiella företrädarens namn och underskrift</td> <td style="width: 50%;">Stämpel</td> </tr> </table>		Den officiella företrädarens namn och underskrift	Stämpel	
Den officiella företrädarens namn och underskrift	Stämpel			

14. Intygande av den som tar emot partiet

Härmed intygas att varorna har tagits emot i enlighet med artikel 33 i förordning (EG) nr 889/2008.

Företagets namn

Datum:

Den officiella företrädarens namn och underskrift

Anmärkningar

Utdrag nr: Utdragsnumret motsvarar numret på partiet efter uppdelning av den ursprungliga sändningen.

Fält 1: Namn, adress och kod för det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet i tredjelandet som har utfärdat det ursprungliga kontrollintyget.

Fält 2: I detta fält anges vilka bestämmelser i förordning (EG) nr 834/2007 som är relevanta för utfärdandet och användningen av detta utdrag. Ange enligt vilka relevanta bestämmelser som den ursprungliga sändningen importerades – se fält 2 i det ursprungliga kontrollintyget.

Fält 3: Serienumret för det ursprungliga intyget tilldelas automatiskt av det elektroniska Traces-systemet (Trade Control and Expert System) som avses i artikel 13.2 i förordning (EG) nr 1235/2008, utom när artikel 13a.3 är tillämplig.

Fält 4: Aktörer som fysiskt delar upp den ursprungliga sändningen i partier eller aktör som ansvarar för denna uppdelning.

Fält 5: Kontrollorgan eller -myndighet med ansvar för kontroll av den aktör som delat upp sändningen.

Fälten 6, 7 och 8: Se relevanta uppgifter i det ursprungliga kontrollintyget.

Fält 9: Klareringsland är det land där sändningen övergår till fri omsättning i Europeiska unionen. Införselställe är platsen för övergång till fri omsättning och identifieras enligt FN:s koder för handels- och transportplatser (UN/LOCODE, fem bokstäver).

Fält 10: Destinationsland är det land i Europeiska unionen där den förste mottagaren finns.

Fält 11: Mottagare av partiet (som erhållits genom uppdelning) i Europeiska unionen.

Fält 12: Beskrivning av produkter som omfattar nummer i Kombinerade nomenklaturen (KN-nummer) för de berörda produkterna (åtta-siffrig nivå när detta är möjligt), antal förpackningar (antal lådor, kartonger, säckar, behållare etc.), och nettovikt uttryckt i lämplig enhet (kg nettovikt, liter etc.) och nettovikt angiven i fält 13 i det ursprungliga kontrollintyget.

Fält 13: Fylls i av den ansvariga medlemsstatens behöriga myndighet för varje parti som uppkommit genom den uppdelning som avses i artikel 14.2 i förordning (EG) nr 1235/2008.

Fält 14: Fylls i av mottagaren då denne har tagit emot varorna och gjort de kontroller som anges i artikel 33 i förordning (EG) nr 889/2008.”

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1843**av den 18 oktober 2016****om övergångsbestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 vad gäller ackreditering av officiella laboratorier som genomför officiell trikinkontroll****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd ⁽¹⁾, särskilt artikel 63.1 andra stycket, och

av följande skäl:

- (1) Förordning (EG) nr 882/2004 innehåller väsentliga ändringar av bestämmelserna och förfarandena för offentlig kontroll. Den blev tillämplig den 1 januari 2006. Det skulle dock i vissa fall ha medfört praktiska svårigheter att tillämpa ett antal av dessa bestämmelser och förfaranden med omedelbar verkan från och med den dagen.
- (2) Enligt förordning (EG) nr 882/2004 krävs det att laboratorier som analyserar prover som tas vid offentliga kontroller ackrediteras i enlighet med vissa europeiska standarder som det hänvisas till i den förordningen. I kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 702/2013 ⁽²⁾ fastställs emellertid vissa övergångsbestämmelser, däribland om undantag från det kravet för laboratorier för att möjliggöra en smidig övergång till fullständig tillämpning av de nya bestämmelserna och förfarandena. Genomförandeförordning (EU) nr 702/2013 ska tillämpas till och med den 31 december 2016.
- (3) Kommissionens rapport till rådet och Europaparlamentet av den 28 juli 2009 om erfarenheterna från tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordningar om livsmedelshygien (EG) nr 852/2004, (EG) nr 853/2004 och (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 ⁽³⁾ (nedan kallad *rapporten*) syftar till "att på ett objektivt sätt redogöra för den erfarenhet som har vunnits och de svårigheter som har stötts på i genomförandet av livsmedelshygienpaketet av alla berörda aktörer under åren 2006, 2007 och 2008".
- (4) I rapporten redogörs också för erfarenheterna av övergångsbestämmelserna, även de som föreskrivs i förordning (EG) nr 882/2004. Rapporten visar att det fortfarande finns svårigheter med ackrediteringen av interna laboratorier vid slakterierna.
- (5) Den 6 maj 2013 antog kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och välbefinnande, växters sundhet, växtförkningsmaterial och växtskyddsmedel ⁽⁴⁾. Genom det förslaget upphävs förordning (EG) nr 882/2004 och det ges möjlighet till undantag för ackreditering av officiella laboratorier vars enda verksamhet består i trikinundersökningar av kött.
- (6) Följaktligen bör det i den här förordningen fastställas ytterligare övergångsbestämmelser i avvaktan på att Europaparlamentet och rådet antar den nya förordningen.
- (7) Det bör därför fastställas en ytterligare övergångsperiod under vilken de relevanta övergångsbestämmelser som för närvarande fastställs i genomförandeförordning (EU) nr 702/2013 bör fortsätta att gälla.

⁽¹⁾ EUT L 165, 30.4.2004, s. 1.⁽²⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 702/2013 av den 22 juli 2013 om övergångsbestämmelser för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 vad gäller ackreditering av officiella laboratorier som genomför officiell trikinkontroll och om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 1162/2009 (EUT L 199, 24.7.2013, s. 3).⁽³⁾ KOM(2009) 403 slutlig.⁽⁴⁾ COM(2013) 265 final.

- (8) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I denna förordning fastställs övergångsbestämmelser för tillämpningen av förordning (EG) nr 882/2004 under en övergångsperiod från och med den 1 januari 2017 till och med den 31 december 2020.

Artikel 2

Genom undantag från artikel 12.2 i förordning (EG) nr 882/2004 får den behöriga myndigheten utse ett laboratorium som genomför officiell trikinkontroll och som finns på ett slakteri eller en vilthanteringsanläggning, under förutsättning att laboratoriet, trots att det inte är ackrediterat i enlighet med den europeiska standard som det hänvisas till i led a i den artikeln, ger den behöriga myndigheten tillräckliga garantier för att det har införts system för kvalitetskontroll av de analyser av prover som utförs i samband med offentliga kontroller.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2017 till och med den 31 december 2020.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 oktober 2016.

På kommissionens vägnar

Jean-Claude JUNCKER

Ordförande

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1844**av den 18 oktober 2016****om fastställande av schablonimportvärden för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 av den 7 juni 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker ⁽²⁾, särskilt artikel 136.1, och

av följande skäl:

- (1) I genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 fastställs, i enlighet med resultatet av de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan, kriterierna för kommissionens fastställande av schablonvärden vid import från tredjeländer, för de produkter och de perioder som anges i del A i bilaga XVI till den förordningen.
- (2) Varje arbetsdag fastställs ett schablonimportvärde i enlighet med artikel 136.1 i genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 med hänsyn till varierande dagliga uppgifter. Denna förordning bör därför träda i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De schablonimportvärden som avses i artikel 136 i genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 fastställs i bilagan till denna förordning.

*Artikel 2*Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 oktober 2016.

*På kommissionens vägnar**För ordföranden*

Jerzy PLEWA

Generaldirektör för jordbruk och landsbygdsutveckling⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.⁽²⁾ EUT L 157, 15.6.2011, s. 1.

BILAGA

Schablonimportvärden för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker

(euro/100 kg)

KN-nummer	Kod för tredjeland ⁽¹⁾	Schablonimportvärde
0702 00 00	MA	133,9
	ZZ	133,9
0707 00 05	TR	145,2
	ZZ	145,2
0709 93 10	TR	154,9
	ZZ	154,9
0805 50 10	AR	91,3
	CL	95,5
	TR	85,9
	UY	51,6
	ZA	73,6
	ZZ	79,6
	0806 10 10	BR
0808 10 80	EG	169,2
	TR	151,7
	ZZ	199,8
	AR	191,8
	AU	196,9
	BR	124,9
	CL	154,2
0808 30 90	NZ	137,0
	ZA	117,5
	ZZ	153,7
	CN	75,0
	TR	134,9
	ZZ	105,0

⁽¹⁾ Landsbeteckningar som fastställs i kommissionens förordning (EU) nr 1106/2012 av den 27 november 2012 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 471/2009 om gemenskapsstatistik över utrikeshandeln med icke-medlemsstater vad gäller uppdateringen av nomenklaturen avseende länder och territorier (EUT L 328, 28.11.2012, s. 7). Koden ZZ står för "övrigt ursprung".

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1845**av den 18 oktober 2016****om fastställande av den tilldelningskoefficient som ska tillämpas på ansökningar om stöd för minskning av mjölkproduktionen enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1612**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,med beaktande av kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1612 av den 8 september 2016 om stöd för minskning av mjölkproduktionen, särskilt artikel 4.2 ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) I delegerade förordning (EU) 2016/1612 föreskrivs stöd till mjölkproducenter som åtagit sig att minska sina leveranser av komjölk under en tremånadersperiod. Detta stöd utbetalas på grundval av stödansökningar. Om den sammanlagda volym som omfattas av de anmälda giltiga och godtagbara stödansökningar överstiger den högsta totala volym som avses i artikel 1.1 i den förordningen ska medlemsstaterna tillämpa en tilldelningskoefficient för den kvantitet som omfattas av varje stödansökan.
- (2) De kvantiteter som omfattas av stödansökningar som lämnats in under perioden november 2016, december 2016 och januari 2017 överskrider den högsta totala volymen. Därför måste en tilldelningskoefficient fastställas.
- (3) För ett snabbt genomförande av delegerade förordning (EU) 2016/1612 bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den tilldelningskoefficient som ska tillämpas på de kvantiteter som omfattas av stödansökningar för minskningar av komjölkleveranser i november 2016, december 2016 och januari 2017 enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1612 ska vara 0,12462762.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 oktober 2016.

På kommissionens vägnar

För ordföranden

Jerzy PLEWA

Generaldirektör för jordbruk och landsbygdsutveckling

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ EUT L 242, 9.9.2016, s. 4.

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2016/1846

av den 4 juli 2016

om åtgärd SA.41187 (2015/C) (f.d. 2015/NN) som Ungern genomfört vad gäller hälsobidrag från företag inom tobaksindustrin

[delgivet med nr C(2016) 4049]

(Endast den ungerska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska unionen, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig i enlighet med bestämmelserna ovan ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) I mars 2015 blev kommissionen medveten om ett nytt hälsobidrag som införts av Ungern för företag inom tobaksindustrin. I en skrivelse av den 13 april 2015 skickade kommissionen en begäran om upplysningar om denna åtgärd till Ungern, genom vilken den också informerade de ungerska myndigheterna om att de skulle överväga att utfärda ett föreläggande i enlighet med artikel 11.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 ⁽²⁾.
- (2) I en skrivelse av den 12 maj 2015 svarade Ungern på denna begäran om information. Ungern har dock inte gett några kommentarer om möjligheten till kommissionens utfärdande av ett föreläggande.
- (3) Den 15 juli 2015 meddelade kommissionen Ungern om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i fördraget om upprättandet av Europeiska unionen (nedan kallat *fördraget*) med avseende på det hälsobidrag som ålagts företag inom tobaksindustrin (nedan kallat *beslut om inledande av ett förfarande*). Kommissionen beordrade också ett omedelbart upphävande av åtgärden i beslutet om inledande av ett förfarande.
- (4) Beslutet om inledande av ett förfarande offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽³⁾. Genom detta beslut uppmanade kommissionen berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärden.
- (5) Kommissionen har mottagit synpunkter från två berörda parter. Den 20 oktober 2015 överlämnade kommissionen dessa synpunkter till Ungern, som gavs tillfälle att bemöta dem. Ungern reagerade inte på dessa synpunkter.

2. NÄRMARE REDOGÖRELSE FÖR ÅTGÄRDEN

- (6) Den 16 december 2014 antog det ungerska parlamentet lag XCIV 2014 om hälsobidrag för år 2015 från företag inom tobaksindustrin ("lagen"). Lagen ålägger en skatt, som benämns som ett "hälsobidrag", som tas ut på den årliga omsättningen som härrör från produktion av och handel med tobaksvaror i Ungern och gäller utöver de

⁽¹⁾ EUT C 277, 21.8.2015, s. 24.

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om detaljerade regler för tillämpning av artikel 108 i fördraget om upprättandet av Europeiska unionen (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1), upphävd och ersatt av rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽³⁾ Se fotnot 1.

befintliga företagsskatterna i Ungern, i synnerhet bolagsskatt. Skatten tas ut på godkända lagerhavare, importörer och registrerade handlare av tobaksvaror. Det uttalade syftet med lagen är att samla in medel för finansiering av hälso- och sjukvårdssystemet för att öka kvaliteten på hälso- och sjukvården.

- (7) Hälsobidragsskatten ska betalas av den årliga omsättningen året före det beskattningsår som härrör från produktion av och handel med tobaksprodukter i Ungern, på villkoret att omsättningen från dessa verksamheter står för minst 50 % av företagets totala årliga omsättning. Inget avdrag för kostnader tillhandahålls, med undantag av kostnaden för vissa investeringar under beskattningsåret. Hälsobidragsskatten är progressiv till sin natur. Det tillämpliga bidraget beror på den skattskyldiges årliga omsättning enligt följande:
- För den del av omsättningen som understiger 30 miljarder HUF: 0,2 % med minst 30 miljoner HUF.
 - För den del av omsättningen som ligger mellan 30 och 60 miljarder HUF: 2,5 %.
 - För den del av omsättningen som överstiger 60 miljarder HUF: 4,5 %.
- (8) I enlighet med § 6.6 i lagen, kan den skattskyldighet som är kopplat till hälsobidraget minskas med upp till 80 % av det betalbara bidraget, om företaget gör investeringar som uppfyller den definition som anges i punkt 7 i artikel 3.4 i lag C från 2000 om redovisning (*). Minskningen är lika med den positiva skillnaden mellan 30 % av det belopp som redovisas som en investering under beskattningsåret och beloppet för det statliga eller EU-bidraget som används för genomförandet av investeringsprojektet.
- (9) Lagen föreskriver att en skattedeklaration måste lämnas in senast den 30 juni 2015 och att hälsobidragsskatten måste betalas inom 30 dagar efter denna tidsfrist.
- (10) Lagen trädde i kraft den 1 februari 2015 och var i sin ursprungliga version tänkt att tillämpas på tillfällig basis fram till den 31 december 2015. Den 24 juni 2015 offentliggjordes en ändring av lagen i den ungerska officiella tidningen, som gjorde hälsobidragsskatten permanent.

3. DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

3.1 Skäl till att inleda det formella granskningsförfarandet

- (11) Kommissionen inledde ett formellt granskningsförfarande eftersom den har nått den preliminära slutsatsen att den gradvisa strukturen för hälsobidraget (pris- och omsättningstak) och bestämmelserna om en minskning av skatteskulden under förutsättning av att vissa investeringar (nedan gemensamt kallade *de ifrågasatta åtgärderna*) utgjorde ett olagligt och oförenligt statligt stöd.
- (12) Kommissionen ansåg att de progressiva skattesatser som fastställts av lagen skiljer sig mellan olika företag baserat på deras omsättning och ger en selektiv fördel för företag med låg omsättning och därmed mindre företag. Kommissionen var inte övertygad om att företag med större omsättning har möjlighet att påverka produktmarknaden och generera högre negativa räkningsrelaterade hälsoeffekter till en sådan grad som skulle motivera tillämpningen av de progressiva skattesatserna, vilket de ungerska myndigheterna hade hävdad.
- (13) Kommissionen ansåg också att möjligheten att minska en skattebetalares skatteskuld på villkoret att investeringar görs skapar en selektiv fördel för företag som har gjort sådana investeringar. Kommissionen konstaterade vidare att möjligheten att sänka skatten i fråga om investeringar, som syftar till att öka produktionen och företagets handelskapacitet, verkade vara oförenligt med det uttalade målet för hälsobidragsskatten, vilket är att skapa fonder för hälso- och sjukvårdssystemet och öka kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster med tanke på att rökning spelar en framträdande roll i utvecklingen av ett stort antal sjukdomar och bidrar avsevärt till ökade sjukvårdskostnader.

(*) I enlighet med denna lag, innefattar "investeringar" inköp eller skapande av materiella tillgångar, produktion av materiella tillgångar genom ett eget företag, den verksamhet som utförs för att installera eller använda den materiella anläggningstillgången som köpts för avsett ändamål tills dess installation eller första normala användning (transport, tullklarering, förmedlande verksamhet, läggande av grund, installation och all verksamhet i samband med köp av en materiell anläggningstillgång, inklusive design, förberedelser, arrangemang, lån och försäkringar). Investeringar inkluderar också aktiviteter som resulterar i en uppgradering av en befintlig materiell tillgång, förändringen av dess syfte, dess omvandling eller en direkt ökning av dess livslängd eller kapacitet, tillsammans med de andra verksamheter som anges ovan och i samband med sådan verksamhet.

- (14) Kommissionen drog därför den preliminära slutsatsen att de omtvistade åtgärderna varken verkade vara motiverade av arten eller systematiken i skattesystemet eller förenliga med den inre marknaden.

3.2 Synpunkter från berörda parter

- (15) Kommissionen har mottagit synpunkter från två berörda parter som välkomnade beslutet att inleda förfarandet och som samtyckt till kommissionens preliminära bedömning av statligt stöd. De uttryckte sin oro över eventuella ändringar i lagen och andra liknande åtgärder som kan antas av de ungerska myndigheterna.
- (16) En av de berörda parterna betonade att skattelättnader med hänsyn till om vissa investeringar skulle gälla enbart investeringar i Ungern, eftersom det enligt ungerska punktskatteregler är nödvändigt för ett företag att vara bildat i och ha sin ledning i Ungern för att företaget ska ha en licens för att sälja eller tillverka tobak i Ungern. Därför är de investeringar som beaktas vid tillämpningen av lagen de investeringar som gjorts i Ungern, antingen genom inhemskt ägda ungerska företag eller ungerska hemmahörande dotterbolag till utländska multinationella företag.

3.3 De ungerska myndigheternas ståndpunkt

- (17) De ungerska myndigheterna samtycker inte till resultaten från kommissionen om att de omtvistade åtgärderna utgör statligt stöd. I huvudsak hävdar de att åtgärderna inte är selektiva. Beträffande skattesatsernas progressivitet, hävdar de ungerska myndigheterna att det rör sig om offentliga bördor, att referensramen anges av skattebasen och skattesatsen (inklusive ett system med progressiva skattesatser) gemensamt och att företag i samma faktiska situation är de vars omsättning är densamma. I detta avseende, under ett progressivt prissystem, är tillämpning av skatteklasser för de enheter som har samma projektionsskattebas föremål för samma pris och det beräknade skattebeloppet är också identiskt. Enligt de ungerska myndigheterna skapar därför ett progressivt system med skattesatser inte en differentiering, eftersom företag i samma rättsliga och faktiska situation är föremål för samma skattesats, och därför inte är selektiva.
- (18) När det gäller minskningen av skatten i fråga om investeringar, hävdar de ungerska myndigheterna att lagen inte gör någon åtskillnad beroende på investeringens typ eller värde och ingen skillnad görs mellan de aktörer som utför en investering. De företag som genomför samma investeringsvärde är i samma rättsliga och faktiska situation. De understryker att minskningen inte är tillämplig enbart för investeringar som genomförs i Ungern och att värdet av alla investeringar kan beaktas vid beräkningen. De ungerska myndigheterna påpekar vidare att beräkningen av investeringsvärdet är föremål för definitionen av investeringen och beräkningen av värdet av investeringen enligt den bokföringslag som ligger utanför ramen för lagen om hälsobidraget för företag inom tobaksindustrin.

3.4 Kommentarer från Ungern om de berörda parternas synpunkter

- (19) Ungern reagerade inte på kommentarerna från de berörda parterna som vidarebefordrades genom en skrivelse av den 20 oktober 2015.

4. BEDÖMNING AV STÖDET

4.1 Förekomst av statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget

- (20) I enlighet med artikel 107.1 i fördraget om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (21) Klassificeringen av en åtgärd som stöd i den mening som avses i denna bestämmelse kräver därför uppfyllandet av följande villkor: i) Åtgärden måste kunna tillskrivas staten och finansieras med statliga medel, ii) den måste ge mottagaren en fördel, iii) denna fördel måste vara selektiv; och iv) åtgärden måste snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

4.1.1 Statliga medel och vad som kan tillskrivas staten

- (22) För att utgöra statligt stöd måste en åtgärd finansieras med statliga medel och kunna tillskrivas en medlemsstat.
- (23) Eftersom de omtvistade åtgärderna resulterar från en lag från det ungerska parlamentet, kan de utan tvekan tillskrivas den ungerska staten.
- (24) När det gäller åtgärdens finansiering genom statliga medel, där resultatet av en åtgärd är att staten avstår från intäkter som den annars skulle behöva samla in från ett företag under normala omständigheter har detta villkor också uppfyllts ⁽⁵⁾. I förevarande fall avstår den ungerska staten från resurser som annars skulle behöva samlas in från företag med en lägre omsättning (och därmed mindre företag), om de hade varit föremål för samma hälsobidrag som företag med en högre omsättning (och därmed större företag).

4.1.2 Fördel

- (25) Enligt rättspraxis för unionsdomstolarna, omfattar begreppet stöd inte bara positiva fördelar, utan också åtgärder som på olika sätt minskar de kostnader som normalt ingår i en företagsbudget ⁽⁶⁾. En fördel kan ges genom olika former av minskning av ett företags skattetryck och i synnerhet genom en minskning av gällande skattesats, beskattningsunderlag eller skattebelopp ⁽⁷⁾. Även om en skattereduktionsåtgärd medför en positiv överföring av resurser från staten, ger den upphov till en fördel på grund av det faktum att den placerar de företag som den tillämpas för i en gynnsammare ekonomisk situation än andra skattebetalare och resulterar i en inkomstförlust för staten ⁽⁸⁾.
- (26) Lagen fastställer progressiva skattesatser som gäller för den årliga omsättningen som härrör från produktion av och handel med tobaksvaror i Ungern, beroende på inom vilken omsättningskategori ett företag hamnar. Den gradvisa karaktären av dessa priser har den effekten att andelen skatt på ett företags omsättning ökar progressivt beroende på det antal kategorier inom vilka omsättningen faller. Detta får till följd att företag med låg omsättning (mindre företag) beskattas med en väsentligt lägre genomsnittskurs än företag med hög omsättning (större företag). Genom en beskattning på denna betydligt lägre genomsnittliga skattesats minskar de avgifter som företag med låg omsättning måste betala i jämfört med företag med hög omsättning och utgör därför en fördel till förmån för mindre företag över större företag med hänsyn till tillämpningen av artikel 107.1 i fördraget.
- (27) På samma sätt utgör möjligheten att minska ett företags skatteskuld enligt lagen med upp till 80 % när det gäller investeringar som görs under beskattningsåret en fördel för företag som har gjort sådana investeringar, eftersom det minskar deras skattebas och därmed skattebördan jämfört med företag som inte kan dra nytta av denna minskning.

4.1.3 Selektivitet

- (28) En åtgärd är selektiv om den gynnar vissa företag eller viss produktion i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. För skattesystem har domstolen slagit fast att åtgärdens selektivitet som princip ska bedömas genom en trestegsanalys ⁽⁹⁾. För det första identifieras den vanliga eller normala skatteordning som är tillämplig i medlemsstaten: "referenssystemet". För det andra bör det fastställas huruvida en viss åtgärd utgör ett undantag från detta system i den mån den skiljer mellan ekonomiska aktörer som, mot bakgrund av systemets inneboende mål, befinner sig i en jämförbar faktisk och rättslig situation. Om åtgärden i fråga inte utgör ett undantag från

⁽⁵⁾ Mål C-83/98 P Frankrike mot Ladbroke Racing Ltd och kommissionen, punkterna 48 till 51. På samma sätt kan en åtgärd som innebär att vissa företag får sänkt skatt eller att skjuta upp betalningar av skatt som normalt tas ut kan uppgå till statligt stöd, se de förenade målen C-78/08 till C-80/08 Paint Graphos m.fl., punkt 46.

⁽⁶⁾ Mål C-143/99, Adria-Wien Pipeline, EU: C: 2001:598, punkt 38.

⁽⁷⁾ Se mål C-66/02, Italien mot kommissionen, EU:C:2005:768, punkt 78; mål C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze and Others, EU: C:2006:8, punkt 132; Mål C-522/13, Ministerio de Defensa and Navantia, EU:C:2014:2262, punkt 21 till 31. Se även punkt 9 i kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd för åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, 10.12.1998, s. 3).

⁽⁸⁾ De förenade målen C-393/04 och C-41/05, Air Liquide Industries Belgium EU:C:2006:403 och EU:C:2006:216, punkt 30 och mål C-387/92 Banco Exterior de España EU:C:1994:100, punkt 14.

⁽⁹⁾ Se till exempel Mål C-279/08 P, kommissionen mot Nederländerna, EU:C:2011:551; Mål C-143/99 Adria-Wien Pipeline EU: C:2001:598, de förenade målen C-78/08 till C-80/08, Paint Graphos m.fl., EU:C:2011:550, mål C-308/01, GIL Insurance, EU: C:2004:252.

referenssystemet är det inte selektiv. Om den gör det (och därför vid första anblicken är selektiv), måste det fastställas, i analysens tredje steg, om den nedsättande åtgärden är motiverad med hänsyn till arten eller den allmänna ordningen av referensskattesystemet ⁽¹⁰⁾. Om en uppenbart selektiv åtgärd är motiverad med hänsyn till systemets art eller systematik, kommer den inte anses selektiv och kommer därför inte att omfattas av artikel 107.1 i fördraget.

4.1.3.1 Referenssystem

- (29) I förevarande fall är referenssystemet tillämpningen av ett särskilt hälsobidrag för företag med avseende på omsättning som härrör från produktion av och handel med tobaksvaror i Ungern. Kommissionen anser inte att den progressiva strukturen för hälsobidraget kan utgöra en del av detta referenssystem.
- (30) Som domstolen har slagit fast ⁽¹¹⁾ är det inte alltid tillräckligt att begränsa selektivitetsanalysen till huruvida en åtgärd avviker från det referenssystem som definierats av medlemsstaten. Det är också nödvändigt att utvärdera huruvida gränserna för detta system har utformats av medlemsstaten på ett konsekvent sätt, eller omvänt, på ett tydligt godtyckligt eller partiskt sätt för att gynna vissa företag framför andra. I annat fall kan medlemsstaten, i stället för att fastställa allmänna regler som gäller för alla företag från vilka undantag görs för vissa företag, uppnå samma resultat, kringgå reglerna för statligt stöd, genom att justera och kombinera sina regler på ett sådant sätt att deras ansökan leder till en annan belastning för olika företag ⁽¹²⁾. Det är särskilt viktigt att komma ihåg i det avseende som domstolen konsekvent har slagit fast att det i artikel 107.1 i fördraget inte görs någon åtskillnad mellan statliga åtgärder med hänsyn till deras orsaker eller syften, utan definierar dem i förhållande till deras effekter, och därmed oberoende av de tekniker som används ⁽¹³⁾.
- (31) Då tillämpningen av en platt skatt på den årliga omsättningen som härrör från produktion av och handel med tobaksprodukter i Ungern är ett lämpligt sätt att samla in medel för finansiering av hälso- och sjukvårdssystemet, verkar den progressiva skattestruktur som infördes genom lagen medvetet ha utformats av Ungern för att gynna vissa företag framför andra. Under den gradvisa skattestrukturen som infördes enligt lagen, ökar skattesatsen gradvis för de företag som omfattas av skatt mot 4,5 %, beroende på vilka omsättningsgrupper de tillhör. Följaktligen tillämpas en annan genomsnittlig skattesats för företag som omfattas av hälsobidrag beroende på graden av deras omsättning (om det överträffar de tröskelvärden som föreskrivs i lagen).
- (32) Eftersom varje företag beskattas i en annan takt, är det inte möjligt för kommissionen att identifiera en enda referensränta för hälsobidraget. Ungern lade heller inte fram någon specifik ränta, som referensränta eller "normal" ränta och förklarade heller inte varför en högre nivå skulle vara motiverad av exceptionella omständigheter för företag med en hög omsättningsnivå och inte heller varför lägre räntor bör gälla för företag med lägre omsättning.
- (33) Effekten av den progressiva räntestruktur som infördes genom lagen är därför att olika företag betalar olika skattenivåer (uttryckt som en andel av deras totala årsomsättning) beroende på deras storlek, eftersom ett företags omsättning i viss utsträckning korrelerar med storleken på företaget. Dock är det uttalade syftet med hälsobidraget att samla in medel för hälso- och sjukvården och öka kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster i Ungern mot bakgrund av det faktum att rökning spelar en framträdande roll i utvecklingen av ett stort antal sjukdomar och avsevärt bidrar till ökade sjukvårdskostnader. Kommissionen anser att den gradvisa räntestrukturen för hälsobidraget inte speglar förhållandet mellan genereringen av negativa hälsoeffekter som skapas av handlare och producenter av tobaksvaror och deras omsättning.
- (34) Mot bakgrund av detta syfte anser kommissionen att alla aktörer som omfattas av hälsobidraget är i en jämförbar rättslig och faktisk situation, oavsett deras omsättningsnivå och Ungern har inte framfört någon övertygande motivering för att skilja mellan dessa typer av företag när det gäller tillämpning av hälsobidraget. Kommissionen

⁽¹⁰⁾ Kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd för åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag.

⁽¹¹⁾ De förenade målen C-106/09 P och C-107/09 P, kommissionen och Spanien mot Government of Gibraltar och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (EU:C:2011:732).

⁽¹²⁾ Ibid, punkt 92.

⁽¹³⁾ Mål C-487/06 P, British Aggregates mot kommissionen, EU:C:2008:757, punkterna 85 och 89 och rättspraxis som det hänvisar till och mål C-279/08 P, kommissionen mot Nederländerna (NOx), EU:C:2011:551, punkt 51.

hänvisar i detta hänseende till skälen 42–48 nedan. Ungern har därför medvetet utformat hälsobidraget på ett sådant sätt att vissa företag godtyckligt gynnas, nämligen de med en lägre omsättning (och därmed mindre företag) och andra missgynnas, nämligen större företag ⁽¹⁴⁾.

- (35) Referenssystemet är därför avsiktligt selektivt på ett sätt som inte är motiverat med hänsyn till syftet med hälsobidraget, vilket är att samla in pengar för det ungerska hälso- och sjukvårdssystemet. Följaktligen är det lämpliga referenssystemet i förevarande fall införandet av ett hälsobidrag för företag som är verksamma i Ungern, baserat på deras omsättning utan att den progressiva räntestrukturen utgör en del av detta system.

4.1.3.2 Undantag från referenssystemet

- (36) Som ett andra steg, är det nödvändigt att fastställa huruvida åtgärden avviker från referenssystemet till förmån för vissa företag som befinner sig i en liknande faktisk och rättslig situation i ljuset av det inneboende syftet med referenssystemet.
- (37) Såsom förklaras i skäl 33 är det inneboende syftet med hälsobidragsskatten att finansiera sjukvården och öka kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster i Ungern. Som ytterligare förklaras i skäl 34 bör alla aktörer som är inblandade i produktionen och handeln med tobaksvaror anses vara i en jämförbar rättslig och faktisk situation i ljuset av detta mål, oberoende av deras storlek och nivån på deras omsättning.
- (38) Progressiviteten för hälsoavgiftssatsens struktur skapar därför en differentiering bland företag som bedriver verksamhet som inbegriper produktion av och handel med tobaksvaror i Ungern baserat på deras storlek.
- (39) I själva verket och på grund av den progressiva karaktären av de sats som föreskrivs enligt lag, är företag med lägre omsättning föremål för väsentligt lägre beskattning än företag med högre omsättning. Detta får till följd att företag med låg omsättning är föremål för både väsentligt lägre marginalskatter och väsentligt lägre genomsnittliga skattesatser jämfört med företag med hög omsättning och därmed en väsentligt lägre beskattning för samma verksamhet. Därför anser kommissionen att den gradvisa kursstruktur som infördes enligt lagen avviker från det referenssystem som består i införandet av ett hälsobidrag för alla aktörer som är involverade i produktionen av och handel med tobaksvaror i Ungern till förmån för företag med lägre omsättning.
- (40) På samma sätt skiljer möjligheten att minska ett företags skatteskuld enligt lagen med upp till 80 % när det gäller investeringar mellan företag som har gjort investeringar och företag som inte har gjort investeringar. Men i ljuset av det inneboende syftet med det hälsobidrag som identifierats ovan, är företag som har gjort investeringar och företag som inte har gjort investeringar i en jämförbar faktisk och rättslig situation, eftersom det faktum att ett företag som gör investeringar inte gör något för att minska de negativa externa effekterna som orsakas av rökning. Tvärtom tycks möjligheten att minska ett företags skatteskuld i fråga om investeringar som syftar till att öka företagets produktion och handelskapacitet vara oförenligt med det inneboende syftet med hälsobidragsskatten. Därför anser kommissionen att bestämmelserna i lagen om nedsättning av skatteskulden när det gäller investeringar skiljer sig mellan företag som befinner sig i en jämförbar faktisk och rättslig situation i ljuset av det inneboende syftet med hälsobidraget och skapar ett undantag från referenssystemet.
- (41) Därför anser kommissionen att åtgärderna vid första anblick är selektiva.

⁽¹⁴⁾ De förenade målen C-106/09 P och C-107/09 P, kommissionen och Spanien mot Government of Gibraltar och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, EU:C:2011:732. Se även analogt, mål C-385/12 Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft. EU:C:2014:47, där domstolen slog fast: "Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska tolkas som att de utgör hinder för en medlemsstat avseende skatt på omsättning av detaljhandel, vilket tvingar beskattningsbara juridiska personer som utgör, inom en grupp, 'länkade företag' i den mening som avses i lagstiftningen för att aggregera sin omsättning för tillämpning av en kraftigt progressiv ränta och sedan dela den resulterande skatten sinsemellan i proportion till deras faktiska omsättning, om – och det är den nationella domstolen som avgör om detta är fallet – de skattskyldiga personer som omfattas av det högsta särskild skatten är 'kopplade', i de flesta fall, till företag som har sitt säte i en annan medlemsstat".

4.1.3.3 Berättigande

- (42) En åtgärd som avviker från referenssystemet är inte selektiv om den är motiverad med hänsyn till arten av eller systematiken i detta system. Detta är fallet när det är ett resultat av inneboende mekanismer som krävs för driften och effektiviteten av systemet ⁽¹⁵⁾. Det ankommer på medlemsstaten att motivera detta. För detta ändamål kan utrikespolitiska mål – t.ex. regionala, miljö- eller industripolitiska mål – inte åberopas av medlemsstaterna för att motivera särbehandling av företag under en viss regim.
- (43) De ungerska myndigheterna har hävdad att hälsobidraget beror på tillverkning av och handel med produkter som orsakar en hälsorisk och inte är kopplat till resultatet av de ekonomiska aktörerna, medan skattesatsen anpassas till de beskattningsbara enheternas bärförmåga. Enligt de ungerska myndigheterna avspeglas betalningsförmågan och den riskgrad som genereras av företagen i deras marknadsandelar och marknadsledarskap och därmed i deras prioriteringsroll snarare än i deras lönsamhet. Vinst, som grund för bidraget, är den minst lämpliga faktorn för uttryck av hälsorelaterade skador som bidragsgivarna genererat genom sin aktivitet. I jämförelse med företag med låg omsättning, har företag med större omsättning och marknadsandelar mycket större chans att påverka en produktmarknad än skillnaden mellan deras omsättningsnivåer. Med tanke på syftet med bidraget, kommer detta också att innebära att en ekonomisk aktör som får en högre omsättning på marknaden för tobaksvaror också kommer att generera exponentiellt högre negativa rökrelaterade hälsoeffekter.
- (44) I förevarande fall och med tanke på de stora relativa ökningarna av den progressiva skattesatsen, anser kommissionen inte att betalningsförmågan kan fungera som en ledstjärna för omsättningsbaserade skatter. Till skillnad från skatter på vinst ⁽¹⁶⁾, tar en omsättningsbaserad skatt inte hänsyn till kostnaderna för generering av denna omsättning. Därför, i frånvaro av specifika bevis på motsatsen, förefaller det tveksamt att omsättningen som sådan – oavsett kostnaderna – avspeglar företagets betalningsförmåga. Dessutom är kommissionen inte övertygad om att i jämförelse med företag med lägre omsättning, företag med större omsättning har möjlighet att påverka produktmarknaden och automatiskt generera högre negativa röningsrelaterade effekter till en sådan grad som skulle motivera tillämpningen av progressiva skattesatser med avseende på omsättning som antagits i enlighet med lagen.
- (45) I vilket fall som helst anser kommissionen att även om betalningsförmågan och de negativa effekterna på hälsan kan anses vara inneboende principer för omsättningsbaserade hälsobidrag, skulle det bara motivera en linjär skattesats, om det kan påvisas att betalningsförmåga och generering av negativa effekter på hälsan ökar successivt med en ökning av omsättningen. Kommissionen anser att progressiva skattesatser för skatt på omsättningen endast kan motiveras om det specifika syftet med en skatt verkligen kräver progressiva skattesatser, det vill säga, till exempel, om det visar sig att de externa effekter som skapats av en verksamhet som skatten är tänkt att ta itu med också ökar successivt. Mönstret av progressivitet måste också motiveras. Framför allt skulle det behöva förklaras varför en omsättning på över 60 miljarder forint har 22 gånger större effekt på hälsan för en omsättning på under 30 miljarder forint. Någon sådan motivering tillhandahölls inte av Ungern.
- (46) Kommissionen är inte övertygad om att hälsoeffekterna av tillverkning av och handel med tobaksprodukter skulle öka progressivt med den omsättning som genererats och enligt tillämpliga ökningarna av skattesatsen inom ramen för åtgärden. Villkoret att den omsättning som härrör från produktion av och handel med tobaksvaror står för minst 50 % av den totala årliga omsättningen av företaget ska vara föremål för hälsobidrag tycks också motsäga motiveringen av skatteprogressivitet baserad på effekterna av tobaksprodukter på hälsan. Mot bakgrund av skattemålet, skulle detta krav innebära att tobaksvaror som marknadsförs av företag vars omsättning härrör från produktion av och handel med tobaksvaror står för mindre än 50 % inte har samma negativa effekter på hälsan som de produkter som saluförs av företag med en högre andel av tobaksprodukter i sin omsättning. Detta krav tycks därför vara oförenligt med det påstådda syftet med åtgärden.
- (47) När det gäller minskningen av skatteskulden i fråga om investeringar, kan det inte heller vara motiverat med hänsyn till arten och systematiken i skattesystemet. Kommissionen överväger möjligheten att minska skatten med upp till 80 % när det gäller investeringar som är oförenliga med det inneboende syftet med hälsobidragsskatt. Syftet med hälsobidragsskatten är att skapa medel för hälso- och sjukvårdssystemet och öka kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster med tanke på att rökning spelar en framträdande roll i utvecklingen av ett stort antal sjukdomar och avsevärt bidrar till ökade sjukvårdskostnader. Därför anser kommissionen att möjligheten att minska skatten i fråga om investeringar, som syftar till att öka företagets produktion och handelskapacitet är

⁽¹⁵⁾ Se till exempel de förenade målen C-78/08 till C-80/08, *Paint Graphos* m.fl., EU:C:2011:550, punkt 69.

⁽¹⁶⁾ Se kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd för åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag, punkt 24. Uttalandet om omfördelningssyfte som kan motivera en progressiv skattesats har uttryckligen endast gjorts när det gäller skatter på vinst eller (netto)inkomst, inte när det gäller skatter på omsättningen.

oförenlig med detta syfte, eftersom, såsom redan anges i skäl 40, sådana investeringar i ett tidigare skede skulle öka företagets produktion och handelskapaciteten och därmed också de negativa externa effekterna som hälsobidragsskatten syftar till att ta itu med. Dessutom är ett bidrag baserat på beskattning av omsättningen och bör inte ta hänsyn till eventuella kostnader.

- (48) Följaktligen anser kommissionen inte att åtgärder ska motiveras av karaktären och den allmänna systematiken i skattesystemet. Åtgärderna bör därför anses medföra en selektiv fördel för tobaksföretag med en lägre omsättning (och därmed mindre företag) och för företag som har gjort investeringar som berättigar till en minskning av deras skattskyldighet inom ramen för hälsobidragsskatten.

4.1.4 Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln inom unionen

- (49) Enligt artikel 107.1 i fördraget måste en åtgärd snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverka handeln inom unionen för att utgöra statligt stöd. Åtgärderna gäller alla företag med omsättning från produktion av och handel med tobaksvaror i Ungern. Den ungerska tobaksindustrin är öppen för konkurrens och kännetecknas av närvaron av operatörer från andra medlemsstater, samt internationella operatörer, så att allt stöd till förmån för vissa aktörer inom industrin kan påverka handeln inom unionen. I den mån som åtgärderna befriar företag med lägre omsättning och företag som gör stödberättigande investeringar från en skatteskuld de annars skulle ha varit skyldiga att betala om de hade varit föremål för samma hälsobidrag som företag med en hög omsättningsnivå och företagen inte gör investeringar, utgör det stöd som beviljats inom ramen för dessa åtgärder ett driftsstöd eftersom det befriar dessa företag från en kostnad som de normalt skulle ha fått betala inom ramen för sin löpande drift eller den normala verksamheten. Domstolen har konsekvent hävdats att driftsstöd snedvrیدer konkurrensen⁽¹⁷⁾, vilket innebär att allt stöd som ges till dessa företag ska anses snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen genom att stärka deras finansiella ställning på den ungerska tobaksmarknaden. Följaktligen är det så att åtgärderna snedvrیدer eller hotar att snedvrیدا konkurrensen och påverkar handeln inom unionen.

4.1.5 Slutsats

- (50) Eftersom samtliga villkor som anges i artikel 107.1 i fördraget är uppfyllda, anser kommissionen att den hälsobidragsskatt på företag inom tobaksindustrin som fastställer en progressiv skattstruktur för tobaksföretag och minskningen av skatteskulden under förutsättning av vissa investeringar görs utgör ett statligt stöd i den mening som avses i den bestämmelsen.

4.2 Stödets förenlighet med den inre marknaden

- (51) Statligt stöd ska anses vara förenligt med den inre marknaden om det faller inom någon av de kategorier som anges i artikel 107.2 i fördraget⁽¹⁸⁾ och det kan anses vara förenligt med den inre marknaden om kommissionen anser att det kan omfattas av någon av de kategorier som anges i artikel 107.3 i fördraget⁽¹⁹⁾. Det är dock den medlemsstat som beviljar stödet som bär bevisbördan för att det statliga stöd som beviljats är förenligt med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.2 eller 107.3 i fördraget⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Mål C-172/03, Heiser, EU:C:2005:130, punkt 55. Se även mål C-494/06 P, kommissionen mot Italien och Wam EU:C:2009:272, punkt 54 och angiven rättspraxis och C-271/13 P, Rouse Industry mot kommissionen, EU:C:2014:175, punkt 44. De förenade målen C-71/09 P, C-73/09 P och C-76/09 P, Comitato "Venezia vuole vivere" m.fl. mot kommissionen, EU:C:2011:368, punkt 136. Se även mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, EU:C:2000:467, punkt 30, och angiven rättspraxis.

⁽¹⁸⁾ Undantagen i artikel 107.2 i fördraget gäller följande: a) stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, b) stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser och c) stöd som ges till vissa områden i Förbundsrepubliken Tyskland.

⁽¹⁹⁾ Undantagen i artikel 107.3 i fördraget gäller följande: a) stöd för att främja utvecklingen av vissa områden; b) stöd för vissa viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin i medlemsstaten; c) stöd för att utveckla vissa näringsverksamheter eller områden; d) stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet och e) stöd som anges genom ett rådsbeslut.

⁽²⁰⁾ Mål T-68/03, Olympiaki Aeroporia Ypiresies mot kommissionen, EU:T:2007:253, punkt 34.

- (52) Kommissionen konstaterar att de ungerska myndigheterna inte lägger fram några argument för varför åtgärderna skulle vara förenliga med den inre marknaden och att Ungern inte kommenterar de tvivel som uttrycks i det inledande förfarandet när det gäller åtgärdernas förenlighet. Kommissionen anser att inget av de undantag som föreskrivs i de ovannämnda bestämmelserna i fördraget tillämpas, eftersom åtgärderna inte tycks sträva efter att uppnå något av de mål som anges i dessa bestämmelser. Följaktligen kan åtgärderna inte anses vara förenliga med den inre marknaden.

4.3 Återkrav av stöd

- (53) Hälsobidraget från företag inom tobaksindustrin har aldrig anmälts eller förklarats vara förenligt med den inre marknaden av kommissionen. Eftersom den gradvisa strukturen för hälsobidraget och bestämmelserna om minskning av skatteskulden under förutsättning att vissa investeringar utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och nytt stöd i den mening som avses i artikel 1 c i rådets förordning (EU) 2015/1589 ⁽²¹⁾ och har genomförts i strid med förbudet i artikel 108.3 i fördraget, utgör dessa åtgärder också ett olagligt stöd i den mening som avses i artikel 1 f förordning (EU) 2015/1589.
- (54) Konsekvensen av konstaterandet att åtgärderna utgör ett olagligt och oförenligt statligt stöd är att stödet ska återkrävas från mottagarna i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) 2015/1589.
- (55) Men som ett resultat av det föreläggande om att avbryta utbetalningen av stöd som utfärdats av kommissionen i och med beslutet att inleda förfarandet, bekräftade Ungern att man skjutit upp genomförandet av hälsobidraget för tobaksföretagen.
- (56) Därför har inget statligt stöd effektivt beviljats inom ramen för åtgärderna. Av denna anledning föreligger inget behov av återvinning.

5. SLUTSATS

- (57) Kommissionen anser att hälsobidragsskatten för företag inom tobaksindustrin fastställer en progressiv skattestruktur för tobaksföretag och minskningen av skatteskulden under förutsättning att vissa investeringar genomförs utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och att Ungern olagligen har genomfört stödet i fråga i strid med artikel 108.3 i fördraget.
- (58) Detta beslut påverkar inte eventuella utredningar av huruvida åtgärderna uppfyller de grundläggande friheter som anges i fördraget, särskilt etableringsfriheten som garanteras i artikel 49 i fördraget,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den gradvisa skattesatsstrukturen för tobaksföretag och bestämmelserna om en minskning av skatteskulden under förutsättning att vissa investeringar görs som infördes av Ungern genom lag XCIV 2014 om hälsobidrag för företag inom tobaksindustrin utgör ett statligt stöd som är oförenligt med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.1 i fördraget om upprättandet av Europeiska unionen, som olagligen genomförts av Ungern i strid med artikel 108.3 i det fördraget.

⁽²¹⁾ Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om detaljerade regler för tillämpning av artikel 108 i fördraget om upprättandet av Europeiska unionen (EGT L 248, 24.9.2015, s. 9).

Artikel 2

Individuellt stöd som beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 1 utgör inte ett stöd om det vid den tidpunkt då det beviljas uppfyller de villkor som fastställs genom en förordning som antagits i enlighet med artikel 2 i rådets förordningar (EG) nr 994/98 ⁽²²⁾ eller (EU) 2015/1588 ⁽²³⁾, beroende på vad som gäller vid den tidpunkt då stödet beviljas.

Artikel 3

Individuellt stöd som beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 1 och som, vid den tidpunkt då det beviljas, uppfyller de villkor som fastställs i en förordning som antagits i enlighet med artikel 1 i förordning (EG) nr 994/98, upphävd och ersatt av förordning (EU) 2015/1588, eller i någon annan godkänd stödordning är förenligt med den inre marknaden, upp till de högsta tillåtna stödnivåer som gäller för denna typ av stöd.

Artikel 4

Ungern ska upphöra med alla utestående betalningar av stöd enligt den stödordning som avses i artikel 1 med verkan från och med dagen för antagandet av detta beslut.

Artikel 5

Ungern ska se till att detta beslut genomförs inom fyra månader efter den dag då detta beslut delges.

Artikel 6

1. Inom två månader efter delgivningen av detta beslut ska Ungern lämna en detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan vidtagits och som planeras för att följa detta beslut.
2. Ungern ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som vidtagits för att genomföra detta beslut. Ungern ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan vidtagits och som planeras för att följa detta beslut.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till Ungern.

Utfärdat i Bryssel den 4 juli 2016.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

⁽²²⁾ Rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGTL 142, 14.5.1998, s. 1).

⁽²³⁾ Rådets förordning (EU) 2015/1588 av den 13 juli 2015 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om upprättandet av Europeiska unionen på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGT L 248, 24.9.2015, s. 1).

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2016/1847**av den 4 juli 2016****om det statliga stöd SA.41612 – 2015/C (f. d. SA.33584 (2013/C) (f. d. 2011/NN)) som Nederländerna genomfört till förmån för den professionella fotbollsklubben MVV i Maastricht***[delgivet med nr C(2016) 4053]***(Endast den nederländska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med artikel 108.2 i fördraget ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Under 2010 fick kommissionen information om att Nederländerna hade genomfört en stödåtgärd till förmån för den professionella fotbollsklubben MVV i Maastricht. Under 2010 och 2011 mottog kommissionen också klagomål rörande åtgärder till förmån för andra professionella fotbollsklubbar i Nederländerna: Willem II i Tilburg, FC Den Bosch i 's-Hertogenbosch, PSV i Eindhoven och NEC i Nijmegen. I en skrivelse till kommissionen daterad den 2 september 2011 lämnade Nederländerna kompletterande information om åtgärden avseende MVV.
- (2) Genom en skrivelse av den 6 mars 2013 underrättade kommissionen Nederländerna om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i fördraget avseende åtgärderna till förmån för Willem II, NEC, MVV, PSV och FC Den Bosch.
- (3) Kommissionens beslut att inleda förfarandet (nedan kallat *beslutet om att inleda förfarandet*) offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽²⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna.
- (4) Nederländerna inkom med synpunkter inom ramen för förfarandet om åtgärden till förmån för MVV i skrivelser daterade den 31 maj 2013 och den 12 november 2013. Nederländerna besvarade också en begäran om kompletterande upplysningar i en skrivelse daterad den 26 mars 2014. Den 13 juni 2014 genomfördes ett möte mellan kommissionens tjänstemän och Maastrichts kommun, vilket följdes av en skrivelse från Nederländerna av den 30 juli 2014.
- (5) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter avseende åtgärderna till förmån för MVV.
- (6) Efter beslutet om att inleda förfarandet har granskningarna rörande de olika klubbarna i samförstånd med Nederländerna genomförts separat. Granskningen av MVV har erhållit ärendenummer SA.41612.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut i ärende SA.33584 (2013/C) (f. d. 2011/NN) – Nederländerna. Stöd till vissa nederländska professionella fotbollsklubbar 2008–2011 – Uppmaning enligt artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt att inkomma med synpunkter (EUT C 116, 23.4.2013, s. 19).

⁽²⁾ Se fotnot 1.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

2.1 Stödåtgärden och stödmottagaren

- (7) Det nationella fotbollsförbundet Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (nedan kallat KNVB) är en paraplyorganisation för fotbollsklubbar på professionell nivå och amatörnivå. Den professionella fotbollen i Nederländerna är indelad i ett system med två ligor. Säsongen 2014/2015 fanns det 38 professionella klubbar, av vilka 18 spelade i den högsta ligan (eredivisie) och 20 i den lägre (eerste divisie).
- (8) Maastrichtse Voetbal Vereniging, som 2010/2011 bytte namn till Maatschappelijke Voetbal Vereniging Maastricht (nedan kallad MVV), grundades 1908 och spelar sina hemmamatcher på fotbollsstadion De Geusselt i Maastricht. 2000 flyttades MVV ned från den högsta ligan till den lägre. MVV har inte deltagit i någon europeisk turnering sedan 1970.
- (9) Juridiskt är MVV en stiftelse, *Stichting MVV*. Enligt uppgifter från Nederländerna är MVV ett litet företag ⁽³⁾. Säsongen 2009/2010 hade det 38 anställda, och säsongen 2010/2011 var antalet 35. Dess omsättning och balansräkning var klart under 10 miljoner euro båda åren.
- (10) Under första kvartalet 2010 fick Maastrichts kommun (nedan kallad *kommunen*) kännedom om att MVV hade stora ekonomiska problem. Skuldbördan hade ökat till 6,5 miljoner euro, varav 1,7 miljoner var en skuld till kommunen i form av ett efterställt lån. I april 2010 tog supportrar, företag och sponsorer (tillsammans kallade *Initiatiefgroup MVV Maastricht*) ett initiativ för att undvika en konkurs för MVV. Detta initiativ inbegrep en affärsplan som syftade till att sanera MVV:s ekonomi och omvandla klubben till en bärkraftig professionell fotbollsklubb. Kommunen ställde sig bakom planen. I maj 2010 avstod kommunen från sin fordran på 1,7 miljoner euro som en del av ett borgenärsavtal, men utan ett formellt betalningsinställelseförfarande. Kommunen köpte också stadion och träningsområdet, som enbart användes av MVV men som en tredje part (stiftelsen *Stichting Stadion Geusselt*) hade den ekonomiska äganderätten till, för 1,85 miljoner euro genom en transaktion som innefattade ett långfristigt arrende. Priset baserade sig på en extern värderingsrapport.
- (11) Nederländerna anmälde inte sin avsikt att avstå från en fordran på 1,7 miljoner euro på MVV samt att köpa stadion och träningsområdet för 1,85 miljoner euro till kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i fördraget.

2.2 Skäl för att inleda förfarandet

- (12) I beslutet om att inleda förfarandet drog kommissionen den preliminära slutsatsen att kommunen hade gett MVV en selektiv fördel med hjälp av statliga medel, och att den således hade beviljat fotbollsklubben stöd. Kommissionen ansåg att de båda åtgärderna hade tillkommit genom ett gemensamt beslut och att de hängde nära samman. Kommissionen framhöll också att det är sannolikt att stödåtgärder till professionella fotbollsklubbar snedvrider konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. När det gäller kommunens eftersänkta fordran kunde kommissionen inte på grundval av tillgängliga uppgifter fastställa om kommunen hade handlat som en typisk fordringsägare i en marknadsekonomi. Inför köpet av stadion och träningsområdet från den tredje parten hade ingen trovärdig affärsplan upprättats, och därför kunde kommissionen inte fastställa om kommunen hade handlat som en typisk investerare i en marknadsekonomi. Slutligen begärde kommissionen detaljerade uppgifter om de uttalanden som gjordes i kommunfullmäktige om att den tredje parten (stiftelsen *Stadium De Geusselt*) skulle använda intäkterna från försäljningen av stadion för att täcka prioriterade fordringar på MVV, såsom pensionsavgifter och skatter.
- (13) Kommissionen noterar att MVV hade befunnit sig i en svår finansiell situation under flera år före 2010. Säsongen 2007/2008 resulterade i en förlust på 0,15 miljoner euro och ett negativt eget kapital (-2,7 miljoner euro). 2008/2009 var förlusten 1,1 miljoner euro och det egna kapitalet -3,8 miljoner euro. I mars 2010 hade

⁽³⁾ I artikel 2.2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36) definieras ett litet företag som ett företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars årsomsättning inte överstiger 10 miljoner euro.

ytterligare förluster på 1,3 miljoner euro tillkommit, och det egna kapitalet var nere på -5,17 miljoner euro. I april 2010 kunde MVV inte längre betala löner eller klara andra löpande utgifter, och hotades verkligen av konkurs.

- (14) På grundval av detta konstaterade kommissionen i beslutet om att inleda förfarandet att MVV befann sig i ekonomiska svårigheter vid den tidpunkt då stödet beviljades. För att kunna avgöra om stödet var förenligt med 2004 års riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (*) (nedan kallade *riktlinjerna*) begärde kommissionen information om huruvida alla krav i riktlinjerna var uppfyllda.
- (15) Kommissionen kunde framför allt inte verifiera om villkoren i punkterna 34–37 i riktlinjerna om omstruktureringsplanens art och innehåll hade uppfyllts. Kommissionen kunde inte heller kontrollera om de kompenserande åtgärder som avses i punkterna 38–42 i riktlinjerna hade vidtagits. Vidare måste det visas att stödet hade begränsats till vad som var absolut nödvändigt, att stödmottagaren själv hade bidragit till omstruktureringen i tillräcklig omfattning och att engångsvillkoret var uppfyllt.

3. KOMMENTARER FRÅN NEDERLÄNDERNA

- (16) Nederländerna höll inte med om att åtgärderna till förmån för MVV utgjorde statligt stöd. Nederländerna ansåg att kommunen, som hade en efterställd fordran på ett konkursmässigt företag, handlade i enlighet med principen om en fordringsägare i en marknadsekonomi när den efterskänkte sin fordran 2010. Landet uppgav att det bara hade krävts en formell ansökan från en fordringsägare för att klubben omedelbart skulle ha försatts i konkurs. Enligt Nederländerna skulle kommunen med all sannolikhet inte ha kunnat återvinna någon del av sitt efterställda lån om MVV hade försatts i konkurs. Lånet var efterställt och hade således lägre prioritet än fordringar på totalt cirka 3 miljoner euro (både prioriterade fordringar ("preferente vorderingen") och fordringar utan säkerhet ("concurrente vorderingen") från andra kreditgivare) Nederländerna hävdade att det därför inte var sannolikt att lånebeloppet skulle återbetalas och att också kreditgivare med prioriterade fordringar och fordringar utan säkerhet hade varit beredda att efterskänka sina fordringar inom ramen för den övergripande omstruktureringsplanen. Samtidigt hade MVV riskerat att förlora sin licens för att spela professionell fotboll enligt KNVB:s regler om kommunen inte hade efterskänt sin fordran i maj 2010 och ett officiellt insolvensförfarande därmed hade inletts. Denna licens skulle inte kunna överföras till en annan klubb.
- (17) När det gäller förvärvet av De Geusselt-stadion och de träningsanläggningar som MVV använder hävdade Nederländerna att detta förvärv hade genomförts till ett värde som hade fastställts av extern expertis och att det därför var förenligt med principen om en privat investerare i en marknadsekonomi. Denna bedömning byggde på en värdering av rätten till ett långfristigt arrende och värdet av byggnaderna på fastigheten. Nederländerna framhöll också stadions strategiska läge i Maastricht och kommunens intressen i samband med dess planer på en omfattande (om-)strukturering av De Geusselt-området, där stadion och träningsområdena ingår.
- (18) I andra hand hävdade Nederländerna att även om åtgärderna skulle anses ha gett MVV en selektiv fördel skulle de inte snedvrída konkurrensen eller påverka handeln mellan medlemsstaterna. Nederländerna betonade att MVV:s svaga ställning inom den nationella professionella fotbollen gjorde det mycket osannolikt att klubben skulle delta i turneringar på europeisk nivå. Det uppgavs också att kommissionen inte hade kunnat visa att stödet till MVV skulle snedvrída konkurrensen eller påverka handeln på någon av de marknader som nämndes i beslutet om att inleda förfarandet.
- (19) Dessutom anförde Nederländerna att åtgärderna, om de skulle anses utgöra statligt stöd, ändå skulle vara förenliga med den inre marknaden. Dessa argument baserade sig i första hand på riktlinjerna och i andra hand på en bedömning av förenligheten direkt på grundval av artikel 107.3 c och d i fördraget.

(*) Meddelande från kommissionen – Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter (EUT C 244, 1.10.2004, s. 2). Giltigheten för dessa riktlinjer förlängdes genom kommissionens meddelande om förlängd giltighet för gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter av den 1 oktober 2004 (EUT C 296, 2.10.2012, s. 3).

4. BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA

4.1 Förekomst av statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget

- (20) Enligt artikel 107 i fördraget är statligt stöd sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, i den utsträckning stödet påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Villkoren i artikel 107.1 i fördraget är kumulativa och för att en åtgärd ska betraktas som statligt stöd måste således alla villkoren uppfyllas.
- (21) Kommissionen har på grundval av beslutet om att inleda förfarandet gjort en bedömning av kommunens beslut från den 25 maj 2010 att efterskänka en efterställd fordran på MVV på 1,7 miljoner euro samt att köpa De Geusselt-stadion och MVV:s träningsanläggningar för 1,85 miljoner euro. Nederländerna hävdar att båda åtgärderna överensstämde med principen om marknadsekonomiska aktörer och därmed inte bör anses utgöra statligt stöd.
- (22) Kommissionen bedömer – i linje med relevant rättspraxis ⁽⁵⁾ – att det finns ett nödvändigt och oskiljaktigt samband mellan de båda åtgärderna. För att komma till denna slutsats har kommissionen beaktat den tidsföljd i vilken åtgärderna ägde rum, deras syfte och den ställning som MVV befann sig i då kommunens beslut att stödja klubben fattades ⁽⁶⁾. Kommissionen konstaterar för det första att båda åtgärderna presenterades tillsammans och att besluten fattades vid samma sammanträde med kommunfullmäktige den 25 maj 2010. Båda åtgärderna hade till syfte att undsätta MVV på kort sikt och båda diskuterades – inom ramen för ett enda förslag – i samband med kommunens ställningstagande till den undsättningsplan som hade utarbetats av Initiatiefgroep MVV Maastricht. Därför drar kommissionen slutsatsen att det fanns ett nära samband mellan åtgärderna när det gäller deras syfte och MVV:s situation vid tidpunkten i fråga, nämligen att rädda MVV ur dess uppenbart prekära ekonomiska situation.
- (23) Det var kommunen som fattade beslut om båda åtgärderna, och de har ekonomiska konsekvenser för kommunen (till ett värde av 3,55 miljoner euro). Således innebär de att statliga medel används, vilket Nederländerna inte bestrider. Överföring av statliga medel kan anta många former, såsom direkta bidrag, lån, garantier, direkta investeringar i företag och naturaförmåner. Att efterskänka skulder till staten och investera på andra villkor än marknadsmässiga utgör också en överföring av statliga medel.
- (24) Vidare hävdar Nederländerna och kommunen att kommunen handlade i enlighet med principen om en fordringsägare i en marknadsekonomi när den efterskänkte sin fordran och i enlighet med principen om en privat investerare i en marknadsekonomi när det gäller förvärvet av stadion och träningsanläggningarna, och att den således inte gav MVV någon otillbörlig ekonomisk fördel. Kommissionen håller inte med om detta, av följande skäl:
- (25) När ett företags ekonomiska situation förbättras till följd av en statlig åtgärd föreligger en fördel. För att bedöma om denna fördel är otillbörlig bör man jämföra företagets ekonomiska situation efter åtgärden med den ekonomiska situation det skulle ha befunnit sig i om åtgärden inte hade beviljats. Det råder inga tvivel om att MVV:s ekonomiska situation förbättrades markant som en följd av de åtgärder som är under granskning.

4.1.1 Efterskänkningen av det efterställda lånet

- (26) Tack vare de åtgärder som kommunen och andra viktiga fordringsägare vidtog kunde MVV rensa sin balansräkning. Kommissionen noterar att MVV:s andra viktiga fordringsägare, det vill säga de som hade fordringar på minst 150 000 euro, också avstod från dessa, medan mindre fordringsägare avstod från delar av sina fordringar. Vare sig dessa åtgärder, som medförde att privata parter avstod från fordringar på 2,25 miljoner euro, eller kommunens agerande ingick i något formellt betalningsinställelseförfarande. Avsaknaden av en formell ram förklarar varför en minoritet av fordringsägarna, med fordringar på 145 347 euro, i slutändan valde att inte

⁽⁵⁾ Mål T-1/12, Frankrike mot kommissionen, punkt 37 och följande punkter samt den rättspraxis som det hänvisas till i detta (mål T-11/95, BP Chemicals mot kommissionen).

⁽⁶⁾ Mål BP Chemicals, punkt 171.

avstå från sina fordringar trots att en del av dem hade lovat att göra detta. Kommissionen noterar också att andra efterskänkta fordringar inte var efterställda, såsom kommunens fordran var. Enligt Nederländerna hade avsaknaden av ett formellt förfarande ingen väsentlig betydelse, eftersom resultatet av att kommunens skuld undanröjdes var exakt detsamma som skulle ha uppstått genom ett formellt betalningsinställelseförfarande i enlighet med den nationella konkursrätten, det vill säga att andra fordringsägare kunde ha tvingats göra en uppgörelse vilken i kommunens fall skulle ha resulterat i att hela det (efterställda) lånet hade fått efterskänkas.

- (27) Såsom nämndes redan i beslutet om att inleda förfarandet har kommissionen emellertid noterat att tre fordringsägare inte efterskänkte hela sina fordringar, utan omvandlade dessa till en fordran på eventuella framtida ersättningar till MVV i samband med att spelare lämnar klubben. På den punkten framhöll Nederländerna att dessa tre fordringsägare hade prioriterade fordringar med förmånsrätt uppgående till 1,135 miljoner euro. Därmed skulle de ha haft större chans att återvinna åtminstone en del av sina fordringar i händelse av ett formellt konkursförfarande än andra fordringsägare med fordringar utan säkerhet, och i synnerhet större chans än kommunen med dess efterställda fordran. Även om kommunens lån inte lämnades på samma villkor anser kommissionen att en privat investerare inte skulle ha efterskänkt hela sin fordran. Denne skulle åtminstone ha skaffat sig – eller försökt skaffa sig – någon form av (möjlig) säkerhet för att avstå från ett så stort lånebelopp, även om chanserna till återbetalning var små. Vidare noterar kommissionen att kommunen möjligen kunde ha skaffat sig en förmån från de andra fordringsägarna, om nu undsättningsplanen också var avhängig av kommunens medverkan. Således anser kommissionen att kommunens beslut att helt efterskänka lånet utan några villkor eller någon säkerhet inte överensstämmer med principen om en fordringsägare i en marknadsekonomi.
- (28) När det gäller beslutet att delta i en borgenärsuppgörelse utanför ett formellt betalningsinställelseförfarande påpekade Nederländerna att KNVB skulle ha dragit in MVV:s licens att spela professionell fotboll vid en formellt betalningsinställelse. Därför ansågs en formell betalningsinställelse inte ligga i kommunens eller det stora flertalet andra fordringsägarers intresse. Således innebär denna aspekt i sig inte att kommunen har en särställning i förhållande till de andra fordringsägarna.
- (29) I det här sammanhanget hänvisar de nederländska myndigheterna till det avsnitt i beslutet om att inleda förfarandet där kommissionen drog slutsatsen att Arnheims kommuns åtgärder till förmån för fotbollsklubben Vitesse inte utgjorde statligt stöd: principen om likabehandling kräver att denna situation bedöms på samma sätt, det vill säga att kommunen anses ha handlat i enlighet med principen om en privat fordringsägare i en marknadsekonomi och således i enlighet med artikel 107.1 i fördraget. Kommissionens inställning är att varje fall måste bedömas för sig. I fallet Arnhem/Vitesse innebar villkoren i borgenärsuppgörelsen att kommunen och andra fordringsägare var helt jämställda (var och en skulle erhålla 12 % av sina utestående fordringar). Så är det inte i fallet Maastricht/MVV: de övriga (prioriterade) fordringsägarna skulle kunna få inkomster vid spelarövergångar mot att de avstod från sina fordringar, men inte Maastrichts kommun.
- (30) De övriga skäl som Nederländerna anför, om de socioekonomiska konsekvenserna av en konkurs för MVV, kan inte beaktas vid bedömningen av om principen om den marknadsekonomiska investeraren har följts.
- (31) För det första sammanhänger de socioekonomiska konsekvenserna av en eventuell konkurs för MVV med kommunens roll som offentlig myndighet och skulle inte beröra en privat investerare. Kommunen kan visserligen ha betecknats som en investerare i *De Geusselt*-området, såsom sägs i kommunfullmäktiges protokoll från den 25 maj 2010, men inom ramen för ett vidare intresse som sammanhänger med andra generella politiska mål, såsom utbyggnad av infrastruktur och ekonomisk utveckling av området samt kommunens idrottspolitik och partnerskapsavtal. Därav följer att beslutet att efterskänka fordringen – vid den tidpunkt det fattades – inte var, eller bara delvis var, kopplat till ett kommersiellt intresse från kommunens sida i egenskap av ägare till marken eller såsom ett företag. Nederländerna har inte lämnat några uppgifter om vad eventuella kommersiella intressen skulle bestå i. För det andra kan man notera att efterskänkningen av lånet i sig inte skulle ha förhindrat en konkurs för MVV. Det krävdes fler stödåtgärder, såsom förvärven av stadion och träningsområdet, vilka kommissionen inte anser var förenliga med principen om den marknadsekonomiska investeraren. Som framhölls ovan ska åtgärderna bedömas sammantagna.
- (32) Av dessa skäl drar kommissionen slutsatsen att kommunen inte handlade som en marknadsekonomisk aktör när den beslutade att avstå från sin fordran på 1,7 miljoner euro i maj 2010. Denna slutsats bygger också på det faktum att det efterskänkta lånet ska bedömas tillsammans med förvärven av stadion och träningsområdet, vilka kommissionen inte anser var förenliga med principen om den marknadsekonomiska investeraren av de skäl som framhålls nedan.

4.1.2 Köpet av stadion och träningsområdet

- (33) Kommunen efterskänkte inte bara en efterställd fordran på MVV, den köpte också *De Geusselt*-stadion och klubbens träningsanläggning *Klein Geusselt*. Även detta förvärv ingick i den övergripande planen för att rädda och omstrukturera MVV. Nederländerna hävdar att detta köp inte utgör statligt stöd, eftersom det genomfördes på marknadsmässiga villkor. Detta argument bygger på kommissionens meddelande om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader ⁽⁷⁾ (nedan kallat *meddelandet om försäljning av mark och byggnader*) liksom på principen om den marknadsekonomiska investeraren, enligt vilken finansiella transaktioner mellan en offentlig myndighet och ett företag som också hade varit acceptabla för andra aktörer med identiska förutsättningar inte kan anses ge företaget i fråga en fördel i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. När det gäller *meddelandet om försäljning av mark och byggnader* vidgår Nederländerna att detta meddelande avser försäljning av mark och inte köp av fastigheter, men anser att det är tillämpligt genom analogi.
- (34) Kommissionen konstaterar att försäljningspriset 1,85 miljoner euro fastställdes på basis av en rapport från en extern expert, vilken tillställdes kommissionen (rapporten från inspektörerna Van Der Horst Taxateurs från juni 2010). Kommissionen noterar också att kommunen redan ägde den mark som stadion var belägen på. Den köpte stadion och de andra tillgångarna, men även rätten till ett långfristigt arrende av marken (*recht van erfpacht*). [...] ^(*) Priset 1,85 miljoner euro inkluderade träningsanläggningen, som inte omfattades av expertrapporten. Kommissionen noterar att köparens identitet inte framgick av expertrapporten.
- (35) Kommissionen konstaterar för det första att kommunens skäl för att köpa stadion bland annat hade att göra med "folkhälsa" och "social sammanhållning", eftersom den ville bibehålla och utveckla en "idrottszon" i *De Geusselt*-området ⁽⁸⁾. Sådana politiska mål skulle inte ligga till grund för ett investeringsbeslut fattat av en privat investerare i en marknadsekonomi, och således kan kommunen inte jämföras med en marknadsekonomisk investerare. För det andra håller kommissionen inte med om att en marknadsekonomisk investerare skulle ha varit beredd att köpa fotbollsstadion till återanskaffningsvärdet. Till skillnad från mark och andra tillgångar är en fotbollsstadion en produktionstillgång som kan användas för att generera intäkter men som också medför underhållskostnader. En marknadsekonomisk investerare skulle bara köpa en sådan stadion på basis av en affärsplan som utvisar att den med stor sannolikhet kan utnyttjas med tillräcklig lönsamhet. Det pris till vilket en sådan investerare skulle vara villig att köpa stadion skulle också fastställas utifrån denna affärsplan. Kommunen hade ingen sådan affärsplan, vare sig före köpet eller när beslutet att köpa stadion fattades. I maj 2010 informerade kommunstyrelsen kommunfullmäktige däremot om att en plan skulle upprättas för det framtida utnyttjandet av stadion som en anläggning med flera funktioner. En sådan plan lades också fram för fullmäktige, men i december 2010. Kommissionen noterar att kommunen i maj 2010, då beslutet att köpa stadion fattades, uppskattade den årliga underhållskostnaden för stadion till 380 000 euro, medan MVV debiterades en årshyra på 75 000 euro ⁽⁹⁾. Skillnaden på 305 000 euro skulle finansieras med hyresintäkter från andra evenemang eller täckas av kommunen. Även om förvärvspriset fastställdes med hänsyn tagen till potentiella förluster till följd av MVV:s låga hyra kan man inte dra slutsatsen att en privat marknadsaktör skulle ha ingått ett avtal som medförde en stor känd risk att bli förlustbringande. Den rapport som presenterades för kommunfullmäktige i december 2010 bekräftar att det under dåvarande förhållanden inte var möjligt att utnyttja stadion kommersiellt eller så att kostnaderna täcktes. Enligt en rapport från kommunens revisionsrätt ⁽¹⁰⁾ i juni 2012 var stadion fortfarande förlustbringande.
- (36) Vid en så brådskande affär som förvärvet för MVV skulle man dessutom ha förväntat sig att en marknadsaktör hade utnyttjat tidsaspekten för att försöka få till stånd ett bättre pris än det som inspektörerna kom fram till. Detta var inte fallet med kommunen, som helt enkelt godtog inspektörernas värde som "realistiskt".
- (37) Denna slutsats påverkas inte av det specifika intresse som kommunen hade i samband med planerna på en utveckling av *De Geusselt*-området. I den undsättningsplan som upprättades 2010 hänvisade Nederländerna inte till någon plan inför förvärvet eller några beräkningar inför ett potentiellt köp från kommunens sida före juni 2010. Sådana bedömningar inför ett köp är emellertid någonting man kan förvänta sig av en privat investerare i en marknadsekonomi.

⁽⁷⁾ EGT C 209, 10.7.1997, s. 3.

^(*) Konfidentiell information.

⁽⁸⁾ Kommunfullmäktiges protokoll från den 25 maj 2010, paragraf 10. Av paragraf 5 framgår det också att kommunen trots att den angav att ett skäl att köpa stadion var att trygga dess fastighetsbestånd också nämner andra önskvärda ekonomiska och sociala effekter.

⁽⁹⁾ Ett nytt hyreskontrakt ingicks med MVV den 21 juni 2010.

⁽¹⁰⁾ Rekenkamer Maastricht: De relatie tussen de gemeente Maastricht en MVV.

- (38) Av samtliga dessa skäl drar kommissionen slutsatsen att kommunen inte handlade som en marknadsekonomisk aktör när den beslutade om åtgärder för förvärv av stadion och träningsområdet 2010.

4.1.3 Stödets inverkan på MVV

- (39) Fördelen för MVV var för det första att klubben befriades från sin skuldbörda och för det andra att den kunde fortsätta att spela fotboll på sin hemmastadion De Geusselt. Månadshyran för användning av båda anläggningarna utan ensamrätt efter kommunens förvärv uppgick till 3 % av MVV:s budget eller minst 75 000 euro ⁽¹¹⁾. Kommissionen konstaterar också att de 1,85 miljoner euro som kommunen betalade enligt köpekontraktet skulle användas av säljaren, den tredje parten *Stichting Stadion De Geusselt* ⁽¹²⁾, för att täcka MVV:s skulder för skatter, löner till spelarna och pensionsåtaganden. Dessa skulder omfattades inte av borgenärsuppgörelsen. Detta belopp – 1,85 miljoner euro – har också bokförts som en extraordinär intäkt i MVV:s räkenskaper för säsongen 2009/2010, med kommentaren "bidrag, Maastrichts kommun" (*Bijdrage Gemeente Maastricht*). *Stichting Stadion De Geusselt*s intäkter från försäljningen skulle användas för skuldsanering och omstrukturering av MVV (se skrivelsen från stiftelsen till kommunen den 9 juni 2010).
- (40) Nederländerna har ifrågasatt effekterna på den inre marknaden av stöd till klubbar som inte spelar fotboll på europeisk nivå, och mer specifikt till MVV. Vad detta beträffar framhåller kommissionen att MVV kan tänkas delta i europeiska fotbollsturneringar varje år. Trots att klubben spelar i den lägre ligan kan den i princip ge sig in i och vinna den nationella fotbollscupen och därmed få spela i Europacupen följande år. Också en lågt rankad fotbollsklubb kan avancera till en högre nivå på kort tid ⁽¹³⁾. Kommissionen påpekar också att professionella fotbollsklubbar bedriver ekonomisk verksamhet på många andra plan än genom att delta i fotbollsturneringar: de är verksamma på marknaden för spelarövergångar och de ägnar sig åt reklam, sponsring, produktförsäljning och mediatäckning. Stöd till en professionell fotbollsklubb förstärker dess ställning på alla dessa marknader, och de flesta av dessa omfattar flera medlemsstater. Om statliga medel används för att ge en professionell fotbollsklubb en selektiv fördel är det därför troligt att detta stöd kan snedvrída konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget ⁽¹⁴⁾. När det gäller MVV specifikt var många av spelarna 2010 medborgare i andra medlemsstater, främst Belgien.
- (41) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att besluten att efterskänka lånet och köpa stadion och träningsområdet (för totalt 3,55 miljoner euro) utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Förenligheten med den inre marknaden kommer att analyseras i det följande.

4.2 Bedömning enligt artikel 107.3 c i fördraget

- (42) Kommissionen måste bedöma om stödåtgärderna till förmån för MVV kan anses vara förenliga med den inre marknaden. Enligt domstolens rättspraxis åligger det medlemsstaterna att åberopa eventuella grunder för förenlighet och visa att villkoren är uppfyllda ⁽¹⁵⁾.
- (43) Inga av de undantag som anges i artikel 107.2 i fördraget är tillämpliga på stödåtgärderna i fråga. Nederländerna har heller inte påstått att så skulle vara fallet.
- (44) När det gäller undantagen i artikel 107.3 i fördraget noterar kommissionen att inga av de nederländska regionerna omfattas av undantaget i artikel 107.3 a. Stödåtgärderna i fråga kan inte heller anses främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller avhjälpa en allvarlig störning i den nederländska ekonomin, såsom avses i artikel 107.3 b.

⁽¹¹⁾ Den nya hyran knöts till MVV:s omsättning med ett minimibelopp på 75 000 euro. Om det går bra för MVV ökar hyran. Intäkterna från uthyrning av stadion för andra ändamål skulle också tillfalla kommunen.

⁽¹²⁾ En stiftelse som enligt Nederländerna är oberoende av både MVV och Maastrichts kommun.

⁽¹³⁾ Detta har bevisats av en annan nederländsk professionell fotbollsklubb, PEC Zwolle, som också spelade i den lägre ligan 2010/2011. PEC flyttades upp till den högre ligan 2012/2013, vann den nationella fotbollscupen 2013/2014 och fick därmed rätt att spela på europeisk nivå 2014/2015.

⁽¹⁴⁾ Kommissionens beslut i fråga om Tyskland den 20 mars 2013 angående Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (ärende SA.35135 (2012/N)), punkt 12 och Multifunktionsarena der Stadt Jena (ärende SA.35440 (2012/N)), meddelandena i sammanfattad form i EUT C 140, 18.5.2013, s. 1, och den 2 oktober 2013 angående Fußballstadion Chemnitz (ärende SA.36105 (2013/N)), meddelande i sammanfattad form i EUT C 50, 21.2.2014, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Mål C-364/90, Italien mot kommissionen, ECLI:EU:C:1993:157, punkt 20.

- (45) När det gäller undantaget i artikel 107.3 c i fördraget, det vill säga stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter på villkor att det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, har Nederländerna hävdade att detta undantag kan tillämpas om kommissionen finner att åtgärderna i fråga utgör statligt stöd. I det sammanhanget hävdade Nederländerna också att artikel 107.3 d i fördraget om stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet i kombination med artikel 165 i fördraget bör beaktas i kombinationens analys.
- (46) Vid sin bedömning av konceptet "utveckling av näringsverksamheter" i sportsektorn tar kommissionen vederbörlig hänsyn till artikel 165.1 i fördraget och artikel 165.2 sista strecksatsen i fördraget, enligt vilka unionen ska bidra till att främja europeiska idrottsfrågor och då ska beakta idrottens specifika karaktär, dess strukturer som bygger på frivilliga insatser samt dess sociala och pedagogiska funktion. I fördraget görs emellertid åtskillnad mellan idrott och kultur, vilket innebär att artikel 107.3 d inte kan läggas till grund för bedömningen av förenligheten hos stödet till MVV.
- (47) För sin bedömning av stödåtgärderna i enlighet med artikel 107.3 c i fördraget har kommissionen utfärdat ett antal förordningar, ramar, riktlinjer och meddelanden om stödformer och såväl övergripande stöd som stöd till vissa sektorer. Med tanke på att MVV hade ekonomiska problem vid den tidpunkt då åtgärderna vidtogs och att stödet beviljades av kommunen i syfte att komma till rätta med dessa problem anser kommissionen det lämpligt att bedöma om kriterierna i riktlinjerna ⁽¹⁶⁾ är tillämpliga. Kommissionen noterar då att riktlinjerna inte utesluter professionell fotboll. Denna ekonomiska verksamhet omfattas således av riktlinjerna.
- (48) I juli 2014 offentliggjorde kommissionen nya riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter ⁽¹⁷⁾. Dessa riktlinjer är emellertid inte tillämpliga på detta icke anmälda stöd som beviljades 2010. Enligt punkt 137 i de nya riktlinjerna skulle de endast omfatta undsättnings- eller omstruktureringstöd som beviljas utan kommissionens godkännande om stödet, eller en del av det, beviljades efter det att riktlinjerna offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*. Enligt punkt 138 i de nya riktlinjerna kommer kommissionen i alla andra fall att företa granskningen på grundval av de riktlinjer som var tillämpliga när stödet beviljades. Således kommer kommissionen i detta fall att basera sin analys på 2004 års riktlinjer (se skäl 14 ovan).
- (49) Enligt punkt 11 i riktlinjerna kan ett företag anses befinna sig i svårigheter när de vanliga tecknen på detta föreligger, såsom ökande förluster, sjunkande omsättning, växande lager, överkapacitet, minskande kassaflöde, stigande skuldsättningsgrad och finansiella kostnader samt ett sjunkande värde, som kan gå ner till noll, på nettotillgångarna. I de allvarigaste fallen kan företaget till och med vara insolvent eller befinna sig i ett kollektivt insolvensförfarande enligt nationell lagstiftning. Såsom anges i skäl 13 ovan hade MVV negativt eget kapital från och med säsongen 2007/2008. Under första kvartalet 2010 uppgick det egna kapitalet till -5,1 miljoner euro och skulderna till 6,4 miljoner euro. Som Nederländerna påpekar var MVV praktiskt taget konkursmässigt våren 2010. Således var MVV uppenbarligen ett företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna. Detta bestrids inte av Nederländerna. Därför måste förenligheten hos det statliga stödet till MVV bedömas i enlighet med riktlinjerna.
- (50) Enligt avsnitt 3.2 i riktlinjerna är beviljandet av stöd villkorat av att en omstruktureringsplan genomförs. Enligt punkt 59 i riktlinjerna behöver dock omstruktureringsplanen för små och medelstora företag (som MVV) inte godkännas av kommissionen. Planen måste emellertid uppfylla villkoren i punkterna 35, 36 och 37 i riktlinjerna och godkännas av den berörda medlemsstaten samt meddelas till kommissionen. Kommissionen noterar att Nederländerna har tillställt kommissionen en omstruktureringsplan som uppfyller villkoren i punkterna 34–37 i riktlinjerna. Omstruktureringens kostnader uppgick totalt till nästan 6 miljoner euro. Kommissionen konstaterar att kommunens beslut att bevilja MVV stöd var förknippat med ett antal villkor. Dessa framgår av den affärsplan från 2010 som avses i skäl 10.
- (51) Kommissionen noterar att kommunens beslut att efterskänka sitt lån och betala för *De Geusselt* fattades efter en analys av arten av och orsakerna till MVV:s svårigheter. Transaktionen byggde på ett antal villkor som syftade till att återställa klubbens lönsamhet på lång sikt inom en rimlig tidsram på tre år samt att uppfylla KNVB:s krav för att låta MVV behålla sin licens för professionell fotboll. Omstruktureringsplanen inbegrep en ny ledning samt minskningar av personalen och antalet spelare. Omstruktureringsplanen bygger inte på externa faktorer som MVV kan påverka men inte helt kontrollera, såsom att hitta nya sponsorer eller öka antalet åskådare.

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 4.

⁽¹⁷⁾ Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1).

Förväntningarna är att klubbens ekonomiska situation fortsätter att förbättras och att den även fortsatt ska vara en professionell fotbollsklubb. Den utveckling som beskrivs i nedanstående skäl visar att planen också var realistisk.

- (52) De vidtagna åtgärderna var nödvändiga för att återställa MVV:s lönsamhet, och klubben återfick en sund ekonomisk ställning. Som ett resultat av dessa åtgärder redovisade MVV en vinst på 3,9 miljoner euro för säsongen 2009/2010, och för första gången på flera år var det egna kapitalet positivt, 0,051 miljoner euro. Påföljande säsong, 2010/2011, resulterade i en vinst på 0,021 miljoner euro. MVV:s egna kapital var nu 0,072 miljoner euro. 2011/2012 uppnådde MVV kostnadstäckning. KNVB uppgraderade MVV:s finansiella ställning från kategori 1 (otillfredsställande) till 3 (god) i början av säsongen 2011/2012.

4.2.1 Kompenserande åtgärder

- (53) Enligt punkterna 38–42 i riktlinjerna måste stödmottagaren vidta kompenserande åtgärder för att minimera stödets snedvridande effekter och dess negativa effekter på handelsvillkoren. Enligt punkt 41 i riktlinjerna gäller detta dock inte små företag, som MVV.

4.2.2 Minsta möjliga stöd

- (54) Kommissionen noterar också att omstruktureringsplanen i betydande utsträckning finansieras av externa privata företag som komplement till de interna besparingarna, i enlighet med punkterna 43 och 44 i riktlinjerna. Flera privata företag har också gått med på att efterskänka sina fordringar. Fordringsägarnas och kommunens sammantagna bidrag till refinansieringen av MVV var cirka 5,8 miljoner euro (efterskänkta fordringar, köp av stadion och långfristigt arrende). Bidraget från privata företags efterskänkta fordringar uppgick till 2,25 miljoner euro och var således högre än de 25 % som krävs för små företag.
- (55) Stödbeloppet var nödvändigt. Enligt omstruktureringsplanen skulle det leda till mindre förluster säsongerna 2011/2012 och 2012/2013 och därefter måttliga vinster. Detta skulle inte vara tillräckligt för att MVV skulle kunna köpa nya spelare eller locka dem med högre löner.
- (56) Planen syftade till att möjliggöra en nystart för ett nedbantat MVV, utan skuldbördan och med en ny struktur. Åtgärderna skulle leda till en sund finansiell ställning för MVV, för att bland annat tillgodose KNVB:s krav. Kommissionen påminner om att alla professionella nederländska fotbollsklubbar får licenser av KNVB, vilka medför att de måste uppfylla vissa villkor. Ett av dessa villkor rör klubbens finansiella sundhet. Klubbarna måste lämna in finansiella rapporter senast den 1 november, den 1 mars och den 15 juni varje säsong, av vilka bland annat deras aktuella finansiella situation och budgeten för nästa säsong framgår. På grundval av dessa rapporter placeras klubbarna in i tre kategorier (1: otillfredsställande, 2: tillfredsställande och 3: god). Klubbar som tillhör kategori 1 kan åläggas att presentera planer för hur de ska förbättra sin ekonomi och nå kategori 2 eller 3. Om en klubb inte följer sin plan kan KNVB använda sanktioner, däribland en officiell varning, sänkta matchpoäng och i värsta fall indragning av licensen. En professionell fotbollsklubb i Nederländerna förlorar sin licens om den går i konkurs. Om en efterföljare till klubben bildas får denna inte tillträde till de professionella fotbollsligorna direkt, utan måste börja i den näst högsta amatörligan.
- (57) Omstruktureringsplanen inbegrep en ny ledning, en ny struktur, ett nytt namn, sänkta löner samt minskningar av personalen och antalet spelare. Flera spelare förflyttades, befintliga kontrakt sades antingen upp eller förlängdes med lägre betalning, nya kontrakt ingicks antingen utan övergångsersättningar eller så hyrde man spelare från andra klubbar och några amatörkontrakt ingicks. Därmed minskade kostnaderna för personal och spelare med 40 %. Såsom anges i skäl 26 och följande skäl avstod andra fordringsägare än kommunen från fordringar på MVV på sammanlagt 2,25 miljoner euro. Därmed befriades MVV nästan helt från skulder.
- (58) Kommissionen anser att omstruktureringsplanen åtgärdar orsakerna till MVV:s ekonomiska svårigheter, i synnerhet spelarkostnaderna i form av löner och övergångsersättningar. Man kan inte förvänta sig att en professionell fotbollsklubb diversifierar och ger sig in på nya marknader i den mening som avses i riktlinjerna. Däremot kan man förvänta sig att klubben gör besparingar inom sin kärnverksamhet, och det har MVV gjort. Nederländerna tillhandahöll även en förteckning över åtgärder som MVV hade vidtagit för att minska andra kostnader för dess verksamhet. Omstruktureringsplanen bygger inte på externa faktorer som MVV kan påverka men inte helt kontrollera, såsom att hitta nya sponsorer eller öka antalet åskådare. Kommissionen finner därför att genomförandet av planen gör det möjligt för MVV att fortsätta sin verksamhet inom den nederländska

professionella fotbollen med sunda förutsättningar, vilket även KNVB:s uppgradering till kategori 3 visar. Kommissionen noterar också att omstruktureringsplanen i betydande utsträckning finansieras av externa privata företag som komplement till de interna besparingarna. Därmed är kravet i punkt 44 i riktlinjerna uppfyllt, att när det gäller små företag som MVV ska åtminstone 25 % av omstruktureringskostnaderna bestridas med stödmottagarens egna medel, inklusive extern finansiering som visar att det finns en tro på att lönsamheten kan återställas.

- (59) Nederländerna har vidare lämnat upplysningar om andra verksamheter som MVV efter omstruktureringen har bedrivit till fromma för samhället, däribland ett antal skolor i Maastricht och Euregio. Dessa verksamheter kan anses bidra till idrottens sociala och pedagogiska funktion, såsom anges i artikel 165 i fördraget.

Övervakning och årlig rapport samt engångsvillkoret

- (60) Enligt punkt 49 i riktlinjerna ska medlemsstaterna lämna in regelbundna och detaljerade rapporter som visar att omstruktureringsplanen genomförs på ett riktigt sätt. Punkt 51 innehåller mindre strikta krav för små och medelstora företag, för vilka det normalt räcker att lämna in en kopia av balansräkning och resultaträkning varje år. Nederländerna har förbundit sig att lämna in dessa rapporter. Nederländerna har i enlighet med riktlinjerna åtagit sig att lämna in en slutrapport om genomförandet av omstruktureringsplanen.
- (61) Punkterna 72–77 i riktlinjerna handlar om engångsvillkoret, enligt vilket omstruktureringsstöd endast bör beviljas en gång under en tioårsperiod. Nederländerna har uppgett att MVV inte hade mottagit undsättnings- eller omstruktureringsstöd under de tio år som föregick beviljandet av det nuvarande stödet. Nederländerna har också förbundit sig att inte ge MVV något nytt undsättnings- eller omstruktureringsstöd under en period om tio år.

5. SLUTSATS

- (62) Kommissionen drar slutsatsen att Nederländerna genom att inte förhandsanmäla statligt stöd uppgående till 3,55 miljoner euro, vilket beviljades MVV 2010 när klubben var i ekonomiska svårigheter, inte har fullgjort sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i fördraget. Stödet kan emellertid anses vara förenligt med den inre marknaden som omstruktureringsstöd i den mening som avses i riktlinjerna, eftersom alla villkor för sådant stöd som anges i riktlinjerna är uppfyllda.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Nederländerna har genomfört till förmån för fotbollsklubben MVV i Maastricht, till ett belopp av 3,55 miljoner euro, är förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Nederländerna.

Utfärdat i Bryssel den 4 juli 2016.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2016/1848

av den 4 juli 2016

om den åtgärd SA.40018 (2015/C) (f.d. 2015/NN) som Ungern har genomfört genom 2014 års ändring av inspektionsavgiften i den ungerska livsmedelskedjan

[delgivet med nr C(2016) 4056]

(Endast den ungerska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ⁽¹⁾ ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av deras synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Genom tidningsartiklar publicerade i december 2014 fick kommissionen kännedom om den ändring som under 2014 genomfördes i 2008 års ungerska lag om livsmedelskedjan, där inspektionsavgiften i livsmedelskedjan regleras. Genom en skrivelse av den 17 mars 2015 skickade kommissionen en begäran om upplysningar till de ungerska myndigheterna, som svarade genom en skrivelse av den 16 april 2015.
- (2) Genom en skrivelse av den 15 juli 2015 underrättade kommissionen Ungern om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *fördraget*) avseende denna stödåtgärd (nedan kallat *inledningsbeslutet*). I inledningsbeslutet krävde kommissionen även att utbetalningen av stöd omedelbart skulle avbrytas, i enlighet med artikel 11.1 i förordning (EG) nr 659/1999 ⁽²⁾.
- (3) Inledningsbeslutet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽³⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.
- (4) Kommissionen har mottagit synpunkter från en berörd part. Genom en skrivelse av den 13 oktober 2015 översände kommissionen dessa synpunkter till Ungern, som gavs tillfälle att bemöta dem. Ungern tog inte ställning till synpunkterna.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN**2.1 2008 års lag om livsmedelskedjan som fastställer inspektionsavgiften i livsmedelskedjan**

- (5) Bestämmelserna om inspektionsavgiften i livsmedelskedjan fastställs i 2008 års lag XLVI om livsmedelskedjan och offentlig tillsyn därav (nedan kallad *lagen om livsmedelskedjan*) och dekret nr 40 av den 27 april 2012 utfärdat av ministern för landsbygdsutveckling gällande reglerna för att anmäla och betala inspektionsavgiften i livsmedelskedjan. I enlighet med *lagen om livsmedelskedjan* måste företag som betraktas som näringsidkare i livsmedelskedjan

⁽¹⁾ EUT C 277, 21.8.2015, s. 12.

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽³⁾ Se fotnot 1.

betala avgiften utifrån den ekonomiska omsättning som genererats av vissa av deras verksamheter. I lagen finns en förteckning över de verksamheter (*) där företagen är tvungna att betala inspektionsavgiften.

- (6) Samtliga företag (bolag och andra juridiska personer, men också privatpersoner verksamma som egenföretagare eller primärproducenter) i Ungern vars verksamhet inom något av ovan nämnda områden genererade ekonomisk omsättning under det år som föregick anmälan ska betala inspektionsavgiften i livsmedelskedjan. Syftet med inspektionsavgiften i livsmedelskedjan är att täcka de kostnader som uppstår hos den nationella myndigheten för säkerhet i livsmedelskedjan (en statlig myndighet) i samband med vissa reglerings- och tillsynsuppgifter. Tillsynsavgiften beräknas årligen och den person av vilken avgiften uppbärs är skyldig att deklarerat och betala avgiften, oavsett om särskilda kontroller genomförts på plats eller ej.
- (7) Fram till den 31 december 2014 var alla näringsidkare i livsmedelskedjan enligt lagen om livsmedelskedjan tvungna att betala avgiften i förhållande till den berörda ekonomiska omsättningen till en fast sats på 0,1 %.
- (8) Den insamlade inspektionsavgiften i livsmedelskedjan får spenderas endast på de arbetsuppgifter som fastställs i strategin för säkerhet i livsmedelskedjan och de verksamheter som utförs av myndigheten för livsmedelskedjan.

2.2 2014 års ändring av lagen om livsmedelskedjan

- (9) Till följd av den ändring av artikel 47/B i lagen om livsmedelskedjan som genomfördes genom 2014 års lag LXXIV (°), vilken trädde i kraft den 1 januari 2015 (nedan kallad 2014 års ändring), infördes särskilda regler för att beräkna den inspektionsavgift som skulle tillämpas på ekonomisk omsättning genererad av verksamheter som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning (°) på den ungerska marknaden.
- (10) Genom 2014 års ändring av lagen om livsmedelskedjan infördes en progressiv avgiftsstruktur för näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning (°), med avgiftssatser på mellan 0 och 6 %. Närmare bestämt tillämpades följande avgiftssatser på omsättning som omfattades av inspektionsavgiften i livsmedelskedjan:
 - 0 % på den del av omsättningen som inte överstiger 500 miljoner ungerska forint (ca 1,6 miljoner euro).
 - 0,1 % på den del av omsättningen som överstiger 500 miljoner forint men inte överstiger 50 miljarder forint (ca 160,6 miljoner euro).
 - 1 % på den del av omsättningen som överstiger 50 miljarder forint men inte överstiger 100 miljarder forint (ca 321,2 miljoner euro).

(*) De ungerska myndigheterna ger kommissionen nedanstående svar i sin skrivelse av den 16 april 2015. "Följande verksamheter är föremål för inspektionsavgiften:

- distribution av djur som hålls för livsmedelsproduktion, uppfödning eller djurförsök,
- distribution av plantor, utsäde, växtprodukter och förökningsmaterial och plantpartier som odlas i syfte att framställa livsmedel eller djurfoder,
- produktion eller distribution av livsmedel, inklusive cateringtjänster i restauranger och offentliga miljöer,
- produktion eller distribution av djurfoder,
- produktion eller distribution av veterinära preparat och veterinärmedicinska produkter,
- produktion eller distribution av bekämpningsmedel, skördeökande medel eller EG-gödselmedel,
- behandling, användning, vidare bearbetning och transport av biprodukter av animaliskt ursprung eller saluförande av produkter tillverkade av dem,
- drift av företag verksamma inom boskapstransport, inrättningar som tvättar och desinficerar fordon som används för att transportera boskap, karantänanläggningar som valts ut för att ta emot djur från utlandet, anläggningar för lastning av djur, uppsamlingsstationer, handelsplatser, utfodrings- och drickstationer, vilostationer eller djurmarknader,
- produktion eller lagring av odlingsmaterial,
- drift av laboratorier som utför fytosanitära, veterinära eller livsmedels- eller djurfoderanalyser,
- distribution av redskap som används för att märka djur."

(°) 2014 års lag LXXIV som ändrar särskilda skattelagar och andra tillhörande lagar och 2010 års lag CXXII om den nationella skatte- och tullmyndigheten.

(°) *Konsumtionsvaror med snabb omsättning* definieras enligt följande i artikel 2.18a i handelslagen: "konsumtionsvaror med snabb omsättning: med undantag för produkter som säljs i cateringbranschen omfattas de livsmedel, kosmetiska produkter, apoteksprodukter, produkter och kemikalier avsedda för hushållsrengöring, samt hygienprodukter av papper som tillgodoser befolkningens dagliga behov och krav och som konsumenten vanligtvis konsumerar, förbrukar eller ersätter inom loppet av ett år." I enlighet med artikel 2.18b i handelslagen är "butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning [...] sådana affärer där konsumtionsvaror med snabb omsättning utgör den allra största delen av omsättningen."

(°) Med *näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning* avses i detta beslut alla företag som omfattas av inspektionsavgiften i livsmedelskedjan och som har omsättning som härrör från butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning.

- 2 % på den del av omsättningen som överstiger 100 miljarder forinter men inte överstiger 150 miljarder forinter (ca 481,8 miljoner euro).
 - 3 % på den del av omsättningen som överstiger 150 miljarder forinter men inte överstiger 200 miljarder forinter (ca 642,4 miljoner euro).
 - 4 % på den del av omsättningen som överstiger 200 miljarder forinter men inte överstiger 250 miljarder forinter (ca 803 miljoner euro).
 - 5 % på den del av omsättningen som överstiger 250 miljarder forinter men inte överstiger 300 miljarder forinter (ca 963,5 miljoner euro).
 - 6 % på den del av omsättningen som överstiger 300 miljarder forinter.
- (11) Enligt 2014 års ändring av lagen om livsmedelskedjan fortsatte alla övriga näringsidkare i livsmedelskedjan att omfattas av den avgift som beräknades utifrån den berörda omsättningen till en fast sats på 0,1 %.
- (12) Varken i den ändrade bestämmelsen i den ungerska lagen om livsmedelskedjan eller i bestämmelsens motivering görs någon hänvisning till skälen bakom införandet av särskilda regler när det gäller avgiftssatsen för butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning. Det ges heller ingen förklaring till hur de olika omsättningsintervallen och de motsvarande avgiftssatserna fastställs.
- (13) Livsmedelskedjans näringsidkare är anmälningsskyldiga för avgiften. Den betalas halvårsvis i två lika stora belopp senast den 31 juli respektive den 31 januari. I lagen fastställs också förenklade förfaranden för de fall där avgiften understiger 1 000 forinter (ca 3,20 euro). I dessa fall måste avgiften fortfarande anmälas, men behöver inte betalas.
- (14) En straffavgift för sena betalningar tillkommer alla inspektionsavgifter som inte betalats inom tidsfristen. En standardiserad straffavgift kan åläggas sådana personer eller enheter som omfattas av inspektionsavgiften i livsmedelskedjan och som inte fullgör sina anmälningsskyldigheter, eller som fullgör dem för sent, ofullständigt eller med felaktiga uppgifter.

3. DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

3.1 Skäl till att inleda det formella granskningsförfarandet

- (15) Kommissionen inledde det formella granskningsförfarandet eftersom kommissionen i detta skede ansåg att den progressiva avgiftsstrukturen (satserna och omsättningsintervallen) som infördes genom 2014 års ändring utgjorde olagligt och oförenligt statligt stöd.
- (16) Kommissionen ansåg särskilt att de progressiva avgifter som infördes genom 2014 års ändring särskiljer företagen baserat på deras omsättning och därmed deras storlek, vilket ger en selektiv fördel till de företag som har en mindre omsättning och alltså är mindre. Ungern hade inte tillhandahållit bevis på att den progressiva avgiftsstruktur som tillämpas på butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning, såsom stormarknader, motsvaras av ett liknande progressivitetensmönster för de kostnader som den nationella myndigheten för säkerhet i livsmedelskedjan får beräkna för att inspektera dessa butiker. Ungern hade därmed inte visat att åtgärden var motiverad på grundval av skattesystemets art eller generella utformning. Kommissionen konstaterade därför att den berörda åtgärden utgör statligt stöd, eftersom alla övriga villkor som anges i artikel 107.1 i fördraget uppenbarligen har uppfyllts.
- (17) Slutligen uttryckte kommissionen tvivel om huruvida denna åtgärd är förenlig med den inre marknaden. Kommissionen erinrade särskilt om att den inte kan förklara en stödåtgärd förenlig om den samtidigt strider mot andra unionsbestämmelser, såsom de grundläggande friheterna som fastställs i fördraget eller bestämmelserna i unionens direktiv och förordningar. I detta skede kunde kommissionen inte utesluta att åtgärden främst riktades mot utlandsägda företag, vilket skulle kunna innebära en överträdelse av artikel 49 i fördraget om den grundläggande etableringsfriheten, och uttryckte även tvivel om huruvida de skillnader i skattebehandling som följer av åtgärden var nödvändiga och stod i proportion till målet att fullgöra de skyldigheter som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EUT L 165, 30.4.2004, s. 1).

3.2 Ändringar av inspektionsavgiftens rättsliga grund efter inledandet av det formella granskningsförfarandet

- (18) Den ungerska regeringen överlämnade den 27 oktober 2015 ett lagförslag till det ungerska parlamentet för att ändra 2008 års lag XLVI om livsmedelskedjan och offentlig tillsyn därav. Den 17 november 2015 antog det ungerska parlamentet 2015 års lag CLXXXII som ändrar 2008 års lag XLVI om livsmedelskedjan och offentlig tillsyn därav, vilket offentliggjordes i Ungerns officiella tidning (*Magyar Közlöny*) nr 182/2015 den 26 november 2015. Den nya lagen trädde i kraft på den 31:a dagen efter dess offentliggörande, dvs. den 27 december 2015.
- (19) Lagändringen i november 2015 upphävde den progressiva avgiftsstruktur som införts genom 2014 års ändring och återinförde en fast inspektionsavgift på 0,1 % för alla näringsidkare i livsmedelskedjan, precis som före 2014 års ändring av lagen.

3.3 Ungerns synpunkter

- (20) Ungern översände inga synpunkter till kommissionen som svar på inledningsbeslutet.
- (21) Genom en skrivelse av den 16 september 2015 adresserad till kommissionsledamoten med ansvar för konkurrens, skickade Ungern i stället ett förslag till kommissionen om ändring av inspektionsavgiften i livsmedelskedjan. Enligt detta förslag skulle nollprocentsatsen upphävas och i stället för den progressiva avgiftsstrukturen med åtta satser (på mellan 0 och 6 %) skulle ett system med två avgiftssatser införas (0,1 % för näringsidkare inom detaljhandeln med låg omsättning och 0,3 % för näringsidkare inom detaljhandeln med högre omsättning).
- (22) Genom en skrivelse av den 7 oktober 2015 informerade kommissionens avdelningar Ungern om att skillnaden mellan avgiftssatserna visserligen minskade med det nya förslaget, men förslaget innebar fortfarande en progressiv avgiftsstruktur, vilket vore problematiskt med tanke på att det handlade om statligt stöd, såvida förslaget inte motiverades av de vägledande principerna för systemet med inspektionsavgifter.
- (23) Genom en skrivelse av den 7 oktober 2015 skickade Ungern ytterligare information och uppgifter för att motivera den dubbla progressiva avgiftsstrukturen, vilken baserades på tillsynskostnaden för de största aktörerna på marknaden och andra kommersiella enheter. Ungern hävdade framför allt att de största aktörerna har komplexa strukturer, vilket gör kontrollerna mer komplicerade och kräver betydligt större resurser av de myndigheter som utför kontrollerna.
- (24) Till följd av Ungerns begäran om återkoppling av det förslag som lades fram i skrivelsen av den 16 september 2015 och den ytterligare information som framlades i skrivelsen av den 7 oktober 2015, översände kommissionens avdelningar en skrivelse till Ungern den 17 mars 2016 och informerade om att de uppgifter som inlämnats inte visar att tillsynskostnaderna ökar på samma sätt som avgiftssatserna i förhållande till omsättningen. Kommissionens avdelningar vidhöll framför allt sin uppfattning att de siffror som meddelats inte visade att inspektionskostnaderna för varje kontrollerad företag är tre gånger högre för företag som ligger under satsen 0,3 % jämfört med kostnaderna för de företag som ligger under satsen 0,1 %. Det progressiva systemet med två avgifter skulle därmed anses ge en selektiv fördel till de företag som omfattas av det lägre intervallet.
- (25) I slutändan överlämnade inte Ungern detta lagförslag till det ungerska parlamentet för att ändra 2008 års lag XLVI om livsmedelskedjan och offentlig tillsyn därav.

3.4 Synpunkter från berörda parter

- (26) Kommissionen har mottagit synpunkter från en berörd part. Den berörda parten är verksam på den ungerska marknaden och instämmer i kommissionens bedömning i inledningsbeslutet. Den berörda parten gör gällande att åtgärden utformats för att specifikt riktas mot utländska företag, vilket parten hävdar är möjligt på grund av den ungerska detaljhandelsmarknadens struktur. Enligt denna part driver utländska företag inom detaljhandelssektorn i Ungern filialer eller dotterbolag, vilket ökar deras (konsoliderade) omsättningsnivå. Ungerska företag är däremot organiserade i ett franchisesystem, där varje enskild butik – eller ett begränsat antal av dem – drivs av en separat juridisk enhet som inte ingår i franchisegivarens affärsdrivande enhet eller koncern. Enligt de uppskattningar som

lämnats av den berörda parten har utländska återförsäljare (affärsdrivande enheter) för närvarande en marknadsandel på omkring 50 % i Ungern, men står för omkring 95 % av volymen på inspektionsavgiften, medan ungerska detaljhandlare i allmänhet ligger inom de intervall där avgiften är 0 % eller 0,1 % enligt artikel 47/B i lagen om livsmedelskedjan.

- (27) Med andra ord ligger ungerska livsmedelsbutiker på grund av sitt franchisesystem automatiskt inom de lägre avgiftsintervallerna (med satser på 0 % eller 0,1 %), medan filialer/dotterbolag som har utländska moderbolag inom EU och som inte är organiserade i franchisesystem i allmänhet påverkas av höga avgiftsnivåer. Den berörda parten anser därmed att inspektionsavgiften i livsmedelskedjan ger en selektiv fördel både till mindre företag och till sådana företag som är verksamma inom detaljhandeln och som inte är organiserade i ett filialsystem, dvs. till ungerska företag kontra utländska företag.

3.5 Synpunkter från Ungern om de berörda parternas synpunkter

- (28) Kommissionen har inte mottagit något svar från Ungern på den enda berörda partens synpunkter, vilka vidarebefordrades till Ungern genom en skrivelse av den 13 oktober 2015.

4. BEDÖMNING AV STÖDET

- (29) Kommissionen begränsar sin bedömning i det aktuella beslutet till bestämmelserna i 2014 års ändring av lagen om livsmedelskedjan, mer specifikt till den ändrade bestämmelsen som fastställer en progressiv avgiftsstruktur (satser och omsättningsintervall) för butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning enligt vad som anges i skäl 10.

4.1 Förekomst av statligt stöd enligt artikel 107.1 i EG-fördraget

- (30) I artikel 107.1 i fördraget fastställs följande: "Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."
- (31) Att klassificera en åtgärd som stöd i enlighet med denna bestämmelse kräver därför att följande kumulativa villkor uppfylls: i) åtgärden måste kunna tillskrivas staten och finansieras genom statliga resurser, ii) den måste ge mottagaren en fördel, iii) fördelen måste vara selektiv, och iv) åtgärden måste snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

4.1.1 Statliga medel och statens ansvar

- (32) För att en åtgärd ska utgöra statligt stöd måste den finansieras genom statliga medel och kunna tillskrivas en medlemsstat.
- (33) Eftersom åtgärden är resultatet av en lag utformad av det ungerska parlamentet, kan den uppenbart tillskrivas den ungerska staten. Ungerns argument är att avgiften inte kan tillskrivas den ungerska staten, eftersom avgiftens rättsliga grund är förordning (EG) nr 882/2004, men detta kan inte godtas.
- (34) Unionens domstolar har tidigare konstaterat att en skattelättnad antagen av en medlemsstat som genomför ett unionsdirektiv i enlighet med sina skyldigheter enligt fördraget inte kan tillskrivas medlemsstaten i fråga, utan härrör från en av unionens rättsakter och därför inte utgör statligt stöd⁽⁹⁾. I förordning (EG) nr 882/2004 fastställs dock medlemsstaternas allmänna skyldigheter vilka inte ålägger medlemsstaterna att fastställa progressiva avgifter utifrån omsättning för genomförandet av kontroller, och 2014 års ändring kan inte anses härledas från en av unionens rättsakter. Enligt artikel 26 i förordning (EG) nr 882/2004 ska medlemsstaterna "se till att tillräckliga finansiella resurser finns tillgängliga för att tillhandahålla nödvändig personal och andra resurser

⁽⁹⁾ Förstainstansrättens dom av den 5 april 2006, *Deutsche Bahn/Europeiska kommissionen*, T-351/02, EU:T:2006:104, punkt 102.

för offentlig kontroll genom den finansieringsform som anses lämplig, exempelvis allmän beskattning, avgifter eller pålagor.” I artikel 27.1 fastställs följande: ”Medlemsstaterna får ta ut avgifter eller pålagor för att täcka kostnaderna för offentlig kontroll”. Det är därmed den enskilda medlemsstatens ansvar att fastställa avgiftsbeloppet inom gränserna för denna lagstiftning, och i synnerhet i enlighet med dess artikel 27. Alla val som görs i detta sammanhang kan därför tillskrivas den ungerska staten.

- (35) När det gäller åtgärdens finansiering genom statliga medel, uppfylls även villkoret enligt vilket åtgärden innebär att staten avstår från inkomster som den under normala omständigheter skulle ha samlat in från företag ⁽¹⁰⁾. I det aktuella fallet går den ungerska staten miste om tillgångar som den annars skulle ha varit tvungen att samla in från näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och en lägre omsättningsnivå (alltså mindre företag), om dessa hade omfattats av samma inspektionsavgift som näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning där omsättningsnivån är hög.

4.1.2 Fördel

- (36) Enligt unionsdomstolarnas rättspraxis omfattar begreppet *stöd* inte enbart konkreta förmåner, utan även åtgärder som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar ett företags budget ⁽¹¹⁾. Även om en åtgärd som medför minskningar av en skatt eller avgift inte involverar en konkret överföring av statliga medel, ger den upphov till en fördel, eftersom den försätter de berörda företagen i en mer gynnsam ekonomisk ställning jämfört med andra skattebetalare och resulterar i ett inkomstbortfall för staten ⁽¹²⁾. En fördel kan ges genom olika former av skattelättnader för ett företag, i synnerhet genom nedsättning av den tillämpliga skattesatsen, beskattningsunderlaget eller det skattebelopp som ska betalas ⁽¹³⁾.
- (37) 2014 års ändring av lagen om livsmedelskedjan fastställer en progressiv avgiftsstruktur som tillämpas på näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och avgörs utifrån vilket intervall dessa butiker faller inom. Dessa avgifters progressiva natur gör att den genomsnittliga procentandelen för den avgift som tas ut av en butiks omsättning ökar när dess omsättning ökar och når upp till nästa intervall. Detta har som resultat att företag med liten omsättning (mindre företag) omfattas av en avgift som i genomsnitt är betydligt lägre än företag med stor omsättning (större företag). Eftersom dessa företag med mindre omsättning omfattas av betydligt lägre genomsnittliga avgiftssatser, har de lägre kostnader jämfört med företag som har hög omsättning, vilket innebär en fördel för mindre företag i förhållande till större företag enligt artikel 107.1 i fördraget.

4.1.3 Selektivitet

- (38) En åtgärd är selektiv när vissa företag eller viss produktion gynnas i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.
- (39) När det gäller skattesystem har EU-domstolen slagit fast att en åtgärds selektivitet i princip bör bedömas genom en analys i tre steg ⁽¹⁴⁾. Först identifieras det allmänna eller normala skattesystemet som gäller i den berörda medlemsstaten, dvs. ”referenssystemet”. För det andra bör man avgöra huruvida en viss åtgärd utgör ett undantag från detta system, om systemet särskiljer mellan ekonomiska aktörer som befinner sig i en faktiskt och rättsligt jämförbar situation med tanke på de mål som ingår i systemet. Om åtgärden i fråga inte utgör ett undantag från referenssystemet är den inte selektiv. Gör den det (och därmed är selektiv vid första påseendet) måste det

⁽¹⁰⁾ Domstolens dom av den 16 maj 2000, *Franska republiken/Ladbroke Racing Ltd och Europeiska kommissionen*, C-83/98 P, EU:C:2000:248, punkterna 48–51. Likaledes är en åtgärd som tillåter vissa företag att utnyttja ett skatteavdrag eller att skjuta upp betalningen av skatt som normalt ska betalas statligt stöd, se de förenade målen C-78/08 till C-80/08, *Paint Graphos m.fl.*, EU:C:2011:550, punkt 46.

⁽¹¹⁾ Domstolens dom av den 8 november 2001, *Adria-Wien Pipeline GmbH och Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten*, C-143/99, EU:C:2001:598, punkt 38.

⁽¹²⁾ Domstolens dom av den 15 juni 2006, *Air Liquide Industries Belgium/Ville de Seraing, de förenade målen C-393/04 och C-41/05*, EU:C:2006:403, punkt 30, och domstolens dom av den 15 mars 1994, *Banco Exterior de España SA/Ayuntamiento de Valencia*, C-387/92, EU:C:1994:100, punkt 14.

⁽¹³⁾ Se domstolens dom av den 15 december 2005, *Italienska republiken/kommissionen*, C-66/02, EU:C:2005:768, punkt 78; domstolens dom av den 10 januari 2006, *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato och Cassa di Risparmio di San Miniato SpA*, C-222/04, EU:C:2006:8, punkt 132; domstolens dom av den 9 oktober 2014, *Ministerio de Defensa och Navantia SA/Concello de Ferrol*, C-522/13, EU:C:2014:2262, punkterna 21–31. Se också punkt 9 i kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, 10.12.1998, s. 3).

⁽¹⁴⁾ Se till exempel domstolens dom av den 8 september 2011, *Europeiska kommissionen/Nederländerna (NOx)* [2011], C-279/08 P, EU:C:2011:551; domstolens dom av den 8 november 2001, *Adria-Wien Pipeline GmbH och Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten*, C-143/99, EU:C:2001:598; domstolens dom av den 8 september 2011, *Ministero dell'Economia e delle Finanze och Agenzia delle Entrate/Paint Graphos Soc. coop. arl. med flera*, de förenade målen C-78/08 till C-80/08, EU:C:2011:550; domstolens dom av den 29 april 2004, *GIL Insurance Ltd m.fl./Commissioners of Customs & Excise*, C-308/01, EU:C:2004:252.

i analysens tredje steg fastställas om undantagsåtgärden motiveras av (referens-) skattesystemets art eller generella utformning⁽¹⁵⁾. Om en åtgärd är selektiv vid första påseendet och motiveras av skattesystemets art eller generella utformning betraktas den inte som selektiv och omfattas därmed inte av artikel 107.1 i fördraget.

a) *Referenssystem*

- (40) I det aktuella fallet anser kommissionen att referenssystemet utgörs av inspektionsavgiften för sådana företag i livsmedelskedjan som är verksamma i Ungern⁽¹⁶⁾. Enligt kommissionen kan inte den progressiva avgiftsstrukturen som infördes genom 2014 års ändring ingå i detta referenssystem.
- (41) I likhet med vad EU-domstolen preciserat⁽¹⁷⁾, räcker det inte alltid att begränsa selektivitetsanalysen till huruvida åtgärden utgör ett undantag från referenssystemet såsom det definierats av medlemsstaten. Man måste också avgöra om gränserna för systemet i fråga har utformats av medlemsstaten på ett konsekvent sätt eller tvärtom på ett klart godtyckligt eller snedvridet sätt, så att vissa företag gynnas framför andra. Istället för att fastställa generella regler som är tillämpliga på alla företag och från vilka undantag görs för vissa företag, skulle medlemsstaten kunna uppnå samma resultat och undvika reglerna för statligt stöd genom att justera och kombinera sina regler på ett sådant sätt att tillämpningen av reglerna medför olika bördor för olika företag⁽¹⁸⁾. I detta hänseende är det särskilt viktigt att komma ihåg att EU-domstolen konsekvent hävdar att artikel 107.1 i fördraget inte gör någon åtskillnad mellan orsakerna till eller målen för de statliga ingripandena, vilka i stället bedöms mot bakgrund av resultatet, det vill säga oberoende av vilka tekniker som använts⁽¹⁹⁾.
- (42) Medan tillämpningen av en fast avgift på omsättningen för näringsidkare i livsmedelskedjan är ett lämpligt sätt för staten att täcka de kostnader som uppstår i samband med dess inspektioner i enlighet med förordning (EG) nr 882/2004, förefaller den progressiva avgiftsstruktur som infördes genom 2014 års ändring i lagen om livsmedelskedjan vara avsiktligt utformad av Ungern för att favorisera vissa företag framför andra. Före 2014 års ändring var alla näringsidkare i livsmedelskedjan, inklusive butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning, tvungna att betala avgiften som en fast sats på 0,1 % av deras omsättning. Den progressiva avgiftsstrukturen som infördes genom 2014 års ändring gör att näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning potentiellt kan omfattas av åtta olika avgiftssatser i en serie som börjar med 0 % och progressivt ökar till 6 %, beroende på vilket intervall deras omsättning hamnar i. Som ett resultat av 2014 års ändring tillämpas följaktligen olika genomsnittliga skattesatser på de företag som omfattas av avgiften, beroende på verksamhetens natur (om de är näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning) och nivån på deras omsättning (om den överstiger de gränser som fastställts genom ändringen).
- (43) Eftersom skattesatsen varierar för varje företag, är det inte möjligt för kommissionen att identifiera en enhetlig referenssats för avgifterna enligt 2014 års ändring. Ungern har heller inte angivit någon specifik referenssats eller "normal" sats, och har varken förklarat vad som berättigade en högre sats vid exceptionella omständigheter för näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning med en hög omsättningsnivå, eller varför lägre satser skulle tillämpas på näringsidkare inom vissa kategorier eller sådana näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och med lägre omsättningsnivåer.
- (44) 2014 års ändring resulterar därför i att olika företag betalar skatt på olika nivåer (uttryckt i förhållande till deras totala årsomsättning) beroende på deras verksamheter och, eftersom ett företags omsättningsbelopp till viss del hänger samman med hur stort det är, deras storlek. Syftet med inspektionsavgiften i livsmedelskedjan är dock att finansiera hälso- och säkerhetsrelaterade kontroller av livsmedel genom hela livsmedelskedjan och den progressiva avgiftsstrukturen, med satser på mellan 0 och 6 %, vilket inte återspeglar förhållandet mellan inspektionskostnaderna på plats hos de företag som omfattas av åtgärden och deras omsättning.
- (45) Mot bakgrund av detta syfte anser kommissionen att alla näringsidkare i livsmedelskedjan i allmänhet, och alla näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning i synnerhet, befinner sig i en rättsligt och faktiskt jämförbar situation oavsett verksamhet och omsättningsnivå, och att Ungern inte lagt fram någon övertygande motivering till varför landet gör skillnad mellan dessa typer av företag när det gäller uttag av inspektionsavgiften i livsmedelskedjan. I detta avseende hänvisar kommissionen till skälen 52–57. Ungern har därmed avsiktligt utformat inspektionsavgiften i livsmedelskedjan på ett sådant sätt att den godtyckligt gynnar

⁽¹⁵⁾ Kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, 10.12.1998, s. 3).

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 4.

⁽¹⁷⁾ Domstolens dom av den 15 november 2011, *Europeiska kommissionen och Konungariket Spanien/Government of Gibraltar och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland*, de förenade målen C-106/09 P och C-107/09 P, EU:C:2011:732.

⁽¹⁸⁾ Samma som ovan, punkt 92.

⁽¹⁹⁾ Domstolens dom av den 22 december 2008, *British Aggregates/Europeiska kommissionen*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punkterna 85 och 89 samt återopad rättspraxis, och domstolens dom av den 8 september 2011, *Europeiska kommissionen/Nederländerna (NOx)*, C-279/08 P, EU:C:2011:551, punkt 51.

vissa företag, närmare bestämt näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och lägre omsättningsnivåer (dvs. mindre företag), och missgynnar andra, närmare bestämt större företag, som också tenderar att vara utlandsägda ⁽²⁰⁾.

- (46) Referenssystemet är därför selektivt i sin utformning på ett sätt som inte motiveras av syftet med inspektionsavgiften för livsmedel, som är att finansiera hälso- och säkerhetsrelaterade kontroller av livsmedel längs livsmedelskedjan. Följaktligen är det lämpliga referenssystemet i det aktuella fallet en inspektionsavgift som fastställs baserat på den ekonomiska omsättningen för livsmedelsföretag verksamma i Ungern, varvid den progressiva avgiftsstrukturen inte ska ingå i systemet.

b) *Undantag från referenssystemet*

- (47) Som ett andra steg är det nödvändigt att fastställa om åtgärden avviker från referenssystemet till fördel för vissa företag som befinner sig i en likartad faktisk och rättslig situation, med hänsyn till det inneboende syftet med referenssystemet.
- (48) Som förklaras i skäl 44, är det inneboende syftet med inspektionsavgiften för livsmedel att finansiera hälso- och säkerhetsrelaterade kontroller av livsmedel längs livsmedelskedjan i Ungern. Som förklaras ytterligare i detta skäl, bör alla näringsidkare i livsmedelskedjan i allmänhet, och alla näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning i synnerhet, med tanke på detta syfte anses befinna sig i en rättsligt och faktiskt jämförbar situation, oavsett verksamhet eller omsättningsnivå.
- (49) Som förklaras i skäl 37 tillämpas den progressiva avgiftsstrukturen enligt 2014 års ändring enbart på näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning, och leder till att företag med höga omsättningsnivåer omfattas både av väsentligt högre marginella inspektionsavgifter och väsentligt högre genomsnittliga satser för inspektionsavgiften, jämfört med sådana näringsidkare i livsmedelskedjan som har låga omsättningsnivåer, eller andra näringsidkare i livsmedelskedjan. Den progressiva avgiftsstruktur som infördes genom 2014 års ändring särskiljer med andra ord mellan företag som befinner sig i en faktiskt och rättsligt jämförbar situation, om man beaktar syftet med avgiften för livsmedelsinspektion baserat på deras verksamheter och deras storlek.
- (50) Kommissionen noterar framför allt att avgiftssatserna som fastställs i 2014 års ändring i lagen om livsmedelskedjan och de intervaller inom vilka avgiftssatserna tillämpas resulterar i en avgiftsökning för sådana företag som ska betala en avgift enligt den ekonomiska omsättningen som de genererar av vissa verksamheter, och därmed betalar de avgiften enligt sin storlek. Den marginella avgiftssatsen är 0,1 % för företag som genererar en omsättning som är högre än 500 miljoner forinter, men som inte överstiger 50 miljarder forinter. Marginalsatsen multipliceras med 60 och når upp till 6 % för företag som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och vars ekonomiska omsättning överstiger 300 miljarder forinter. Konsekvensen av denna marginella ökning av avgiftssatsen är att avgiften i genomsnitt är väsentligt högre för butiker vars omsättning ligger inom det högsta intervallet än för företag med lägre omsättningsnivåer (dvs. mindre företag).
- (51) Den progressiva satsstruktur som infördes genom 2014 års ändring innebär att inspektionsavgiften för företag i livsmedelskedjan verksamma i Ungern ger upphov till en fördel för näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och vars ekonomiska omsättning är lägre (dvs. mindre företag), och denna ändring avviker följaktligen från referenssystemet. Kommissionen anser därför att den omtvistade åtgärden vid första påseendet är selektiv till sin natur.

c) *Motivering*

- (52) En åtgärd som avviker från referenssystemet kan konstateras vara icke-selektiv om detta motiveras av systemets art eller generella utformning. Detta är fallet när den selektiva behandlingen är resultatet av inneboende mekanismer som är nödvändiga för att systemet ska vara effektivt och fungera bra ⁽²¹⁾. I detta avseende kan inte

⁽²⁰⁾ Domstolens dom av den 15 november 2011, *Europeiska kommissionen och Konungariket Spanien/Government of Gibraltar och konungariket Storbritannien och Nordirland*, de förenade målen C-106/09 P och C-107/09 P, EU:C:2011:732. Se även, i analogi med dessa, domstolens dom av den 5 februari 2014, *Hervis Sport- és Divatkereskedelmi Kft./Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-dunántúli Regionális Adó Főgazgatósága*, C-385/12, EU:C:2014:47, där EU-domstolen förklarade följande: "Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning om omsättningsskatt för detaljhandeln i butik som ålägger beskattningsbara personer – som inom en koncern utgör 'sammanlänkade företag' i den mening som avses i denna lagstiftning – att sammanlägga sin omsättning vid tillämpningen av en mycket progressiv skatteskala, och sedan fördela det sålunda framräknade skattebeloppet mellan sig i proportion till sin verkliga omsättning, såvida – vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera – de beskattningsbara personer som ingår i en koncern och som omfattas av den högsta skattesatsen i de flesta fall är 'sammanlänkade' med bolag som har sitt säte i en annan medlemsstat."

⁽²¹⁾ Se till exempel domstolens dom av den 8 september 2011, de förenade målen C-78/08 till C-80/08, *Ministero dell'Economia e delle Finanze och Agenzia delle Entrate/Paint Graphos Soc. coop. arl. med flera*, EU:C:2011:550, punkt 69.

yttre politiska mål – såsom regionala, miljömässiga eller industripolitiska mål – rättfärdiga att medlemsstaten behandlar företag olika enligt ett visst system. Det åligger medlemsstaten, dvs. de ungerska myndigheterna, att ge en motivering.

- (53) De ungerska myndigheterna har hävdad att syftet med undantaget är att säkerställa att inspektionsavgiftens sats står i bättre proportion till de myndighetsresurser som krävs för att inspektera betydande aktörer på marknaden (exempelvis intyg, tidsåtgång för inspektion med hjälp av IT- och kvalitetssäkerhetssystem, antal företagsanläggningar att inspektera, anlåtande av experter och kostnader för motorfordon). Enligt de ungerska myndigheterna bör näringsidkare i livsmedelskedjan bidra mer till finansieringen av inspektionen i livsmedelskedjan om de har större ekonomisk omsättning eller om de innebär en större risk på grund av att de betjänar ett större antal konsumenter.
- (54) Kommissionen anser att progressiva omsättningsavgifter endast kan motiveras om sådana progressiva satser är nödvändiga för att uppnå det specifika mål som eftersträvas, dvs. om det sker en motsvarande ökning av de kostnader som avgiften är avsedd att täcka eller om det uppstår fler negativa externa effekter av en verksamhet och avgiften är avsedd att åtgärda detta, och om ökningen är oproportionerligt stor⁽²²⁾ i förhållande till den ekonomiska omsättningen. Eftersom tillsynsavgiften för livsmedelskedjan är tänkt att finansiera hälso- och säkerhetsrelaterade kontroller av livsmedel längs livsmedelskedjan, har kommissionen inte funnit någon anledning till varför kostnaden för sådana kontroller skulle öka mer än proportionerligt i förhållande till den ekonomiska omsättningen för större företag.
- (55) Ungern har till exempel inte framlagt några bevis som kan förklara varför sådana näringsidkare vars butik omsätter stora belopp genom att sälja till exempel ett visst sockerpaket skulle medföra 60 gånger större risker eller kräva 60 gånger dyrare kontroller jämfört med näringsidkare som driver en mindre matbutik och har liten ekonomisk omsättning, men säljer samma sockerpaket. Den ekonomiska omsättningen från försäljningen av sockerpaketet är liknande för båda företagen, men den avgift som ska betalas för varje fornt som omsättes genom försäljningen av detta paket är 60 gånger lägre för näringsidkaren med den mindre butiken.
- (56) Kommissionen noterar vidare att Ungerns motivering enligt vilken sådana näringsidkare i livsmedelskedjan som har större omsättning bör bidra mer till finansieringen av inspektionerna i livsmedelskedjan undermineras av det faktum att butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och med höga ekonomiska omsättningsnivåer omfattas av högre avgiftssatser på omsättningen än sådana näringsidkare i livsmedelskedjan som inte har företag som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning, men har samma omsättningsnivåer och omfattas av en fast avgift på 0,1 %.
- (57) Följaktligen anser kommissionen inte att åtgärden motiveras av referenssystemets art eller generella utformning. Åtgärden bör därför anses medföra en selektiv fördel för företag med butiker som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning och som har mindre ekonomisk omsättning (dvs. mindre företag).

4.1.4 *Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln inom unionen*

- (58) Enligt artikel 107.1 i fördraget måste en åtgärd snedvrیدا eller hota att snedvrیدا konkurrensen och påverka handeln inom unionen för att utgöra statligt stöd. Åtgärden tillämpas på företag vars ekonomiska omsättning härrör från vissa verksamheter relaterade till livsmedelskedjan och från försäljning av konsumtionsvaror med snabb omsättning på den ungerska marknaden, och detta gäller även för näringsidkare från andra medlemsstater. Företagen som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning är verksamma på en marknad som såväl i Ungern som i andra medlemsstater kännetecknas av närvaron av näringsidkare som kommer från andra medlemsstater och som effektivt verkar på internationellt plan eller skulle kunna utveckla sin verksamhet där. Omsättningsavgiftens progressiva karaktär kan väsentligt gynna vissa av dessa näringsidkare, samtidigt som andra missgynnas, varvid deras position stärks både på den ungerska marknaden och på den europeiska marknaden överlag. Åtgärden har därför en inverkan på konkurrenssituationen för de företag som ska betala den progressiva avgiften, samtidigt som åtgärden snedvrیدer eller hotar att snedvrیدا konkurrensen och påverkar handeln inom unionen.

4.1.5 *Slutsats*

- (59) Eftersom alla de villkor som fastställs i artikel 107.1 i fördraget är uppfyllda, anser kommissionen att 2014 års ändring av lagen om livsmedelskedjan, vilket innebär att en progressiv avgiftsstruktur fastställs för företag som säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning, utgör statligt stöd i den mening som avses i ovannämnda bestämmelse.

⁽²²⁾ Med en fast avgiftssats blir avgiften faktiskt redan högre för butiker vars omsättning är större.

4.2 Stödets förenlighet med den inre marknaden

- (60) Statliga stödåtgärder ska anses vara förenliga med den inre marknaden om de ligger inom någon av de kategorier som anges i artikel 107.2 i fördraget ⁽²³⁾ och kan anses vara förenliga med den inre marknaden om de enligt kommissionen ligger inom någon av de kategorier som anges i artikel 107.3 i fördraget ⁽²⁴⁾. Det är dock den stödbeviljande medlemsstaten som bär bevisbördan för att det stöd som beviljats av staten är förenligt med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.2 eller 107.3 i fördraget ⁽²⁵⁾.
- (61) Kommissionen noterar att de ungerska myndigheterna inte lämnat några argument som förklarar på vilket sätt 2014 års ändring i lagen om livsmedelskedjan skulle vara förenlig med den inre marknaden. Ungern kommenterade inte de farhågor som uttrycktes i inledningsbeslutet när det gäller åtgärdens förenlighet, och reagerade heller inte på de synpunkter som framförts av den tredje parten angående förenlighet ⁽²⁶⁾. Kommission anser att inga av de undantag som avses i ovan nämnda bestämmelser är tillämpliga, eftersom åtgärden inte förefaller ha som syfte att uppnå några av de mål som anges i dessa bestämmelser. Följaktligen kan åtgärden inte förklaras förenlig med den inre marknaden.
- (62) Vidare erinrar kommissionen om att den inte kan förklara en stödåtgärd förenlig om åtgärden samtidigt strider mot andra unionsbestämmelser, såsom de grundläggande friheterna som fastställs i fördraget eller bestämmelserna i unionens direktiv och förordningar. I detta avseende har kommissionen inte kunnat undanröja de farhågor som kommissionen uttryckte i inledningsbeslutet om att åtgärden främst riktas mot utlandsägda företag, vilket skulle kunna innebära en överträdelse av artikel 49 i fördraget, där den grundläggande etableringsfriheten fastställs. Ungern lämnade inga kommentarer om den möjliga överträdelsen av artikel 49 i fördraget eller de synpunkter som framförts av den tredje parten i detta hänseende.
- (63) Ungern hävdade att förordning (EG) nr 882/2004 utgör den rättsliga grunden för inspektionsavgiften i livsmedelskedjan i dess lydelse enligt 2014 års ändring. Med utgångspunkt i de upplysningar som de ungerska myndigheterna lämnat ⁽²⁷⁾ delar dock inte kommissionen uppfattningen att åtgärden – i dess lydelse enligt 2014 års ändring – är förenlig med förordning (EG) nr 882/2004 av följande fyra skäl.
- (64) För det första, och baserat på den information som lämnats av Ungern, har det inte kunnat slås fast att inspektionsavgiften – i dess lydelse enligt 2014 års ändring – beräknades i enlighet med kriterierna för beräkning av avgifter i förordning (EG) nr 882/2004, och inte heller att avgiften inte var högre än de behöriga myndigheternas totala kostnader för att utföra de offentliga kontrollerna, vilket är ett uttryckligt krav i artikel 27.4 a i denna förordning.
- (65) För det andra förefaller de kostnader som togs med i beräkningen när beräkningsmetoden för inspektionsavgiften fastställdes inte vara i linje med dem som avses i artikel 27.4 a om man även beaktar bestämmelserna i bilaga VI till förordning (EG) nr 882/2004. Detta speciellt eftersom det i bilaga VI fastslås att de kostnader som ska tas med i beräkningen av avgifter kan inkludera kostnader för den personal som ”medverkar vid offentlig kontroll”, medan de ungerska myndigheterna har informerat kommissionen om att den inspektionsavgift de tar ut även omfattar de (ytterligare) kostnader som härrör från den bredare kategorin ”personallöner” ⁽²⁸⁾.
- (66) För det tredje har de ungerska myndigheterna i enlighet med artikel 27.4 b i förordning (EG) nr 882/2004 visserligen rätt att ta ut avgifter enligt en fast sats, men de har misslyckats med att tillhandahålla övertygande bevis som motiverar inspektionsavgiftens progressivitet och dess system (avgiftsintervaller och satser). Framför allt har Ungern inte lagt fram några bevis på att den progressiva avgiftsstrukturen (satser och omsättningsintervaller) som tillämpas på näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning motsvaras av ett liknande progressivitetensmönster för de kostnader som den nationella myndigheten för säkerhet i livsmedelskedjan får beräkna för att inspektera dessa företag.

⁽²³⁾ Undantagen i artikel 107.2 i fördraget gäller a) stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter eller b) stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser, eller c) stöd som ges till vissa områden i Förbundsrepubliken Tyskland.

⁽²⁴⁾ Undantagen i artikel 107.3 i fördraget gäller a) stöd för att främja utvecklingen av vissa regioner, b) stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi, c) stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, d) stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet och e) stöd av annat slag i enlighet med vad rådet kan komma att bestämma genom beslut.

⁽²⁵⁾ Förstainstansrättens dom av den 12 september 2007, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/kommissionen*, T-68/03, EU:T:2007:253, punkt 34.

⁽²⁶⁾ Såsom anges i skäl 4, vidarebefordrades dessa synpunkter till Ungern för eventuella kommentarer den 13 oktober 2015.

⁽²⁷⁾ Information lämnad till generaldirektoratet för hälsa och livsmedels säkerhet genom skrivelser av den 26 februari 2015 [Ares(2015) 835210] och den 19 maj 2015 [Ares (2015)2083309].

⁽²⁸⁾ Se de ungerska myndigheterna skrivelse av den 7 oktober 2015 till kommissionens avdelningar.

- (67) Den progressiva satsen påstås kunna motiveras enligt förordning (EG) nr 882/2004, eftersom det krävs en avgift som står i proportion till de ökade administrativa resurser som de behöriga myndigheterna behöver för att kunna kontrollera betydande marknadsaktörer, men trots detta kan kommissionen slutligen inte förstå hur det kan vara mer kostsamt eller mer komplext att kontrollera flera stora försäljningsställen, i synnerhet med tanke på de offentliga kontrollernas natur, än att kontrollera flera franchisebutiker (vilka emellertid får betala väsentligt lägre inspektionsavgifter, eftersom omsättningen för varje enskilt försäljningsställe är betydligt lägre).
- (68) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att de skillnader i skattebehandling som följer av åtgärden inte är nödvändiga och står inte heller i proportion till målet att fullgöra de skyldigheter som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004.

4.3 Den ändrade lagen om inspektionsavgiften i livsmedelskedjan

- (69) Enligt vad som anges i avsnitt 3.2 tillämpas inte längre progressiva satser på inspektionsavgiften i livsmedelskedjan, enligt den ändring som gjordes den 17 november 2015. Enligt 2015 års lag CLXXXII, som ändrar 2008 års lag XLVI om livsmedelskedjan och offentlig tillsyn därav, tillämpas i stället en fast avgiftssats på 0,1 % på alla näringsidkare i livsmedelskedjan. Upphävandet av den progressiva avgiftsstrukturen undanröjer de farhågor om statligt stöd som väcktes i inledningsbeslutet då det gäller denna avgiftsstruktur.

4.4 Återkrav av stödet

- (70) 2014 års ändring anmäldes aldrig och kommissionen har inte heller förklarat den förenlig med den inre marknaden. Eftersom 2014 års ändring utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget och nytt stöd i den mening som avses i artikel 1 c i rådets förordning (EU) 2015/1589⁽²⁹⁾, och dessutom har genomförts i strid med genomförandeförbudet som fastställs i artikel 108.3 i fördraget, utgör åtgärden även olagligt stöd i den mening som avses i artikel 1 f i förordning (EU) 2015/1589.
- (71) Som en följd av att åtgärden konstaterats utgöra olagligt och oförenligt statligt stöd måste stödet återkrävas från dess mottagare i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) 2015/1589.
- (72) Som ett resultat av det föreläggande om att avbryta utbetalningen av stödet som kommissionen utfärdade i inledningsbeslutet har Ungern bekräftat att betalningarna av inspektionsavgiften i livsmedelskedjan har dragits in för dem som omfattas av relevant kategori för den progressiva inspektionsavgiften.
- (73) Inget statligt stöd har därmed i praktiken beviljats enligt åtgärden. Inget statligt stöd behöver därför återkrävas.

5. SLUTSATS

- (74) Kommissionen konstaterar att Ungern olagligen har genomfört stödet i fråga i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- (75) Detta beslut påverkar inte eventuella utredningar om åtgärdens förenlighet med de grundläggande rättigheter som fastställs i fördraget, i synnerhet etableringsfriheten såsom den garanteras av artikel 49 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den progressiva avgiftsstrukturen (satser och omsättningsintervaller) som tillämpas på näringsidkare vars butiker säljer konsumtionsvaror med snabb omsättning, införd i den ungerska inspektionsavgiften i livsmedelskedjan genom ändringen av 2014 års lag LXXIV, utgör statligt stöd som är oförenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och genomfördes olagligt av Ungern i strid med artikel 108.3 i detta fördrag.

⁽²⁹⁾ Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).

Artikel 2

Individuellt stöd som har beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 1 utgör inte stöd om det, vid den tidpunkt det beviljades, uppfyller villkoren i den förordning som har antagits i enlighet med artikel 2 i rådets förordningar (EG) nr 994/98 ⁽³⁰⁾ eller (EU) 2015/1588 ⁽³¹⁾, beroende på vilken som var tillämplig vid den tidpunkt då stödet beviljades.

Artikel 3

Ungern ska upphöra med alla utbetalningar av utestående stöd enligt stödordningen som avses i artikel 1 med verkan från dagen då detta beslut antas.

Artikel 4

Ungern ska säkerställa att detta beslut genomförs inom fyra månader efter den dag då detta beslut har delgivits.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Ungern.

Utfärdat i Bryssel den 4 juli 2016.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

⁽³⁰⁾ Rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGTL 142, 14.5.1998, s. 1).

⁽³¹⁾ Rådets förordning (EU) 2015/1588 av den 13 juli 2015 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EUT L 248, 24.9.2015, s. 1).

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2016/1849**av den 4 juli 2016****om den åtgärd SA.41613 – 2015/C (f.d. SA.33584 [2013/C] [f.d. 2011/NN]) som Nederländerna har genomfört till förmån för den professionella fotbollsklubben PSV i Eindhoven***[delgivet med nr C(2016) 4093]***(Endast den nederländska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med artikel 108.2 i fördraget ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) I maj 2011 fick kommissionen genom pressen och anmälningar från medborgare kännedom om att Eindhovens kommun planerade att stödja den professionella fotbollsklubben Philips Sport Vereniging (nedan kallad PSV) genom en finansiell transaktion. Under 2010 och 2011 mottog kommissionen också klagomål rörande stödåtgärder till förmån för andra professionella fotbollsklubbar i Nederländerna: MVV i Maastricht, Willem II i Tilburg, FC Den Bosch i 's-Hertogenbosch och NEC i Nijmegen. Den 26 och den 28 juli 2011 lämnade Nederländerna upplysningar om åtgärden avseende PSV till kommissionen.
- (2) Genom en skrivelse av den 6 mars 2013 underrättade kommissionen Nederländerna om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i fördraget avseende åtgärderna till förmån för Willem II, NEC, MVV, PSV och FC Den Bosch.
- (3) Kommissionens beslut att inleda förfarandet (nedan kallat *beslutet om att inleda förfarandet* offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽²⁾). Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna.
- (4) Nederländerna inkom med sina synpunkter på åtgärden till förmån för PSV i skrivelser daterade den 6 juni och den 12 november 2013 samt den 12 och 14 januari och den 22 april 2016.
- (5) Kommissionen mottog synpunkter från de berörda parterna Eindhovens kommun (nedan kallad *kommunen*) den 23 maj 2013, den 11 september 2013 och den 26 september 2013 och PSV den 24 maj 2013. Kommissionen vidarebefordrade synpunkterna till Nederländerna och gav landet tillfälle att yttra sig över dem. Nederländerna lämnade synpunkter genom en skrivelse av den 12 november 2013.
- (6) Möten med de nederländska myndigheterna hölls den 9 juli 2013, den 25 februari 2015 och den 13 oktober 2015.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut i ärende SA.33584 (2013/C) (f.d. 2011/NN) – Nederländerna. Stöd till vissa nederländska professionella fotbollsklubbar 2008–2011 – Uppmaning enligt artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt att inkomma med synpunkter (EUT C 116, 23.4.2013, s. 19).

⁽²⁾ Se fotnot 1.

- (7) Den 17 juli 2013 väckte kommunen talan vid tribunalen mot beslutet om att inleda förfarandet av den 6 mars 2013 ⁽³⁾.
- (8) Efter beslutet om att inleda förfarandet har granskningarna rörande de olika klubbarna i samförstånd med Nederländerna genomförts separat. Granskningen av PSV har erhållit ärendenummer SA.41613.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

2.1 Åtgärden

- (9) Det nationella fotbollsförbundet Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (nedan kallat KNVB) är en paraplyorganisation för fotbollsklubbar på professionell nivå och amatörnivå. Den professionella fotbollen i Nederländerna är indelad i ett system med två ligor. Säsongen 2014/2015 fanns det 38 professionella klubbar, av vilka 18 spelade i den högsta ligan (eredivisie) och 20 i den lägre (eerste divisie).
- (10) PSV grundades 1913 och spelar sina hemmamatcher i Eindhoven. 1999 överfördes PSV:s kommersiella verksamhet till ett företag med begränsat personligt ansvar för bolagsmännen [*naamloze vennootschap*]. Alla aktier utom en ägs av stiftelsen *Stichting PSV Voetbal*. Den återstående aktien ägs av Eindhovens fotbollsförening PSV [*Eindhovense Voetbalvereniging PSV*]. PSV spelar i den högsta ligan och har länge legat i toppen av denna. Klubben vann den högsta ligan 2014/2015 och 2015/2016. PSV deltar regelbundet i europeiska turneringar och har vunnit både Europacupen (1987/1988) och Uefa-cupen (1977/1978).
- (11) PSV äger sin fotbollsstadion, Philipsstadion (nedan kallad *stadion*). Fram till 2011 ägde klubben också den mark som stadion står på och träningsanläggningen *De Herdgang*. 2011 hade PSV allvarliga likviditetsproblem, och kontaktade därför kommunen, Philips och flera andra företag i Eindhoven samt vissa banker. Några av dessa företag gick med på att bevilja nya lån eller ändra befintliga lån för att hjälpa PSV att överbrygga den svåra tidsperioden.
- (12) Vid den här tidpunkten förhandlade kommunen och PSV om en försäljnings- och återförhyrningstransaktion. De kom överens om att kommunen skulle köpa marken under stadion och träningsanläggningen för 48 385 000 euro. Den mark som stadion står på hade värderats till 41 160 000 euro. För att finansiera detta köp tog kommunen ett långfristigt banklån på ett jämförbart belopp till bunden ränta. Marken under stadion gjordes sedan tillgänglig för PSV genom ett långfristigt arrendavtal (*erfpacht*) på 40 år, vilket kan förlängas om PSV så begär. Det årliga arrendebeloppet är 2 463 030 euro. Detta belopp inbegriper arrende av marken under stadion (1 863 743 euro), marken under träningsanläggningen (327 151 euro) och en parkeringsplats (272 135 euro). Avtalet innehöll en klausul om att arrendebeloppet ska ses över efter 20 år.
- (13) Nederländerna anmälde inte sin avsikt att ingå detta försäljnings- och återförhyrningsavtal till kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i fördraget.

2.2 Skäl för att inleda förfarandet

- (14) I beslutet om att inleda förfarandet framhöll kommissionen att det är sannolikt att stödåtgärder till professionella fotbollsklubbar snedvrider konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Kommissionen ifrågasatte också att köpeskillingen för marken under stadion och arrendebeloppet hade fastställts på ett lämpligt sätt. Kommissionen drog den preliminära slutsatsen att kommunen hade gett PSV en selektiv fördel med hjälp av statliga medel, och att den således hade beviljat fotbollsklubben stöd.
- (15) När det gäller att Nederländerna hade förlitat sig på kommissionens meddelande om inslag av stöd vid statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader ⁽⁴⁾ (nedan kallat *meddelandet om försäljning av mark och byggnader*) upprepade kommissionen det som sägs i inledningen, "Vägledningen berör endast överlåtelse av mark och byggnader som ägs av det allmänna. Den berör inte det allmännas förvärv av mark och byggnader eller offentliga myndigheters uthyrning eller leasing av mark och byggnader. Sådana transaktioner kan också innefatta inslag av statligt stöd."

⁽³⁾ Mål T-370/13, Gemeente Eindhoven mot kommissionen.

⁽⁴⁾ EGT C 209, 10.7.1997, s. 3.

- (16) När det gäller den externa expertis som kommunen förlitade sig på ifrågasatte kommissionen det korrekta i att experterna använde priset på mark för blandad användning i stället för priset på mark för en stadion i sina beräkningar. Kommissionen ifrågasatte också om de vinst- och riskmarginaler som användes för att beräkna värdet av marken för framtida utveckling efter den långfristiga arrendeperioden var realistiska.
- (17) Kommissionen var i detta skede inte övertygad om att kommunen hade haft för avsikt att se till att transaktionen var förenlig med principen om den marknadsekonomiska investeraren. Snarare hade den försökt undvika en förlust genom att lägga in skyddsmekanismer som gjorde transaktionerna budgetneutrala. Detta skulle inte vara acceptabelt för en typisk investerare i en marknadsekonomi, även om denna hade förlitat sig på extern expertis för värderingen av marken och fastställandet av arrendeavgiften.

3. KOMMENTARER FRÅN NEDERLÄNDERNA

- (18) Nederländerna anser inte att transaktionen utgör statligt stöd av följande skäl: a) Värdet av marken och den årliga arrendeavgiften fastställdes av externa experter i linje med meddelandet om försäljning av mark och byggnader. Detta meddelande är ett relevant ramverk för att bedöma om transaktionen utgör statligt stöd. b) PSV kommer enligt det långfristiga arrendeaftalet att betala en arrendeavgift till kommunen som överstiger kommunens låneamorteringar till banken. Därmed är affären inte bara finansiellt neutral för kommunen. c) PSV kommer att ställa en garanti för sina betalningar i form av intäkter av försäljningen av säsongsbiljetter. d) Om PSV går i konkurs tillfaller marken och stadion kommunen. e) Arrendebeloppet kommer att ses över efter 20 år på basis av en ny värderingsrapport.
- (19) Enligt Nederländerna hade kommunen vid förvärvet av marken vid stadion tillämpat marknadsmässiga villkor och handlat i enlighet med principerna om en investerare och en fordringsägare i en marknadsekonomi. Den begärde en oberoende värdering av marken för att kunna fastställa transaktionspriset på grundval av dess marknadsvärde.
- (20) När det gäller värderingen som mark för blandad användning konstaterar Nederländerna att en värdering mot bakgrund av en jämförelse mellan offentliga och privata investerares handlande måste göras med beaktande av det förhållningssätt som en privat investerare skulle ha intagit vid den aktuella transaktionen, med hänsyn till tillgänglig information och den förutsebara utvecklingen vid denna tidpunkt. Därför anlätades experten för att fastställa fastighetens värde i befintligt skick, vid en försäljning till en förmodad högstbjudande efter ett väl förberett bud från marknaden, med hänsyn tagen till markens utvecklingspotential.
- (21) Således hänvisar Nederländerna till den oberoende värderingsrapport i vilken det anges att realistiska och förutsebara framtida utvecklingsmöjligheter måste tas med i bedömningen. I rapporten diskuterar man hur stadionområdet kan utvecklas och framhåller att det om stadion skulle försvinna är mest troligt att marken får blandad användning med kontorslokaler och bostäder. Det skulle vara lämpligt att basera värderingen på detta även om en sådan utveckling inte kommer till stånd på decennier. Nederländerna och författarna till värderingsrapporten understryker att detta är ett realistiskt antagande, i synnerhet med tanke på att marken är belägen mitt i staden. Potentialen för en tilltagande värdestegring är mycket större för centralt belägna fastigheter än för markområden i utkanterna. I det här fallet har kommunen dessutom en fördelaktig position eftersom det är den som fattar beslut om stadsplanering och därmed också den potentiella framtida användningen av stadion.
- (22) Enligt Nederländerna är utsikterna eller möjligheterna till blandad användning av marken med kontor och bostäder en logisk följd av hur det område där stadion ligger har utvecklats under de senaste åren och de förutsättningar som finns. Fastighetens direkta omgivningar har utvecklats från en till största delen industriell miljö till ett område med kontor och bostäder i centrum av staden. Kommunen har ett egenintresse av stadionområdet eftersom förvärv av mark av strategisk betydelse är en del av dess strategi för stadsutvecklingen, som beskrivs i "Interimstructuurvisie 2009". I detta dokument beskriver man förutsättningarna för att förvandla övergivna industriområden till centrala stadsmiljöer med en blandning av bostäder, konstnärlig verksamhet, butiker och kontor. Ett uttalat inslag i denna strategi är att i ett tidigt skede försäkra sig om strategiskt belägen mark som en del av en långsiktig investeringsstrategi som syftar till att förverkliga planerna. I linje med detta, och eftersom kommunen inte kan genomföra alla områdesplaner samtidigt, vill den också kombinera förvärv av mark (i syfte att försäkra sig om den) med långfristiga arrenden. Stadionavtalet passar in i denna planering. När kommunen hade övertagit äganderätten fann den att detta medförde goda möjligheter att främja dess intressen. Samtidigt skulle det generera ett stadigt inflöde av intäkter under hela arrendetiden.
- (23) Därför anser man i värderingsrapporten, med hänvisning till en allmänt accepterad norm enligt vilken värdet av marken bör uppskattas på basis av områdets högsta nyttjandevärde, att priset bör basera sig på mark för blandad användning. Värderingsrapporten innehåller också förväntade kostnader för att riva de befintliga byggnaderna

och utveckla området samt för att bygga bostads- och kontorsfastigheter. Vid värderingen jämför man det möjliga värdet av kontoren och lägenheterna med nybyggnationer i närheten. Som en ytterligare riskbuffert utgår värderingsmannen från ett exploateringsstal på bara 80 % i förhållande till liknande projekt.

- (24) För att fastställa det årliga arrendebeloppet utgår man i värderingsrapporten från det antagna värdet av marken under stadion och träningsanläggningen (som sammantaget är 48 385 000 euro) samt en parkeringsplats som kommunen redan tidigare ägde (värderad till 6 010 000 euro). Som referensränta används räntan på långfristiga nederländska statsobligationer 2011, som var 3,54 %. Till detta läggs en riskpremie på 1,5 % för att täcka risken för värdeminskning hos marken och/eller betalningsinställelse. Således fastställs arrendeavgiften så att kommunen erhåller en avkastning på 5,04 %.
- (25) Den externa expertens värdering bygger på antagandet att markens värde stiger i takt med den förväntade genomsnittliga årliga inflationen på 1,7 % under 40 år. På grundval av detta anses det lämpligt att PSV betalar en årlig arrendeavgift på 2 463 030 euro. Nederländerna hävdar att detta belopp är i linje med vad andra professionella fotbollsklubbar i landet betalar för hyra av stadion på andra platser och att den därför är marknadsmässig. När det gäller den antagna värdeökningen på 1,7 % för marken räknar man i studien med en minskning av det ackumulerade markvärdet med 22,5 % efter 20 år som en säkerhetsmarginal, och fastställer den årliga beräknade arrendeavgiften från och med år 21 utifrån denna lägre nivå. Med en säkerhetsmarginal på 22,5 % uppgår den faktiska värdestegring som används i beräkningarna till 1,01 % för hela 40-årsperioden (0,4 % under de första 20 åren).
- (26) I rapporten tillstår man att ett långfristigt arrende på över 15 år kan medföra vissa risker. Från en marknads-ekonomisk investerares synpunkt uppvägs emellertid den långa tidsperiod under vilken värdet av en fastighet i ett område med blandad användning inte kan realiseras av arrendeavgiften, som redan i sig baserar sig på det antagna värdet av mark med blandad användning. Denna ska ses över efter 20 år på basis av en ny värderingsrapport. Denna översyn ska omfatta markens värde och den rimliga avkastningen på detta. Arrendeavgiften ger intäkter under avtalstiden och därefter kan markens potential realiseras.
- (27) Kommunens risk begränsas också av andra faktorer. När det gäller markanvändningsrisken bygger antagandet om markanvändningen i värderingsrapporten på det faktum att områdena omkring stadion redan har omklassificerats från industriell till blandad användning. I ett fall fick investeraren klartecken för ny markanvändning inom åtta veckor. Därför ansåg värderingsexperterna att detta var ett realistiskt antagande som inte tog hänsyn till kommunens makt att påverka planeringsprocessen, utan utgick ifrån utvecklingen av de omgivande områdena och de administrativa rutinerna för hantering av privata byggherrars ansökningar om tillstånd och ny markanvändning. Stadsbyggnadsbestämmelserna möjliggör flexibel omklassificering av mark. För att ytterligare reducera riskerna i kalkylen antog man i värderingsrapporten en lägre byggnadstäthet än för angränsande fastigheter.
- (28) Risken blir inte hög även om planen för stadionområdet inte förändras. I den nuvarande områdesplanen är området avsett för en stadion och för handel. Om denna plan bibehålls kan följderna bara bli något lägre markvärde. Enligt Nederländerna är alla former av kommersiell användning tillåtna, liksom att utveckla lönsam kommersiell verksamhet. Den oberoende värderingsmannen fann att blandad användning var en lämplig grund för värderingen. Detta var inte någonting som kommunen föreslog.
- (29) Enligt det långfristiga arrendeavtalet får kommunen full förfoganderätt över marken och stadion om PSV inte betalar arrendeavgiften eller går i konkurs, och kan ta till vara markens potential. Byggnaderna på fastigheten tillfaller då kommunen. Såsom anges ovan är de förväntade kostnaderna för rivning och nybyggnation redan inbakade i transaktionspriset 48 385 000 euro, och arrendeavgiften ska ses över i sin helhet efter 20 år. PSV ställde också sina intäkter från försäljningen av säsongsbiljetter som säkerhet för betalningen av arrendeavgiften och betalade en handpenning motsvarande två års markarrende (för en inledande period om 10 år).
- (30) När arrendeavtalet löper ut kommer kommunen inte bara att ha inkasserat räntan utan också fortfarande att vara ägare till marken under stadion, som kan förmodas ha ett högre värde än i dag och olika tänkbara användningsområden. Byggnaderna på fastigheten kommer också att stå till kommunens förfogande, utan att PSV kompenseras på något sätt.

4. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (31) Kommunen och PSV framförde synpunkter under förfarandet som var identiska med Nederländernas. Dessutom beskrev kommunen den process som ledde fram till beslutet att köpa marken och motiven för detta. Enligt

kommunen inleddes diskussionerna om ett försäljnings- och återförhyrningsavtal med PSV i januari 2011. Det bakomliggande målet var att hjälpa PSV genom en budgetneutral transaktion som inte skulle ge klubben en ekonomisk fördel som den inte skulle ha fått under normala marknadsförhållanden.

- (32) I detta syfte och med sikte på detta mål bad kommunen det oberoende fastighetsvärderingsföretaget Troostwijk Taxaties B.V. (nedan kallat Troostwijk) att fastställa marknadspriset på marken i fråga och ett rimligt årligt arrendebelopp. I mars 2011 överlämnade Troostwijk en värdering av marken under stadion och andra fastigheter som PSV ville sälja till kommunen. Företaget slog fast att marknadspriset för marken under stadion i det befintliga skicket och med hänsyn tagen till utvecklingsmöjligheterna var 41 160 000 euro. Den metod som användes för att värdera marken och fastställa arrendeavgiften godkändes av en extern revisionsfirma som kommunen anlätade. Arrendeavgiften skulle vara högre än den ränta som kommunen skulle betala för det lån den tog för att finansiera fastighetsförvärvet.
- (33) Efter att ha mottagit en begäran om upplysningar om den planerade transaktionen från kommissionen i maj 2011 betonade kommunen med särskild enfasc att åtgärden vidtogs på marknadsmässiga villkor och inte skulle påverka dess budget. Kommunen underströk att förvärvet av marken var intressant för den också för att det passade in i dess strategi för markförvärv och stadsutveckling. Kommunen hade ett egenintresse av att köpa denna mark, vilket kan innebära att den var värd mer för kommunen än för en annan tänkbar investerare.

5. BEDÖMNING AV ÅTGÄRDEN – FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD ENLIGT ARTIKEL 107.1 I FÖRDRAGET

- (34) Enligt artikel 107.1 i fördraget är statligt stöd sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, i den utsträckning stödet påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Villkoren i artikel 107.1 i fördraget är kumulativa och för att en åtgärd ska betraktas som statligt stöd måste således alla villkor uppfyllas.

5.1 Statliga medel och stöd som kan tillskrivas staten

- (35) Åtgärden att köpa marken under stadion och träningsanläggningen *De Herdgang* för 48 385 000 euro och sedan arrendera ut dem till PSV igen beslutades av kommunen. Denna åtgärd berör kommunens budget och inbegriper således användning av statliga medel. Därmed ska den tillskrivas staten.

5.2 Stödets möjliga påverkan på handeln och konkurrensen

- (36) Nederländerna har ifrågasatt effekterna på den inre marknaden av stöd till klubbar som inte spelar fotboll på europeisk nivå. Professionella fotbollsklubbar anses dock vara företag, och omfattas av kontroll av statligt stöd. Fotbollen är en förärvsverksamhet där tjänster utförs mot ersättning. Den höga grad av professionalitet som har utvecklats inom fotbollen har ökat dess ekonomiska betydelse ⁽⁵⁾.
- (37) Professionella fotbollsklubbar bedriver ekonomisk verksamhet på många andra plan än genom att delta i fotbollsturneringar: de är verksamma på marknaden för spelarövergångar och de ägnar sig åt reklam, sponsring, produktförsäljning och mediatäckning. Stöd till en professionell fotbollsklubb förstärker dess ställning på alla dessa marknader, och de flesta av dessa omfattar flera medlemsstater. Om statliga medel används för att ge en professionell fotbollsklubb en selektiv fördel är det därför, oavsett i vilken liga klubben spelar, troligt att detta stöd kan snedvrider konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Mål C-325/08, Olympique Lyonnais ECLI:EU:C:2010:143, punkterna 27 och 28, mål C-519/04 P, Meca-Medina and Majcen mot kommissionen, ECLI:EU:C:2006:492, punkt 22, mål C-415/93 Bosman, ECLI:EU:C:1995:463, punkt 73.

⁽⁶⁾ Kommissionens beslut i fråga om Tyskland den 20 mars 2013 angående Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (ärende SA.35135 [2012/N]), punkt 12 och Multifunktionsarena der Stadt Jena (ärende SA.35440 [2012/N]), meddelandena i sammanfattad form i EUT C 140, 18.5.2013, s. 1, och den 2 oktober 2013 angående Fußballstadion Chemnitz (ärende SA.36105 [2013/N]), meddelande i sammanfattad form i EUT C 50, 21.2.2014, s. 1, punkterna 12–14. Kommissionens beslut i fråga om Spanien den 18 december 2013 avseende eventuellt statligt stöd till fyra spanska professionella fotbollsklubbar (ärende SA.29769 [2013/C]), punkt 28, Real Madrid CF (ärende SA.33754 [2013/C]), punkt 20, och påstått stöd till tre fotbollsklubbar i Valencia (ärende SA.36387 [2013/C]), punkt 16, offentliggjort i EUT C 69, 7.3.2014, s. 99.

5.3 Selektiva fördelar

- (38) För att en åtgärd ska utgöra statligt stöd måste den ge det stödmottagande företaget en ekonomisk förmån som det inte skulle ha fått under normala marknadsvillkor. Förvärvet av mark från PSV som sedan arrenderades ut till PSV medför en sådan förmån om villkoren är mer fördelaktiga än vad som är motiverat mot bakgrund av marknadsförhållandena.
- (39) En investerare eller hyresvärd som ingår ett kommersiellt försäljnings- och återförhyrningsavtal har typiskt sett intresse av en rimlig avkastning på investerat kapital i form av hyra under avtalstiden och att äga en fastighet som nyttjas av en pålitlig hyresgäst. Denna investerare eller hyresvärd innehar en helt uthyrd fastighet med ett stadigt intäktsslöde på lång sikt.

5.3.1 Tillämpning av meddelandet om försäljning av mark och byggnader

- (40) Nederländerna hänvisar till meddelandet om försäljning av mark och byggnader när det gäller värderingen. Enligt detta meddelande utgör statliga myndigheters försäljning av mark och byggnader inte statligt stöd om den statliga myndigheten antar det högsta eller enda anbudet efter ett villkorslöst anbudsförfarande eller om överlåtelsen i avsaknad av ett sådant förfarande sker till ett pris som åtminstone motsvarar det värde som fastställts vid en oberoende expertvärdering.
- (41) Kommissionen upprepar det som sägs om meddelandet om försäljning av mark och byggnader i inledningen, "Vägledningen berör endast överlåtelse av mark och byggnader som ägs av det allmänna. Den berör inte det allmännas förvärv av mark och byggnader eller offentliga myndigheters uthyrning eller leasing av mark och byggnader. Sådana transaktioner kan också innefatta inslag av statligt stöd." I det här fallet är det vidare inte tillräckligt att fastställa värdet av marken: Eftersom försäljnings- och återförhyrningsavtalet också inbegriper en arrendeavgift måste det också fastställas om denna är marknadsmässig.
- (42) Mekanismerna i meddelandet om försäljning av mark och byggnader är hur som helst bara verktyg för att bedöma om staten har agerat som en investerare i en marknadsekonomi, och utgör därför specifika exempel på tester av om kriterierna för tillämpningen av den marknadsekonomiska investerarprincipen är uppfyllda (?).

5.3.2 Tillämpning av principen om en privat investerare i en marknadsekonomi

- (43) Kommissionen måste således bedöma om en privat investerare skulle ha genomfört transaktionerna i fråga på samma villkor. En hypotetisk privat investerare agerar som en försiktig investerare som vill uppnå en normal förväntad avkastning utan att behöva ta för stora risker. Principen om en privat investerare i en marknadsekonomi har inte tillämpats om markpriset överstiger marknadspriset och arrendeavgiften understiger det.
- (44) Nederländerna och kommunen hävdar att kommunen handlade på basis av en (i förväg genomförd) oberoende expertvärdering och därmed i enlighet med principen om en privat investerare i en marknadsekonomi. Transaktionen genomfördes på grundval av markens marknadsvärde och gav därför inte PSV någon fördel.
- (45) Kommissionen anser att oberoende expertvärderingar i princip kan användas för bedömningen av om villkoren är marknadsmässiga.
- (46) När det gäller om värderingen av den externa expertis som kommunen förlitade sig på var marknadsmässig ombads Nederländerna i beslutet om att inleda förfarandet att motivera varför experterna använde priset på mark för blandad användning i stället för priset på mark för en stadion i sina beräkningar. Kommissionen ville också ha en motivering till de vinst- och riskmarginaler som användes för att beräkna värdet av marken för framtida utveckling efter den långfristiga arrendeperioden.
- (47) Utifrån den information som Nederländerna och kommunen har lämnat konstaterar kommissionen att kommunens förvärv av marken föregicks av en värdering av det oberoende fastighetsvärderingsföretaget Troostwijk. När diskussionerna om ett försäljnings- och återförhyrningsavtal med PSV inleddes i januari 2011 var

(?) Enligt dessa kriterier utgör det inget statligt stöd om en privat investerare som verkar under normala marknadsvillkor i en marknadsekonomi i en likartad situation skulle ha vidtagit åtgärderna till förmån för mottagaren i fråga.

det bakomliggande målet att hjälpa PSV genom en transaktion som inte skulle ge klubben en ekonomisk fördel som den inte skulle ha fått under normala marknadsförhållanden. Därför bad kommunen Troostwijk att fastställa marknadspriset på marken i fråga och ett marknadsmässigt årligt arrendebelopp.

- (48) De antaganden som ligger till grund för värderingen framstår som rimliga. I sin värderingsrapport från mars 2011 bedömde Troostwijk marknadspriset för marken under stadion på basis av det befintliga skicket och med hänsyn tagen till utvecklingsmöjligheterna till 41 160 000 euro. Den metod som användes för att värdera marken och fastställa arrendavgiften godkändes av en extern revisionsfirma som kommunen anlätade.
- (49) Troostwijks värderingsrapport tar hänsyn till realistiska och förutsebara framtida utvecklingsmöjligheter. I rapporten diskuterar man hur stadionområdet kan utvecklas och framhåller att det om stadion skulle försvinna är mest troligt att marken får blandad användning med kontorslokaler och bostäder. I värderingsrapporten understryker man att detta är ett realistiskt antagande, i synnerhet med tanke på att marken är belägen mitt i staden. Potentialen för en tilltagande värdestegring är mycket större för centralt belägna fastigheter än för markområden i utkanterna. I värderingsrapporten hänvisar man också till en allmän värderingsnorm enligt vilken värdet av marken bör fastställas på basis av områdets högsta nyttjandevärde.
- (50) Den framtida användning som Nederländerna beskriver överensstämmer också med kommunens stadsutvecklingsstrategi på längre sikt för hela det område där stadion är belägen, såsom anges i skäl 22. Såsom kommunen anför är sannolikheten mycket stor att ägaren till marken i fråga kan få den omklassificerad.
- (51) Oavsett detta har den nuvarande områdesplanen som föreskriver användning för en stadion och för handel också betydande ekonomisk potential.
- (52) Man kan därför dra slutsatsen att det är godtagbart att den externa experten värderar marken på basis av blandad användning. Kommissionen har redan accepterat att en kommun baserar värderingen av mark på den förväntade långsiktiga värdeutvecklingen av en tomt i ett område där värdena kan förväntas stiga till följd av en exploateringsstrategi ⁽⁸⁾.
- (53) PSV kommer att betala en långfristig arrendavgift till kommunen vilken har fastställts av det oberoende värderingsföretaget och beräknats på basis av det antagna markpriset med hänsyn tagen till den möjliga framtida användningen för kontor och bostäder samt räntan på långfristiga statsobligationer 2011 och en riskpremie på 1,5 %.
- (54) Således återspeglar arrendavgiften redan det uppskattade priset på marken om den används för annat än sport, och är därför högre än om den hade beräknats på grundval av den nuvarande markanvändningen.
- (55) I rapporten tillstår man att ett långfristigt arrende på över 15 år kan medföra vissa risker i form av att markens värde förändras. Dessa risker begränsas emellertid av flera olika faktorer, vilka kommer att behandlas i skälen 56–59.
- (56) De antaganden som har gjorts i värderingsrapporten kan anses vara försiktiga. I värderingsrapporten fastställs det förväntade värdet av kontoren och lägenheterna med hänvisning till nybyggnation i närheten. Som en ytterligare riskbuffert för det möjliga försäljningspriset på lägenheterna utgår värderingsmannen från ett exploateringstal på bara 80 % i förhållande till liknande projekt.
- (57) När det gäller den antagna värdeökningen på 1,7 %, den antagna inflationstakten, för marken inkluderar värderingen en korrigeringsmekanism: efter 20 år reduceras det ackumulerade markvärdet med 22,5 % som en säkerhetsmarginal. När dessa båda antaganden kombineras förväntas ökningen bli 1,01 % per år under den 40-åriga arrendeperioden och 0,4 % per år under de första 20 åren. Det ursprungliga antagandet om 1,7 % i kombination med säkerhetsmarginalen framstår således som rimligt mot bakgrund av att tillgången i fråga är mark vars värde kan förväntas bestå eller öka och att den är belägen i centrum av staden (även om marken för närvarande är avsedd för kommersiell användning grundar sig arrendavgiften på det förväntade värdet av mark med blandad användning). Inflationstakten var vidare 2,3 % i Nederländerna 2011 ⁽⁹⁾, medan ECB:s inflationsmål är 2 %. Båda dessa värden överstiger klart den förväntade ökningstakt för markvärdet som värderingsmannen har använt.

⁽⁸⁾ Kommissionens beslut 2011/529/EU av den 20 april 2011 om åtgärd C-37/04 (f.d. NN 51/04) som Finland genomfört till förmån för Componenta Corporation Abp (EUT L 230, 7.9.2011, s. 69), skälen 68–74.

⁽⁹⁾ <http://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG/countries/NL?display=graph>

- (58) Vid sidan av dessa skyddsåtgärder i fråga om arrendeavgiften innehåller det arrendeavtal som kommunen förhandlade fram olika andra bestämmelser som syftar till att täcka möjliga risker, i synnerhet risken för att PSV ställer in betalningarna. Fotbollsklubben ska ställa en garanti för sina arrendebetalingar i form av intäkter av försäljningen av säsongsbiljetter. PSV har också tillhandahållit en garanti på 5 miljoner euro, motsvarande omkring två års arrendeavgifter, vilken ska dras från köpeskillingen och förvaltas av notarius publicus i tio år.
- (59) Parterna har kommit överens om att arrendeavgiften kan ses över i sin helhet efter 20 år på begäran av endera parten. Denna översyn ska baseras på en ny värderingsrapport. Markens värde vid denna tidpunkt tillsammans med en rimlig avkastning på statsobligationer och en riskpremie ska ligga till grund för fastställandet av den nya arrendeavgiften för marken. Som en ytterligare skyddsåtgärd för kommunen har parterna kommit överens om att nyttjanderätten till marken och stadion tillfaller kommunen om PSV inte fullgör sina arrendebetalingar eller går i konkurs. Denna klausul utgör ett undantag från den normala ordningen enligt den nederländska civilrätten, som är att en arrenderättighet tillfaller konkursboet och därmed hamnar utanför markägarens kontroll. I detta fall kommer kommunen att förbli ägare till marken och kunna kontrollera användningen av den efter arrendetiden.
- (60) Även om de antaganden som görs i värderingsrapporten framstår som rimliga, såsom anges i skälen 48–57, är det svårt att göra en jämförelse med andra kommersiella transaktioner eftersom de arrendeavtal som Nederländerna har överlämnat i riktmärknings syfte kan härröra från andra sektorer (till exempel bostadssektorn i Amsterdam). För att bedöma om denna transaktion överensstämmer med principen om en privat investerare i en marknadsekonomi har kommissionen därför undersökt om en annan grund för en kommersiell transaktion – baserad på ett lån från Eindhoven till PSV med marken som säkerhet – skulle ha tjänat som riktmärke.
- (61) Kommissionen konstaterar att den arrendeavgift som PSV ska betala är högre än marknadsräntan för ett sådant lån när skillnaderna mellan en försäljnings- och återförhyrningstransaktion och ett lån tas med i beräkningen. Den viktigaste skillnaden har att göra med att om PSV skulle ställa in sina betalningar efter att ha fått ett lån från kommunen skulle kommunen i bästa fall få tillbaka det nominella lånebeloppet. Den skulle inte kunna tillgodogöra sig någon värdeökning för marken utöver det nominella lånebeloppet. Vid en försäljnings- och återförhyrningstransaktion blir kommunen ägare till marken när arrendeavtalet träder i kraft och har full äganderätt vid en betalningsinställelse. Kommunen betonade denna aspekt när beslutet om åtgärden fattades, särskilt mot bakgrund av att den garanterade fulla förfoganderätten till marken om PSV ställer in betalningarna är ett avsteg till fördel för kommunen från de allmänna bestämmelserna i nederländsk lag (skäl 59). Om marken ökar i värde (efter det att lånevillkoren har fastställts) gynnar detta alltså bara kommunen.
- (62) Således skulle man förvänta sig att en försäljnings- och återförhyrningstransaktion a priori skulle ha lägre förväntad avkastning än ett lån. Därmed skulle avkastningen på ett lån med högkvalitativ säkerhet till ett företag med liknande kreditvärdighet som fotbollsklubben PSV utgöra riktmärkets övre gräns.
- (63) I avsaknad av tillförlitliga marknadsindikatorer ⁽¹⁰⁾ måste den marknadsmässiga referensräntan för det alternativa scenariot med ett lån till PSV fastställas på grundval av kommissionens meddelande om en översyn av metoden för att fastställa referens- och diskonteringsräntor ⁽¹¹⁾. Denna kalkyl skulle med tillämpning av försiktighetsprincipen ta i beaktande att PSV hade låg kreditkvalitet 2011 och med antagande om en hög säkerhetsnivå för lånet (det vill säga marken). Referensräntan skulle då bli 6,05 %.
- (64) En låneinvesterare skulle alltså förvänta sig 1,01 % högre avkastning än kommunen av försäljnings- och återförhyrningstransaktionen. Kommunen handlar emellertid fortfarande som en investerare i en marknadsekonomi om låneinvesteraren är beredd att avstå från en avkastning på 1,01 % i utbyte mot en möjlig värdestegring för marken (se skäl 61). Baserat på transaktionens egenskaper är en sådan uppgångspotential värd minst 1,01 %, och därför tycks kommunens förväntade avkastning av försäljnings- och återförhyrningstransaktionen ligga i linje med marknadsreferenserna.
- (65) Således skulle försäljnings- och återförhyrningskonstruktionen inte resultera i någon otillbörlig förmån för PSV och kommunens avkastning överensstämmer med principen om en privat investerare i en marknadsekonomi.
- (66) Slutligen bör man notera att den årliga arrendeavgiften enligt Nederländerna är jämförbar med den hyra som andra professionella fotbollsklubbar i landet betalar för sina stadion. Sådana jämförelser är visserligen svåra att göra eftersom orterna skiljer sig åt, men det bör betonas att dessa andra klubbar inte bara betalar årliga arrenden för marken under stadion, utan hyr hela stadionanläggningarna. PSV äger däremot stadion, svarar för kostnaderna för drift och underhåll och betalar dessutom en arrendeavgift för marken.

⁽¹⁰⁾ I detta fall fanns det inte tillräckliga data för att skapa en marknadsindikator för riktmärkesräntan.

⁽¹¹⁾ EUT C 14, 19.1.2008, s. 6.

6. SLUTSATS

- (67) Kommissionen anser därför att de tvivel som uttrycktes i beslutet om att inleda förfarandet har skingrats i tillräcklig utsträckning. När kommunen köpte stadion och arrenderade ut den till PSV handlade den på samma sätt som en hypotetisk privat investerare skulle ha gjort i en jämförbar situation. Därför utgör transaktionen inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den åtgärd som Nederländerna har genomfört till förmån för fotbollsklubben PSV i Eindhoven utgör inte stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Nederländerna.

Utfärdat i Bryssel den 4 juli 2016.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

ISSN 1977-0820 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2628 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV